

Programma- begroting 2027

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Financiële positie	6
Programma's	20
Bestuur en ondersteuning	21
Veiligheid	25
Verkeer, vervoer en waterstaat	33
Economie	40
Onderwijs.....	46
Sport, cultuur en recreatie	52
Sociaal domein.....	61
Volksgezondheid en milieu	68
Fysieke leefomgeving	74
Algemene dekkingsmiddelen.....	80
Paragrafen.....	84
Paragraaf bedrijfsvoering	85
Paragraaf openbaarheid	87
Paragraaf financiering.....	89
Paragraaf lokale heffingen	93
Paragraaf verbonden partijen.....	104
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.....	125
Paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen	135
Paragraaf grondbeleid.....	142
Paragraaf duurzaamheid	146

Inleiding

Met het aantreden van een nieuwe coalitie start de gemeente Veere een nieuwe bestuursperiode waarin we voortbouwen op de ingeslagen weg van het vorige college. Het nieuwe coalitieakkoord biedt een heldere koers en vormt het kompas voor de plannen van de komende vier jaar. In deze programmabegroting leggen we nadrukkelijk de focus op de opgaven en speerpunten die in het akkoord zijn opgenomen.

Samen zetten we voort op wat bereikt is, maar bieden ruimte voor vernieuwing en investeren in het versterken van onze samenleving. De komende periode staat in het teken van effectieve, toegankelijke en betrokken dienstverlening, een veilige en toekomstbestendige infrastructuur, een duurzame en vitale lokale economie, toerisme in balans met leefbaarheid, versterking van sport, cultuur en verenigingsleven, én het woonbeleid en uitbreiding van de huisvesting.

Deze begroting markeert het begin van een nieuwe bestuurlijke periode waarin we samen met inwoners, ondernemers en partners bouwen aan een Veere dat sterk en veerkrachtig blijft voor de toekomst.

Coalitieakkoord: opgaven in 2027 en verder

Met het nieuwe coalitieakkoord voor de periode 2026–2030 zet de gemeente Veere in op een breed scala aan ambities die de komende jaren richtinggevend zijn voor het beleid. De nadruk ligt op het verder versterken van de dienstverlening aan inwoners en ondernemers, waarbij toegankelijkheid, effectiviteit en betrokkenheid centraal staan. De gemeente werkt aan een veilige en toekomstbestendige infrastructuur, met oog voor het karakteristieke Veerse landschap en het behoud van natuur en groen.

Speerpunten coalitieakkoord

- Verdere verbetering van een effectieve, toegankelijke en betrokken dienstverlening aan inwoners en ondernemers.
- Waarborging van veilige en toekomstbestendige infrastructuur met oog voor het Veerse landschap.
- Ruimte voor een duurzame en vitale lokale economie en ondernemerschap.
- Toerisme in balans met de leefbaarheid van de gemeente als uitgangspunt.
- Versterking van sport, cultuur en verenigingsleven als maatschappelijke basisvoorziening.
- Versterking van het woonbeleid en uitbreiding van passende huisvesting.

Er wordt volop ruimte geboden aan een duurzame en vitale lokale economie, met aandacht voor innovatie, ondernemerschap en het ondersteunen van lokale initiatieven. Toerisme wordt in balans gebracht met de leefbaarheid: er zijn

concrete maatregelen opgenomen in het akkoord om de druk van toerisme te spreiden en de belangen van inwoners en ondernemers te beschermen.

Er zijn plannen om de basisvoorzieningen voor sport, cultuur en verenigingsleven te versterken, waardoor Veere een hechte en actieve gemeenschap blijft. We zetten in op voortzetting en versnelling van de woningbouw. De woondeal en het op te stellen volkshuisvestingsprogramma bepalen de richting van de woningbouwopgave. Tevens zetten we in op versterking van het woonbeleid.

Tenslotte zijn duurzaamheid, participatie van inwoners en investeringen als de multifunctionele accommodatie (MFA) belangrijke leidende thema's binnen de opgaven voor 2027 en verder. Hiermee wordt voortgebouwd aan een vitale, toekomstgerichte en evenwichtige gemeente Veere.

Financiële positie: gezond

De financiële positie van Veere blijft sterk. We gaan uit van een eenmalig dividend vanuit Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH), door de verkoop van de kerncentrale. We zetten dit dividend in om te komen tot een sluitende begroting binnen de gestelde kaders en kengetallen. Op deze manier begroten we reëel zonder te voorzichtig te zijn. Dit doen we door:

- Besluiten te nemen op basis van structurele trends en ontwikkelingen en minder te sturen op incidenten.
- De algemene reserve als verantwoord dekkingsmiddel te gebruiken.
- Het onnodig onderschatten van inkomsten of overdrijven van uitgaven te vermijden.
- Helder te communiceren over onze keuzes.

De algemene reserves bevinden zich op een verantwoord niveau, waardoor tegenvallers kunnen worden opgevangen. De grote investeringsbehoefte vereist daarentegen voortdurende aandacht voor de schuldpositie, solvabiliteit en het weerstandsvermogen. Op basis van de huidige investeringsbehoefte en financiële kengetallen is de ruimte voor extra investeringen en inzet reserves beperkt. Door onder meer te sparen voor "Grote Veerse Opgaven" (GVO), toe te werken naar kostendekkende leges via een ingroeipad en de OZB te verhogen in 2027 (7,5% voor woningen) en 2028 (5% voor woningen en niet-woningen), behouden we een gezonde financiële basis.

We blijven investeren in belangrijke projecten, zoals de multifunctionele accommodaties. Voor het ontwikkelen van de MFA's wordt de reserve GVO ingezet. Dit betekent dat er een 4^e pijler wordt toegevoegd aan het doel van de GVO. In de komende jaren legt het college aan de gemeenteraad voor hoe de verdeling wordt verdeeld tussen mobiliteit, huisvesting, duurzaamheid en de MFA's.

Tot slot

Met deze programmabegroting geven wij uitvoering aan het coalitieakkoord en bouwen we samen verder aan een veerkrachtige, vitale en toekomstgerichte gemeente Veere.

Burgemeester en wethouders van Veere

Financiële positie

Saldo Meerjarenramingen

In de raadsvergadering van 2 juli 2026 is het "Financieel Perspectief light 2026 – 2030" (FP) vastgesteld. Omdat 2026 een verkiezingsjaar is, was er onvoldoende tijd beschikbaar om een volledig perspectief op te stellen. Dit betekent dat alleen gekeken is naar autonome ontwikkelingen, zonder keuzes en voorstellen om de begroting sluitend te krijgen. Voor meer informatie verwijzen we naar het financieel perspectief en het raadsvoorstel.

Het startpunt van de meerjarenbegroting uit het FP is als volgt:

Financieel Perspectief Light	2027	2028	2029	2030
1. stand meerjarenraming begroting 2026	284	-294	58	58
2. uitgangspunten (indexeringen)	873	502	476	348
3. Autonome ontwikkelingen	-651	-793	-884	-925
Saldo na uitgangspunten en autonome ontwikkelingen	507	-585	-349	-518

Tabel: Financieel perspectief 2027 - 2030 – resultaat x € 1.000

Inventarisatie ontwikkelingen en investeringen

Op basis van bestaand en vastgesteld beleid zijn de financiële gevolgen van ontwikkelingen en investeringen voor 2027-2030 in beeld gebracht. Als we rekening houden met de volledige inventarisatie ziet het beeld er in de meerjarenramingen als volgt uit:

	2027	2028	2029	2030
1. stand meerjarenraming begroting 2026	284	-294	58	58
2. uitgangspunten (indexeringen)	873	502	476	348
3. Autonome ontwikkelingen	-651	-793	-884	-925
4. Inventarisaties totaal	-4.880	-3.545	-3.395	-3.291
Totaal saldo na inventarisaties	-4.373	-4.130	-3.745	-3.809

Tabel: Saldo na inventarisaties x € 1.000

Prioriteren en keuzes in de ontwikkelingen en investeringen

Het bovenstaande saldo laat een tekort zien. Voor de gehele inventarisatie zijn afwegingen gemaakt en prioritering bepaald per onderwerp. Hierin is aangegeven

of een onderwerp bedrijfskritisch, bestaand of nieuw beleid is. Daarnaast is geïnventariseerd welke onderwerpen in het coalitieakkoord zijn opgenomen.

Om te bepalen welke ontwikkelingen worden opgenomen in de begroting, hebben we de uitgangspunten van het **coalitieakkoord** als leidraad genomen:

- Eerlijke verdeling belastingen en heffingen tussen inwoners, gasten en ondernemers.
- We houden vast aan de bijdragen voor de grote Veerse opgaven.
- Naast inflatiecorrectie verhogen we de belastingen en tarieven alleen als daar een concrete aanleiding voor is.

We volgen de onderstaande uitgangspunten in deze volgorde:

1. De uitvoering van dit coalitieprogramma wordt zoveel mogelijk betaald uit bestaande budgetten of door herverdeling van bestaande budgetten.
2. Nieuwe prioriteiten kunnen leiden tot het herzien van huidig beleid.
3. We gaan uit van kostendekkende tarieven en leges.
4. We kunnen onze reserves inzetten voor investeringen en meerjarige incidentele uitgaven, binnen de afgesproken bandbreedtes "gemiddeld risicovol" van de financiële kengetallen en het weerstandsvermogen.
5. Met de invulling van de reserve Grote Veerse Opgaven wordt rekening gehouden met investeren in MFA's. Dit betekent dat de huidige procentuele verdeling kan worden herzien.
6. Als uiterste mogelijkheden kunnen we een deel van het surplus van de algemene reserve in zetten voor structurele lasten, binnen de kaders van het financieel toezicht en/of het verhogen van belastingen.

Op basis van deze criteria is een keuze gemaakt onderwerpen worden opgenomen en welke niet zijn meegenomen. De meegenomen onderwerpen zijn per programma beschreven. De onderwerpen die niet zijn opgenomen zijn te vinden in bijlage 1 "Overzicht niet opgenomen investeringen en ontwikkelingen B2027".

Het resultaat van deze inventarisatie is als volgt:

	2027	2028	2029	2030
4. Inventarisaties - totaal	-4.880	-3.545	-3.395	-3.291
4. Inventarisaties - niet opgenomen	1.746	1.049	780	683
4. Inventarisaties - opgenomen in begroting	-3.134	-2.496	-2.615	-2.608

Tabel: Resultaat prioritering en keuzes ontwikkelingen en investeringen x € 1.000

Startpunt begroting 2027

Om tot een sluitende begroting te komen is een nieuw startpunt bepaald. Daarnaast zijn ontwikkelingen meegenomen die na het opstellen van het FP bekend zijn geworden. Dit zijn raadsvoorstellen met een financieel effect (6), begrotingswijzigingen vanuit Gemeenschappelijke Regelingen (7), autonome ontwikkelingen (8), een uitwerking van de meicirculaire (9) en overige mutaties (10).

Dit leidt tot het volgende startpunt van de begroting:

Stand FP "Light":	507	-585	-349	-518
4. Inventarisaties - opgenomen in begroting	-3.134	-2.496	-2.615	-2.608
5. Totaal: FP light + inventarisatie	-2.628	-3.081	-2.964	-3.126
6. Raadsvoorstellen - akkoord na opstellen FP	-21	-21	-21	-21
7. Gemeenschappelijke Regelingen - updates	-33	-96	-109	-190
8. Autonome ontwikkelingen	595	928	745	834
9. Meicirculaire	641	391	247	296
10. Overige mutaties	-38	-31	-37	-37
Totaal (6-10): nieuwe ontwikkelingen	1.144	1.171	825	882
Totaal - Startpunt begroting 2027	-1.484	-1.910	-2.139	-2.244

Tabel: Startpunt begroting x € 1.000

Toelichting nieuwe ontwikkelingen

Een specificatie van de nieuwe ontwikkelingen wordt hieronder kort toegelicht.

Raadsvoorstellen

Dit betreft het raadsvoorstel van de aankoop van een perceel aan de Brouwerijweg in Domburg waarbij er extra structurele lasten zijn voor het onderhoud van het groen.

Gemeenschappelijke regelingen

In het FP zijn we uitgegaan van de richtlijn VZG voor het indexeren van de GR'en. Begrotingen van GR'en zijn na het behandelen van het FP vastgesteld. Afwijkingen tussen FP en vastgestelde begrotingen zijn op deze regel weergegeven.

Autonome ontwikkelingen

Er zijn verschillende autonome ontwikkelingen opgenomen in de begroting die bekend zijn geworden na het opstellen van het Financieel Perspectief. De belangrijkste ontwikkelingen zijn hieronder benoemd (een min-bedrag is een voordeel):

- Vrijval budget licenties nieuwe applicatie subsidies: -/- € 30.000
- Uitbreiding formatie wethouders met 0,3 FTE: +/+ € 34.600
-
- Correctie loonkosten: +/+ € 100.000
- Uitbreiding areaal OZB: -/- € 100.000
- Lagere kapitaallasten: -/- € 590.000;
 - Lagere rentelast:
 - door verschuiving van investeringen in de tijd schuift de noodzaak om geld te lenen op. Daarnaast is rekening gehouden met een eenmalige dividenduitkering van ZEH, in plaats van

een jaarlijks dividend. De te verwachten rentelasten zijn daardoor lager begroot voor 2027.

- Lagere afschrijving:
 - door verschuiving van investeringen in de tijd start de afschrijving een jaar later. Dit levert een voordeel op voor 2027.

Meicirculaire

De meicirculaire was ten tijde van het opstellen van het FP licht nog niet beschikbaar. Deze circulaire presenteert een extra vrij besteedbaar bedrag.

Overige mutaties

Dit betreft een saldo van overige, kleinschalige mutaties.

Een sluitende begroting

Het college heeft een kritische evaluatie van de inventarisatie van ontwikkelingen en investeringen uitgevoerd. Na het uitvoeren van de evaluatie is er nog een tekort. Om de begroting sluitend te krijgen zijn de volgende ombuigingen opgenomen:

Totaal - Startpunt begroting 2027	-1.484	-1.910	-2.139	-2.244
Gemeentefonds - uitkering volumeontwikkelingen	0	225	275	784
Taakstelling bestaand beleid	125	250	375	500
Leges - omgevingsvergunningen	0	0	300	600
Leges - overig	0	150	250	350
Belasting - verhoging OZB	397	832	832	832
Inzet algemene reserve	1.359	1.285	939	10
Totaal - saldo begroting 2027	397	832	832	832

Tabel: Saldo begroting 2027 x € 1.000

Een specificatie van de nieuwe ontwikkelingen wordt hieronder kort toegelicht.

Opbrengsten: gemeentefonds

In het gemeentefonds ontvangen we geld voor zogenoemde volumeontwikkelingen (groei aantal inwoners, woningen e.d.). Door de nieuwe financieringssysteem die sinds 2024 geldt, is deze component meerjarig beter zichtbaar. We reserveerden deze bedragen voor toekomstige volumeontwikkelingen. Voor 2027 en verder is gekozen deze bedragen in te zetten voor dekking.

Besparing: taakstelling bestaand beleid

We nemen een structurele taakstelling van € 125.000 op vanaf 2027. Deze taakstelling loopt op tot € 500.000 in 2030. Het plan hiervoor richt zich op het herzien van bestaand beleid.

Opbrengsten: leges omgevingsvergunningen

We streven naar kostendekkende leges. In de begroting 2026 is de kostendekkendheid 79% van de leges omgevingsvergunningen. We kiezen voor een ingroeipad om tot kostendekkende tarieven te komen door vanaf 2029 de totale opbrengst van leges met € 300.000 te verhogen en in 2030 met € 300.000 extra te verhogen (totaal € 600.000). Een deel van deze verhoging wordt veroorzaakt door uitbreiding formatie. Deze uitbreiding starten we vanaf 2027 om de kwaliteit van dienstverlening te verhogen. Het doel is om in 2027 en 2028 te werken aan stabilisering van de kwaliteit. Vanaf 2029 rekenen we deze lasten door via de leges. Het 2^e deel wordt veroorzaakt door de huidige kostendekkendheid. Beide punten samen moeten leiden tot geleidelijke kostendekkende leges voor omgevingsvergunningen in 2030.

Opbrengsten: leges overig

De kostendekkendheid van de overige leges (exclusief omgevingsvergunningen) in de begroting 2026 is 47%. Om tot kostendekkende leges te komen is besloten een ingroeipad te starten. Dit betekent dat we vanaf 2028 de opbrengsten van de overige leges met € 150.000 verhogen, tot een totale verhoging van € 350.000 in 2030.

Opbrengsten: verhoging OZB

We verhogen de OZB om voor de toekomst ruimte te creëren voor structurele lasten van toekomstige opgaven. We verhogen de OZB voor woningen met 7,5% extra in 2027. Vanaf 2028 verhogen wij de OZB met 5% extra voor zowel woningen als niet-woningen.

Opbrengsten: inzet algemene reserves & ZEH

Gemeente Veere is aandeelhouder van de ZEH, samen met andere gemeentes en de provincie. De ZEH is voor 70% aandeelhouder van de Kerncentrale Borsele. Op het moment van het opstellen van de begroting is de verwachting de totale aandelen vanuit ZEH worden verkocht aan het Rijk. Dit betekent dat wij als aandeelhouder een eenmalig dividend uitgekeerd krijgen. Een inschatting van dit bedrag is € 28 miljoen en is in de begroting opgenomen als eenmalige opbrengst in 2027.

De huidige afspraak is dat het ZEH dividend in de reserve Grote Veerse Opgaven wordt gestort. Het voorstel is om hiervan af te wijken en het dividend in de algemene reserve te storten. Binnen gestelde kaders van het BBV mag een gemeente algemene reserves inzetten om structurele lasten te dekken. Deze ruimte willen wij nemen als extra opbrengst in de begroting. Voor 2027 is dit € 1,4 miljoen. Indien gewenst kan op een later moment worden beslist om (een deel van) het ZEH dividend later alsnog om te zetten naar de reserve GVO.

Begroting 2027: totale uitwerking

De uitwerking van deze ombuigingen levert de volgende begroting op:

	2027	2028	2029	2030
1. stand meerjarenraming begroting 2026	284	-294	58	58
2. uitgangspunten (indexeringen)	873	502	476	348
3. Autonome ontwikkelingen	-651	-793	-884	-925
4. Stand Financieel Perspectief Light	507	-585	-349	-518
Inventarisaties - totaal	-4.880	-3.545	-3.395	-3.291
Inventarisaties - niet opgenomen	-1.746	-1.049	-780	-683
5. Inventarisaties - opgenomen in begroting	-3.134	-2.496	-2.615	-2.608
Totaal (1-5): FP + inventarisatie	-2.628	-3.081	-2.964	-3.126
6. Raadsvoorstellen - akkoord na opstellen FP	-21	-21	-21	-21
7. Gemeenschappelijke Regelingen - updates	-33	-96	-109	-190
8. Autonome ontwikkelingen	595	928	745	834
9. Meicirculaire	641	391	247	296
10. Overige mutaties	-38	-31	-37	-37
Totaal (6-10): nieuwe ontwikkelingen	1.144	1.171	825	882
Totaal - Startpunt begroting 2027	-1.484	-1.910	-2.139	-2.244
Gemeentefonds - uitkering volumeontwikkelingen	0	225	275	784
Taakstelling bestaand beleid	125	250	375	500
Leges - omgevingsvergunningen	0	0	300	600
Leges - overig	0	150	250	350
Belasting - verhoging OZB	397	832	832	832
Inzet algemene reserve	1.359	1.285	939	10
Totaal - saldo begroting 2027	397	832	832	832

Tabel: meerjarenbegroting 2027 - 2030 x € 1.000

We hebben hiervoor een afgewogen en verantwoord pakket aan ombuigingen gepresenteerd die leiden tot een reëel en structureel sluitende meerjarenraming. De inzet van de algemene reserve vinden wij een verantwoorde methode. Het past binnen de voorschriften van het BBV, de kaders van de toezichthouder en binnen onze financiële kengetallen. Zo voorkomen we hogere lastenstijgingen en behouden we het huidige voorzieningenniveau. Met het verhogen van de OZB creëren we ruimte in de begroting voor toekomstige opgaven.

Investeringsplanning:

De investeringsplanning is geactualiseerd en uitgebreid met de investeringen voor het begrotingsjaar 2030. Het betreft autonome investeringen, bestaande uit vervangingsinvesteringen (tractie) en investeringen op basis van beheerplannen (riolering en openbare verlichting).

In de investeringenlijst staan de investeringen waaraan we prioriteit geven, omdat ze noodzakelijk en bedrijfskritisch zijn om voorzieningen in stand te houden of omdat ze horen bij het uitgangspunt: afmaken waaraan we begonnen zijn. De investeringen die opgenomen zijn in de begroting zijn de volgende:

- Vervanging steiger en damwand haven Veere bij Kampveerse toren
- Herinrichting parkeerterrein voormalig Resto Vrouwenpolder
- Plaatsing openbare toiletten Veerse dam Vrouwenpolder
- Uitbreiding projectgrenzen Markt incl. waterelement Westkapelle
- Vervanging meubilair & inventaris diverse accommodaties
- Serooskerke - herstel Poort park Welgelegen
- Herstel verharding en riolering zwembad Serooskerke
- MFA – additionele investering
- Uitbreiden en revitaliseren bedrijventerreinen De Zompe

Voor detailinformatie verwijzen we naar de betreffende programma's. De investeringen waar niet voor gekozen is, zijn te vinden in bijlage 1 "Overzicht niet opgenomen investeringen en ontwikkelingen B2027".

Investeringsen	2027	2028	2029	2030
Autonoom	5.968	271	123	2.930
Niet opgenomen in begroting	150	0	0	0
Opgenomen in begroting	1.965	0	10.820	950
Totaal	7.933	271	10.943	3.880

Tabel: Investeringsen 2027 - 2030 x € 1.000

Structureel begrotingssaldo:

Hieronder treft u een overzicht aan waarin we weergeven of de begroting en meerjarenramingen structureel in evenwicht zijn. De toelichting per punt is als volgt:

3. Saldo van baten en lasten: betreft het saldo van de regel 'geraamd totaal van baten en lasten' uit het overzicht van baten en lasten.

4. & 5. Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves: betreft het saldo van de regel 'reserves' uit het overzicht van baten en lasten minus het in het raadsvoorstel gepresenteerde resultaat van de begroting 2027 - 2030.

6. Begrotingsresultaat na bestemming: het in het raadsvoorstel gepresenteerde resultaat van de begroting 2027 - 2030.

11. Waarvan incidentele baten en lasten (saldo): betreft het totaalsaldo van de incidentele baten en lasten zoals gepresenteerd in het 'overzicht van incidentele baten en lasten'.

12. Structureel begrotingssaldo: het zuivere structurele begrotingssaldo. Een positief geval betekent een overschot.

		2027	2028	2029	2030
1	Lasten exclusief mutaties reserves	-103.946	-98.666	-97.032	-96.490
2	Baten exclusief mutaties reserves	130.149	97.073	96.599	97.632
3 (1+2)	Saldo van baten en lasten	26.203	-1.593	-434	1.142
4	Toevoegingen reserves	-38.097	-2.977	-1.580	-1.580
5	Onttrekkingen reserves	12.291	5.402	2.846	1.270
	Toevoegingen en onttrekkingen van reserves	-25.806	2.425	1.266	-310
6 (3+4+5)	Resultaat	397	832	832	832
7	Incidentele lasten (excl. reservestortingen)	9.837	3.337	1.559	708
8	Incidentele baten (excl. reserveonttrekkingen)	-34.759	-1.355	-951	-722
9	Incidentele toevoegingen reserves	36.517	1.397	0	0
10	Incidentele onttrekkingen reserves	-10.269	-3.353	-985	-348
11 (7 - 10)	Saldo van incidentele baten en lasten	1.326	25	-377	-362
12 (6+11)	Structureel resultaat	1.723	857	455	470

Tabel: structureel begrotingssaldo 2027 - 2030 x € 1.000

Reservepositie en weerstandscapaciteit:

De reservepositie ziet er als volgt uit. In deze cijfers is rekening gehouden met alle voorstellen in deze begroting.

	2026	2027	2028	2029	2030
Algemene reserves	27.619	49.074	45.857	44.967	45.006
Bestemmingsreserves	41.886	46.237	47.029	46.653	46.924
Totaal reserves	69.505	95.311	92.886	91.620	91.931

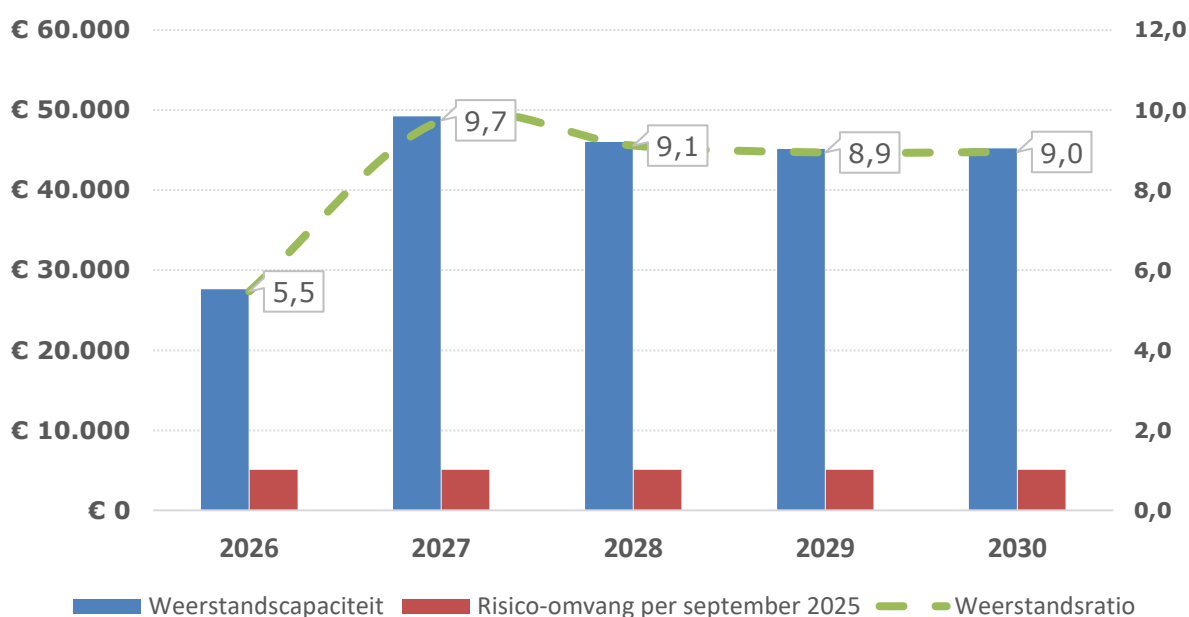
Tabel: overzicht reserves x € 1.000

De algemene reserve laat een eenmalige significante stijging zien. Deze sprong wordt veroorzaakt door een verwachte eenmalige uitkering van het ZEH dividend van ongeveer € 28 miljoen. De bestemming van het ZEH dividend is de bestemmingsreserve Grote Veerse Opgave. Voor de begroting 2027 stellen wij voor het dividend op te nemen in de algemene reserve. Door deze stijging van de algemene reserve vinden wij het verantwoord om, binnen de gestelde kaders, een deel van de algemene reserve in te zetten als dekkingsmiddel. Een verdere daling

wordt veroorzaakt doordat we kapitaallasten van investeringen dekken met de algemene reserve. Bij de bestemmingsreserves zien we een stijging. We blijven jaarlijks € 1,457 miljoen sparen voor mobiliteit binnen de bestemmingsreserve GVO.

De algemene reserve is een belangrijk onderdeel van de weerstandscapaciteit. Deze geeft aan de mate waarin de gemeente niet begrote kosten kan dekken en risico's kan opvangen. De verhouding tot het risicoprofiel is het weerstandsratio. Het beleid is dat een ratio van 1,4 tot 2,0 ruim voldoende is. Op basis van de meest recente actualisatie bedraagt de weerstandsratio 9,7 voor 2027. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door de eenmalige storting van het ZEH dividend.

Weerstandscapaciteit & weerstandsratio

Grafiek: weerstandvermogen 2026-2030 (x 1.000).

Financiële kengetallen:

Voor het beoordelen of Veere een gezonde financiële positie heeft, hanteren we de gebruikelijke financiële kengetallen. Als gemeente Veere hebben wij het doel om met onze kengetallen binnen de kaders van **"gemiddeld risico"** te vallen. Dit is op basis van de normen van de toezichthouder:

Kengetallen	Norm toezichthouder		
	A. Minst risicovol	B. Gemiddeld risico	C. Meest risicovol
netto-schuldquote	<90%	90-130%	>130%
netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen	<90%	90-130%	>130%
solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Tabel: normen toezichthouder

De definities van de verschillende kengetallen is als volgt:

- De **schuldquote** is maximaal 130% van het totale saldo van de baten van de begroting; dit geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.
- De **solvabiliteitsratio** is minimaal 20%; dit geeft de mate aan waarin de gemeente aan haar verplichtingen kan voldoen.
- De **grondexploitatie** is maximaal 35%; dit percentage geeft de waarde van de grond aan in verhouding tot de totale baten.
- De **structurele exploitatieruimte** is 0% of hoger; dit geeft aan dat de begroting structureel in evenwicht is of structurele ruimte heeft.
- De **belastingcapaciteit** is maximaal 105% van het landelijk gemiddelde (woonlasten meerpersoonshuishouden).

Voor het bepalen van de kengetallen stellen we een prognosebalans op. In de begroting 2027 presenteren we die voor een periode van 4 jaar. We beoordelen de ontwikkeling van de kengetallen ook voor de lange termijn (10 jaar). Dit gebeurt op basis van de investeringsplanning 2027-2030 en de verwachte investeringen na 2030 met een aanname voor jaarlijkse investeringen en grondaankopen. Alle uitgangspunten uit de begroting zijn in de prognosebalans meegenomen.

Op basis van deze prognosebalans, de exploitatie en de lokale heffingen zijn de kengetallen voor Veere voor de komende 4 jaar als volgt:

	Verloop van de kengetallen					
Kengetallen	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
netto-schuldquote	31%	57%	69%	103%	117%	116%
netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen	23%	49%	62%	94%	108%	107%
solvabiliteitsratio	43%	45%	46%	44%	41%	41%
structurele exploitatieruimte	0,80%	2,10%	1,32%	0,88%	0,47%	0,48%
grondexploitatie	2%	3%	3%	3%	3%	3%
belastingcapaciteit	82%	78%	80%	80%	80%	80%

Tabel: kengetallen 2025 - 2030

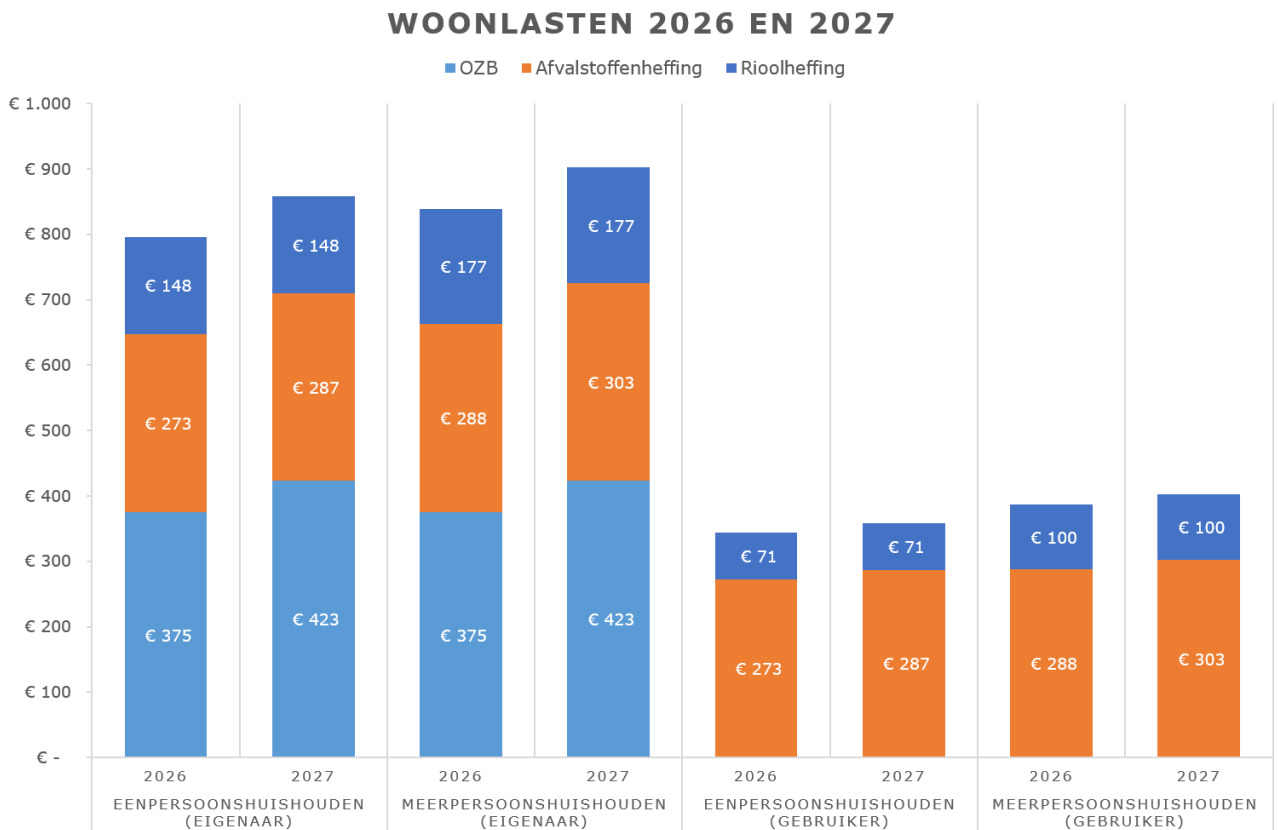
De tabel laat zien dat de netto-schuldquote significant toeneemt en de solvabiliteit afneemt. Dit wordt veroorzaakt door een stevige investeringsbehoefte op het gebied van vastgoed, onderwijshuisvesting, riolering, afvalinzameling en mobiliteit. Ondanks de eenmalige dividenduitkering van ZEH zullen investeringen extern gefinancierd dienen te worden, wat drukt op onze kengetallen. Als gemeente hebben we de doelstelling maximaal "gemiddeld risicovol" te zijn, wat

betekent dat er nog beperkt ruimte is om additioneel kapitaal te lenen ten behoeve van financiering investeringen.

Op dit moment hebben we voor ongeveer 84 miljoen aan investeringen opgenomen tot 2030. Dit levert een schuldquote van 107%. Dit betekent dat de schuldquote nog maximaal met 23% mag stijgen om binnen onze bandbreedte te blijven. Als we dit vertalen naar euro's betekent dit dat we nog tussen de 20 mln. en 30 mln. kunnen lenen om investeringen en onttrekkingen uit de reserves te financieren. Dit betekent dat we integrale afwegingen moeten maken welke investeringen we willen uitvoeren dat past binnen onze financieringsmogelijkheden. In de financiële begroting is een verdere toelichting te vinden.

Lokale heffingen:

De woonlasten voor een huishouden berekenen we op basis van de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Ten opzichte van 2026 stijgen de woonlasten voor een eenpersoons- en meerpersoonshuishouden (gebruiker/huurder) met ca. 4,1%. De stijging voor een eenpersoons- en meerpersoonshuishouden (eigenaar) is ca. 7,7%. De lastenontwikkeling ten opzichte van 2026 is in onderstaande grafiek weergegeven.

Grafiek: ontwikkeling woonlasten 2026 - 2027

In de berekening is gerekend met een gemiddelde WOZ waarde in Veere van afgerond € 467.000.

De onroerende zaakbelasting voor de categorie niet-woningen stijgt ten opzichte van 2026 met 2,6% (dit betreft een inflatieverhoging). Daarnaast stijgen de tarieven extra volgens het afgesproken groeipad: voor eigenaren is dit 14,9% en voor gebruikers 12,0%. Deze stijging heeft te maken met een korting in de algemene uitkering. Deze korting is 40% hoger dan de feitelijke opbrengst. Dit nadeel corrigeren we sinds 2024 in 4 jaarlijkse stappen, waarbij 2027 de laatste stap is. De totale stijging voor niet-woningen "gebruiker" bedraagt 14,6% en voor niet-woningen "eigenaar" 17,5%.

De OZB voor de categorie woningen stijgt ten opzichte van 2026 met 2,6% (dit betreft een inflatieverhoging). Daarnaast verhogen we de OZB woningen met 7,5%. De totale stijging voor woningen is 10,1%.

Aanpak onderbesteding:

Bij het opstellen van de begroting is het van belang dat de lasten en baten op realistische wijze worden geraamd. Om dit te kunnen doen hanteren we bij de opstelling van de begroting een werkwijze om te komen tot een zo reëel mogelijke begroting.

Boeggolf

Bij iedere begrotingsronde wordt in beeld gebracht welke ontwikkelingen en prioriteiten er inhoudelijk benodigd zijn en welk budget hiermee gemoeid is. Vervolgens wordt voor het geheel van alle ontwikkelingen en prioriteiten en de reguliere werkzaamheden beoordeeld of dit het komende jaar uitvoerbaar is aan de hand van een capaciteitsplanning. Op basis van deze uitkomst wordt de lijst eventueel aangepast om een toekomstige boeggolf zo veel mogelijk te voorkomen.

Kapitaallasten

Om onderbesteding op kapitaallasten (afschrijving & rente) te voorkomen, hanteren we een eigen werkwijze rond het informatieproces van alle lopende en toekomstige investeringskredieten. Deze werkwijze houdt in dat voorafgaand aan de begrotingsvorming een ophaalronde plaatsvindt, waarbij projectverantwoordelijken worden gevraagd een actualisatie te geven van de voortgang en verwachte startmomenten van hun projecten. Dit stelt ons in staat om de kapitaallasten nauwkeuriger te ramen voor 2027 en verder en tijdig te sturen op eventueel uitblijvende besteding.

Voor de jaarschijf van 2027 heeft dit geleid tot een bijstelling van de kapitaallasten van +/- € 591.000. Er is een onderscheid te maken tussen afschrijvingen en rente. Beide worden hieronder verder toegelicht:

Afschrijvingen

In totaal is van 35 investeringskredieten de planning gewijzigd. Hierdoor is ook de afschrijvingstermijn aangepast waardoor er een voordeel op de afschrijvingslasten ontstaat in jaarschijf 2027. De plannings zijn opgeschoven door onder andere de problematiek rondom netcongestie en stikstof en de samenhang met andere projecten die later gestart zijn.

In onderstaande tabel is per categorie aangegeven hoeveel investeringen er een andere planning hebben gekregen. De gewijzigde planning betekent niet per definitie dat investeringen nog niet gestart zijn. Er kan ook een doorloop plaatsvinden in 2027. Daarnaast is aangegeven wat dit betekent aan vrijvallende afschrijvingslasten. Hierbij is rekening gehouden met eventuele dekking van de afschrijvingslasten in de begroting. Een deel van de vrijval levert namelijk geen voordeel op doordat deze ofwel doorberekend worden in tarieven (riolering) of een andere dekking in de begroting hebben (stelpost maatschappelijke voorzieningen of reserves).

Type investering	Aantal	Investeringsbedrag	Vrijval afschrijving
Accommodaties	8	2.217.786	30.425
Bedrijfsvoering	1	731.200	73.120
Herinrichtingen openbare ruimte	7	4.727.000	103.880
Infrastructuur	3	308.078	12.323
Openbare verlichting	2	187.750	8.000
Parkeervoorzieningen	7	2.056.300	48.563
Riolering	6	3.350.000	
Sportvelden	1	90.140	9.014
Totaal	35	13.668.254	285.324

Bedragen x € 1.000

Rente

Om de werkelijk te betalen rente in kaart te brengen stellen we de prognosebalans op (zie financiële begroting voor de uitwerking). In deze balans nemen we de nieuwe investeringsbehoefte op en verwerken we de bovenstaande verschuivingen van de lopende investeringskredieten. We houden hierbij ook rekening met verschuivingen in de planning van grondexploitaties. Verder wordt in deze balans een prognose gemaakt van de te verwachten reserves en benodigde voorzieningen. De reserve stijgt in 2027 door de eenmalige dividenduitkering vanuit ZEH.

Investeringsnemen wij op in de begroting met een rentelast op basis van de huidige stand van de marktrente. Door de bovenstaande wijzigingen verandert onze financieringsbehoefte, waardoor wij minder geld hoeven te lenen dan in 2026 begroot. Het resultaat is dat onze rentelast in de begroting 2027 met € 306.000 lager uitvalt.

Programma's

Bestuur en ondersteuning

We werken continu aan een betrouwbare en professionele samenwerking met inwoners, ondernemers en gasten, en streven naar optimale resultaten in onze werkzaamheden in samenspraak met hen en met maatschappelijke instellingen.

Vanuit deze samenwerking verbeteren we onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers in brede zin, met specifieke aandacht voor de (omgevings-)vergunningverlening.

Beleidskader

- Financieel Perspectief 2026-2029
- Zeeuwse Norm Weerbare Overheid (geactualiseerd in 2026)
- Participatienota Veere (2022)
- Kaders voor nieuwe overleg- en bijdrageregeling dorps- en stadsraden (juni 2025)
- Overleg- en bijdrageregeling dorps- en stadsraden 2025
- Gedragscodes integriteit (bestuurders en ambtenaren)
- Beleidsnota Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik gemeente Veere
- Visie dienstverlening (2024)

Wat zijn onze belangrijkste onderwerpen?

1. Breed en structureel verbinden van bestuur en samenleving.

- Dit doen we onder meer door uitvoering te geven aan de participatienota en de overlegregeling dorps- en stadsraden. Bij impactvolle thema's stemmen we bestuurlijk af hoe het participatieproces eruit komt te zien. We hebben tijdig contact met aanvragers.
- **Effectindicator:** bij alle besluitvorming door zowel college als raad, laten we zien of, en zo ja, op welke wijze participatie is toegepast. Daarnaast bezoeken de collegeleden actief een aantal verenigingen per jaar. De dorps- en stadsraden worden actief betrokken bij verschillende thema's.

2. Veilig en integer bestuur.

- Integriteit is een kernwaarde waar wij continue aandacht voor vragen en samen aan werken. Deze lijn continueren wij in 2027. Het college onderschrijft de Zeeuwse Norm Weerbare Overheid (ZNWO). De onderdelen van deze brede aanpak worden in 2027 geïmplementeerd op een wijze die past bij de gemeente Veere. De ZNWO wordt binnen de hele provincie

geïmplementeerd waardoor er een brede integrale overheid ontstaat. Onze burgemeester is de bestuurlijke trekker voor het thema Veilige Publieke Taak en Veilige Publieke Dienstverlening voor alle Zeeuwse overheden.

- **Procesindicator:** Wij verantwoorden ons over de uitgevoerde activiteiten via de jaarrapportage integriteit.

3. We verbeteren continu onze dienstverlening.

- Veel onderdelen in onze dienstverlening gaan goed, maar op het gebied van vergunningverlening en planologie kan het beter. Het doel is dat 95% van de aanvragen binnen de normtijd wordt afgehandeld. Complexe aanvragen vormen hierbij een uitzondering; hiervoor kunnen andere termijnen gelden. Met concrete acties die we benoemden in de Quick scan dienstverlening en de bestuurlijke opdracht verbeteren we de dienstverlening van deze onderdelen. Daarnaast is het optimaliseren van de dienstverlening rond de vergunningsaanvragen ook een thema in het coalitieakkoord.
- **Effectindicator:** We meten de effecten van onze dienstverlening op een structurele basis. We streven daarbij naar een duurzame verhoging van de waardering en dus naar een voortzetting van de positieve trend die eind 2025 al is ingezet.

Wat gaat het college hiervoor doen?

1. We voeren het plan van aanpak verbeteren dienstverlening, omgevingsvergunningen en planologie uit.

We treffen maatregelen voor de korte, middellange en lange termijn om de dienstverlening rond de aanvragen omgevingsvergunningen te verbeteren. Dit gaat onder andere over het versimpelen van processen, het (structureel) terugdringen van de werkvoorraad, het op orde brengen van de benodigde capaciteit, het (op-)stellen van de juiste kaders en prioriteiten, sturing op doorlooptijden en inzet op goede en tijdige communicatie richting aanvragers. De verwachting is dat we hierbij een positieve trend laten zien in (hogere waarderingcijfers) in het klanttevredenheidsonderzoek.

2. We meten continue onze dienstverlening van een aantal processen.

Het continue meten van onze dienstverlening van een aantal processen (onder meer omgevingsvergunning, evenementenvergunning en melding openbare ruimte) geeft ons inzicht. We voeren daarop gerichte verbeteracties uit die bij punt 1 benoemd staan en meten of dit het gewenste effect heeft op de waardering van onze inwoners en ondernemers.

3. We implementeren de acties en lijnen vanuit de Zeeuwse Norm Weerbare overheid.

We werken volgens de Zeeuwse Norm Weerbare Overheid (ZNWO) binnen de Veerse kaders en verzorgen activiteiten om het thema VPT (Veilige publieke

taak) en VPD (veilige publieke dienstverlening) verder op de kaart te zetten. Verder ligt voor 2027 op het gebied van integriteit de focus op het continue uitvoeren van ons integriteitsbeleid, zowel ambtelijk als bestuurlijk door onder meer het organiseren van bewustwordingssessies en handhaving van de ethische normen.

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar van onderzoek	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland
1	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2027	13,65	n.b.
2	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2027	12,96	n.b.
3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	2027	€ 1.557	n.b.
4a	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom	Eigen begroting	2027	5%	n.b.
4b	Externe inhuur	Totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	2027	€ 1.246.185	n.b.
5	Overhead	% van de totale lasten	Eigen begroting	2027	15%	n.b.

Wat mag het kosten?

	Rekening 2025	Act begr 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten						
Bestuur	23	0	0	0	0	0
Burgerzaken	541	405	370	420	470	520
Beheer overige gebouwen en gronden	97	129	62	46	41	41
Parkeerbelasting	7.206	8.095	8.305	8.305	8.305	8.305
Subtotaal baten	7.866	8.629	8.737	8.771	8.816	8.866

Lasten						
Bestuur	3.428	2.112	2.218	2.117	2.117	2.117
Burgerzaken	1.123	996	1.057	1.060	1.053	1.052
Beheer overige gebouwen en gronden	330	1.469	258	233	253	253
Parkeerbelasting	74	79	82	82	78	78
Subtotaal lasten	4.954	4.656	3.615	3.491	3.501	3.499
Saldo	2.912	3.973	5.122	5.280	5.315	5.366

Bedragen x € 1.000

Prioriteiten

Nr	Omschrijving	Eenmalig/ structureel	Nieuw/ bestaand	Lasten	Baten
1	Uitbreiding boa's met 2 FTE	Structureel	Nieuw	150.000	
2	Vergroten gebruik BuitenBeter app door beter onder de aandacht te brengen	Eenmalig	Nieuw	15.000	
3	Verhoging bijdrage projectbureau OZO als gevolg van formatieuitbreiding	Structureel	Nieuw	11.000	

Bedragen x € 1

Investeringsen

Er staan geen investeringen op de planning in relatie tot dit programma.

Veiligheid

In Veere kunnen inwoners, ondernemers en bezoekers veilig wonen, werken en recreëren.

Om dat te waarborgen beschikt Veere over een professionele en weerbare veiligheidsorganisatie die risico's tijdig signaleert, voorkomt en waar nodig optreedt. Veiligheid is een breed en voortdurend veranderend domein; we vertalen mondiale, nationale en lokale ontwikkelingen waar nodig naar de lokale Veerse context, spelen hierop in en stellen daarin scherpe prioriteiten.

Beleidskader

Vastgestelde gemeentelijke beleidsnota's:

- Integraal veiligheidsbeleid gemeente Veere 2027-2031 (nog vast te stellen)
- Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2027
- Regionaal beleidsplan VRZ
- Algemeen Plaatselijke Verordening Veere
- Het Zeeuwse uitvoerings- en handhavingsbeleid 2026
- VTH uitvoeringsplan gemeente Veere 2026
- Omgevingsvisie gemeente Veere (2027)

Wat zijn onze belangrijkste onderwerpen?

1. (De aanpak van) Integrale Veiligheid gemeente Veere.

- De nota Integraal Veiligheidsbeleid Walcheren beschrijft, volgens de Zeeuwse systematiek, welke veiligheidsthema's en prioriteiten voor Veere gelden, gebaseerd op landelijke en lokale cijfers, data en ontwikkelingen. Deze prioriteiten sluiten aan bij de actuele Veerse veiligheidsopgaven: overlast en leefbaarheid, ondermijning, de verbinding tussen zorg en veiligheid, jeugdproblematiek en de verhoogde druk tijdens het toeristisch seizoen.
- Het veiligheidsdomein van gemeenten wordt steeds breder en complexer: er komen voortdurend thema's bij – zoals maatschappelijke weerbaarheid, de opvang van amv's en statushouders en natuurbrandbestrijding – terwijl er nauwelijks onderwerpen afvallen. Dit vraagt om scherpe prioritering en samenwerking met in- en externe partners, én om een duurzaam toegeruste eigen veiligheidsorganisatie die minder afhankelijk is van tijdelijke capaciteit. Daarvoor zijn een goede informatiepositie, voldoende uitvoeringskracht en stevige, professionele strategische advisering van burgemeester en college nodig: een randvoorwaarde om onze veiligheidsambities daadwerkelijk te realiseren.
- De veiligheidsorganisatie Veere is uitgebreid extra uren én met een strategisch adviseur veiligheid. Ook is er versteviging op het thema BIBOB.

- **Effectenindicator:** Eind 2027 zijn de prioriteiten uit het Integraal Veiligheidsbeleid Walcheren 2027-2030 vertaald in een uitvoeringsplan voor Veere met meetbare resultaten per veiligheidsthema: sociale veiligheid (incl. zorg en veiligheid), fysieke veiligheid, cybercrime, ondermijning, maatschappelijke weerbaarheid, natuurbrandbestrijding en veiligheid & integriteit. We monitoren doorlopend meldingen, casuïstiek en data en rapporteren aan de raad in hoeverre de beoogde resultaten zijn behaald.
- Het BIBOB beleid is geactualiseerd en sluit aan bij de prioriteiten van het uitvoeringsplan veiligheid van Veere.

2. Crisisbeheersing.

- Crises zijn niet te voorspellen. Wél zijn trends te herkennen waar we ons op voor kunnen bereiden. Zo neemt de dreiging op het digitale terrein toe evenals natuurgerelateerde crises. De aanpak van grootschalige crises kunnen we niet alleen. We zijn aangesloten bij de Veiligheidsregio Zeeland(VRZ). Samen zorgen we voor de lokale en regionale brandweezorg, geneeskundige hulpverlening (GHOR)coördinatie van Bevolkingszorg en een gezamenlijke meldkamer in reguliere tijden maar zeker ook in tijden van crises.
Medewerkers in onze organisatie hebben bij een ramp of crisis een regionale rol. Hiervoor volgen ze trainingen en oefeningen. Voor het onderdeel 'Bevolkingszorg' is er een piket van vijf medewerkers die goed opgeleid en getraind zijn en bereikbaar en inzetbaar bij een crisis.
- **Effectindicator:** Het lokale piketteam bestaat uit getrainde professionals die 24 /7 klaar staan. Naast lokale piketteams zijn er ook regionale piketteams; Veere levert ook conform de hiervoor geldende afspraken capaciteit voor deze teams.
- Daarnaast borgen we de kwaliteit en continuïteit van onze eigen crisisorganisatie: het piket Bevolkingszorg is op sterkte en medewerkers zijn en blijven vakbekwaam door jaarlijkse opleiding en oefening.

3. Samenwerking met onze netwerkpartners vormt de basis.

- Een veilige omgeving creëren we niet alleen; we hebben onze partners hier hard bij nodig. Zo is voor de brede veiligheidsbeleving en het tegengaan van openbare orde problematiek, naast onze eigen BOA-inzet de politie-inzet van onmisbare waarde. De politie treedt strafrechtelijk op, de gemeente bestuursrechtelijk; dit vergt in de praktijk goede samenwerkingsafspraken. Waar (juridisch) mogelijk delen we informatie voor een gezamenlijke aanpak en maken we gezamenlijke plannen voor duurzame resultaten. Maar niet alleen de politie werkt samen met ons aan een veilig Veere; ook partners in de zorg en maatschappelijke netwerken vormen een essentiële schakel. In 2027 breiden we deze netwerken uit en verstevigen we de bestaande. Specifiek gaan we ons richten op het project Maatschappelijke weerbaarheid.

- **Effectindicator;** Door het opstellen van gezamenlijke plannen maken we dat de politie-inzet aantoonbaar aansluit op de lokale veiligheidsprioriteiten van Veere; we volgen jaarlijks of de gemaakte afspraken zijn nagekomen en het beoogde effect hebben gehad. We volgen dit via de lokale driehoeksoverleggen
- Voor het project Maatschappelijke weerbaarheid bouwen we nieuwe netwerken met maatschappelijke partners met als doel brede weerbaarheid in een maatschappelijk -overheidsnetwerk te verhogen.

4. Zorg & veiligheid.

- Zorg en veiligheids casuïstiek is en blijft een aandachtspunt. Onder meer incidenten met personen met onbegrepen gedrag of op specifieke doelgroepen jeugd zijn voorbeelden die vallen in dit domein. Het zorg- en Veiligheidshuis Zeeland (ZVH) is een samenwerkingsverband waarin wij als Veere deelnemen. Binnen dit netwerk worden zorg en veiligheidszaken opgepakt. Voor 2027 ligt de focus om het verder borgen en waar nodig uitbouwen van deze professionele samenwerking om pro actief in te kunnen (blijven) spelen op trends en ontwikkelingen binnen dit domein.
- **Effectenindicator:** In 2027 zijn terugkerende overlastzaken die vanuit Veere zijn ingebracht, samen met het ZVH opgepakt in een sluitende, integrale aanpak; we volgen of dit heeft geleid tot minder herhaling van casuïstiek.
- Veere heeft verder de regionale aanpak op het gebied van Zorg- en Veiligheid vertaalt naar de eigen organisatie en heeft een sociaal calamiteitenplan opgesteld.

5. We gaan ondermijning actief tegen.

- Om ondermijning te voorkomen en te verstoren zetten we actief in op integrale controles samen met de handhavingspartners, zowel in het buitengebied als op bedrijventerreinen. In 2027 verstevigen we onze informatiepositie op dit onderdeel verder door onder meer het opstellen van een Veers ondermijningsbeeld en een hieraan gerelateerd lokaal ondermijningsaanpak.
- **Effectindicator:** Geconstateerde overtredingen bij integrale handhavingsacties volgen we op met het juiste instrumentarium. Hierbij worden de bestuurlijke bevoegdheden maximaal benut.
- Er is een lokaal ondermijningsbeeld en een lokale, integrale aanpak op ondermijning.

6. Toezicht en handhaving.

- Toezicht en handhaving zijn onmisbaar om onze veiligheidsprioriteiten waar te maken. We zetten gericht in op leefbaarheid, het tegengaan van overlast en de naleving van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), met extra

aandacht voor plaatsen en momenten met verhoogde druk, zoals tijdens het toeristisch seizoen. De veiligheidsprioriteiten, de beschikbare handhavingscapaciteit en het jaarlijkse VTH-uitvoeringsplan worden daarbij nadrukkelijk met elkaar verbonden.

- **Effectindicator:** In het jaarlijkse VTH-uitvoeringsplan is de handhavingscapaciteit gekoppeld aan de veiligheidsprioriteiten uit het uitvoeringsplan Integrale Veiligheid, zodat toezicht en handhaving aantoonbaar bijdragen aan minder overlast en een betere naleving van de APV.

7. Evenementen.

- In 2026 is een start gemaakt met een nieuw evenementenbeleid. Dit is tot stand gekomen na een breed participatieprogramma met inwoners en organisatoren. Het nieuwe beleid wordt in kwartaal 1 van 2027 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. Vervolgens wordt hier uitvoering aan gegeven via een jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma. Daarnaast is in 2026 een start gemaakt met een nieuwe marktverordening. Ook deze zal ter vaststelling aangeboden worden aan de gemeenteraad.
- **Effectenindicator:** Nieuw beleidsplan evenementen (Q1 2027) en een hieraan gelieerd uitvoeringsprogramma evenementen. In het doorlopende klanttevredenheidsonderzoek is evenementen een standaard onderdeel; de waardering vanuit de inwoners en organisatoren wordt hierin steeds gemonitord. Er wordt gewerkt middels een nieuwe marktverordening.

Wat gaat het college daarvoor doen?

1. Uitvoering geven aan het (integraal)veiligheidsplan.

Raad, college en burgemeester hebben ieder eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen het veiligheidsdomein. Het college stelt, binnen deze kaders, de lokale veiligheidsprioriteiten vast en koppelt hier de benodigde uitvoerings- en handhavingscapaciteit aan om de gestelde resultaten te halen. Daarnaast draagt Veere bij aan de uitvoering van de prioriteiten uit het regionale veiligheidsplan, structureel of incidenteel al naar gelang het onderwerp, zoals het uitvoeren van integrale controles gericht op ondermijnende criminaliteit.

2. Bestrijden van de georganiseerde criminaliteit en ondermijning.

Via voorlichting en informatiebijeenkomsten maken we collega's en inwoners bewust van georganiseerde criminaliteit en ondermijning. In 2027 voeren we opnieuw meerdere integrale controles uit op bedrijventerreinen en in het buitengebied.

Overige zaken:

- Medio zomer 2027 is er een (bestuurlijk vastgesteld) lokaal ondermijningsbeeld
- Tevens is er een uitvoeringsplan gebaseerd op het lokale beeld
- Veere levert actief een bijdrage aan de regionale uitvoeringsagenda gericht op de aanpak ondermijning

3. Voorbereiden op crisisbeheersing; de (gemeentelijke) crisisorganisatie is op orde. Uitvoering geven aan het natuurbrandbeheersingsprogramma voor kuststrook en duingebied.

Een ramp of crisis is niet te voorspellen; het is daarom belangrijk dat de regionale en lokale crisisorganisatie te allen tijde accuraat bemand en getraind is. Een specifieke prioriteit is de bestrijding van natuurbranden; een steeds groter wordend risico. De impactanalyse op dit thema is afgerond. Inmiddels zijn we in het project een stap verder en hebben we samen met natuurbeheerders en waterschap de mogelijke compartimenteringsgrenzen verkend. De compartimentsgrenzen zijn in kaart gebracht. Het advies is door het bestuurlijk overleg Provincie/Gemeente/VRZ overgenomen.

4. Uitvoering geven aan het project Maatschappelijke weerbaarheid.

Vanuit de VRZ is een projectplan opgesteld met daarin een uitwerking van het thema Maatschappelijke weerbaarheid. Dit plan is in 2026 door de raad vastgesteld. In 2026 is gestart met de uitvoering ervan; in 2027 en de jaren daarna wordt dit gecontinueerd.

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Jaar van onderzoek	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
6	Verwijzingen Halt	per 10.000 inw. 12 tot 18 jr	2025	7,0	14,0	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12 tot 18 jaar.
7	Winkel-diefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2025	0,2	1,4	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
8	Gewelds-misdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2025	2,1	4,5	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld

						(bedreiging, mishandeling, etc.).
9	Diefstallen uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2025	0,2	1,3	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
10	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	aantal per 1.000 inwoners	2025	3,4	5,3	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.

Wat mag het kosten?

	Rekening 2025	Act begr 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten						
Openbare orde en veiligheid	41	44	39	89	139	189
Crisisbeheersing en brandweer	0	-4	-3	1	1	1
Subtotaal baten	41	40	36	90	140	190

Lasten						
Openbare orde en veiligheid	1.494	1.468	1.505	1.480	1.474	1.473
Crisisbeheersing en brandweer	2.897	3.002	3.107	3.315	3.530	3.483
Subtotaal lasten	4.390	4.470	4.612	4.795	5.004	4.956
Saldo	-4.350	-4.430	-4.577	-4.705	-4.864	-4.766

Bedragen x € 1.000

Prioriteiten

Nr	Omschrijving	Enmalig/ structureel	Nieuw/ Bestaand	Lasten	Baten
1	1 FTE voor verbeteren en verstevigen van onze juridische kwaliteit handhavingsjuristen	Structureel	Nieuw	101.698	
2	Calamiteiten (werk-)budget	Structureel	Nieuw	20.000	
3	1 FTE casemanagement voor Toezicht & Handhaving	Structureel	Nieuw	100.000	
4	1 FTE voor team omgevingsvergunningen	Structureel	Nieuw	80.000	
5	1 FTE coördinatie omgevingsvergunningen	Structureel	Nieuw	101.698	
6	Robuuster maker OOV: 1 FTE strategisch adviseur, +0,3 FTE uitbreiding	Structureel	Nieuw	200.000	

	tactisch/uitvoerend OOV & +0,5 FTE Bibob				
7	0,3 FTE Accounthouderschap RUD.	Structureel	Nieuw	33.000	
8	Veiligheidsmaatregelen AED's	Structureel	Nieuw	12.000	
9	Veiligheidsmaatregelen Oud en Nieuw activiteiten	Structureel	Nieuw	50.000	
10	Veiligheidshuis Zeeland uitbreiding taken o.a. Mensenhandel conform begroting 2026	Structureel	Nieuw	18.750	
11	Aanpak ondermijnende criminaliteit	Eenmalig	Nieuw	0*	
12	0,5 FTE VTH - opstellen risico-inventarisatie	Eenmalig	Nieuw	0*	

*= dekking via overheveling jaarrekening 2025
Bedragen x € 1

Investeringsen

Nr	Omschrijving	Nieuw/ bestaand	Jaar van invest.	Invest. bedrag	Afschr. in jaren	Totale lasten	Totale baten
1	Vervanging brandweerpost Oostkapelle en aanpassing brandweerpost Zoutelande	Nieuw	2027	5.500.000	60	284.167	

Bedragen x € 1

Verkeer, vervoer en waterstaat

We zorgen voor het duurzaam onderhouden en zo nodig vervangen en verbeteren van de gemeentelijke infrastructuur zoals: wegen, bruggen en parkeerplaatsen.

We doen dit met oog voor maatschappelijke ontwikkelingen. Mobiliteit draagt bij aan bredere doelen, zoals leefbare kernen, betere gezondheid, klimaatadaptatie, duurzaamheid en het aanpakken van de woningopgave.

We zetten in op efficiënt ruimtegebruik van zowel de rijdende als geparkeerde auto's, en zorgen voor een breder en kwalitatief goed aanbod van alternatieve vervoerswijzen.

We werken hieraan vanuit een bestuurlijk vastgestelde visie met een flexibele uitvoeringsagenda.

Beleidskader

- Omgevingsvisie Veere 2047
- Regionale Mobiliteit Strategie (RMS)
- Gebiedsgerichte aanpak Walcheren (GGA Walcheren)
- Gemeentelijke Verkeer en Vervoer Plan (GVVP)
- Integrale Visie Openbare Ruimte (IVOR)
- Beheerplan wegen
- Beheerplan kunstwerken
- Beheerplan openbare verlichting
- Beheerplan Stadshaven

Wat zijn onze belangrijkste onderwerpen?

1. We werken samen met de andere wegbeheerders aan verbeteringen aan het bestaande Veerse wegennet.

- In 2023 zijn we een interactief planproces gestart om te onderzoeken hoe we de verkeersafwikkeling in het Veerse deel van Walcheren kunnen verbeteren. Op basis hiervan hebben de wegbeheerders een onderzoeksrapport opgesteld. Dit vormt de basis voor de uit te werken maatregelen aan het Veerse netwerk. Een van de maatregelen is het veiliger maken van de Hondegemsweg. Hiervoor zijn GNOZ-gelden beschikbaar. We starten met een variantenstudie voor de uitwerking van de maatregelen.
- **Effectindicator:** in 2033 zijn de aanpassingen op de Hondegemsweg, vanuit de GNOZ gelden gerealiseerd.

2. We actualiseren het GVVP uit 2017.

- Het gemeentelijk verkeer- en vervoersplan is in 2017 vastgesteld. Het plan geeft aan waar de gemeente op het gebied van verkeer en mobiliteit naar toe werkt. De planhorizon is 10 jaar, met de herziening starten we in 2026. Hierbij spelen we in op de actuele maatschappelijke ontwikkelingen, opgaves en inzichten ten aanzien van mobiliteit.
- **Effectindicator:** geactualiseerd GVVP

3. We houden ons aan de afgesproken standaard voor onderhoud.

- Voor alle onderdelen van onze infrastructuur hebben we in beheerplannen vastgelegd wat de gewenste kwaliteit moet zijn en hoeveel middelen ervoor beschikbaar zijn. In de paragraaf Kapitaalgoederen staat meer informatie over alle beheerplannen.
- **Effectindicator:** minder dan 10% van ons areaal heeft achterstallig onderhoud.

4. We werken integraal aan verbeteringen in de leefbaarheid en verkeersveiligheid van de kernen.

- Waar mogelijk combineren we dit met andere projecten, zoals herinrichtingen, woningbouw, uitbreiding bedrijventerrein, aanleg Hubs/transferia of subsidies.
- **Effectindicator:** leefbare en verkeersveilige kernen

5. We houden de kwaliteit van onze toeristische parkeerterreinen goed.

- De toeristische parkeerterreinen zijn een belangrijk visitekaartje voor bezoekers van onze kernen en stranden. We richten deze parkeerterreinen opnieuw in zodat ze weer voldoen aan de huidige kwaliteitseisen. De terreinen krijgen een groene uitstraling, de toiletten vernieuwen we en er komt meer ruimte voor het parkeren van fietsen. Ook zorgen we voor betere voorzieningen voor het parkeren van de fiets.
- **Effectindicator:** in 2028 voldoet 80% van onze toeristische parkeerterreinen aan de afgesproken kwaliteit.

6. We werken aan de realisatie van mobiliteitshubs en verbeteren de faciliteiten rondom het openbaar vervoer.

- Hubs vormen een belangrijke schakel in het duurzame multimodale mobiliteitsnetwerk. Een hub of transferium is een plek waar verschillende mobiliteitsvormen samen komen die uitnodigen tot het maken van andere

keuzes in verplaatsen. Hubs zijn aantrekkelijke plekken met combinaties van diverse functies.

- **Effectindicator:** uiterlijk 2029 is minimaal één mobiliteitshub gerealiseerd.

7. We stimuleren het gebruik van de fiets en wandelen.

- Walcheren en Veere in het bijzonder lenen zich goed voor het gebruik van de fiets als vervoersmiddel. Steeds meer bezoekers en inwoners maken gebruik van de fiets. Meer gebruik van de fiets kan het gebruik van de auto voor ritjes op korte afstand verminderen. Ook draagt het bij aan een gezonde leefstijl. De fiets is een gezond en duurzaam alternatief voor de auto en daarmee verlagen we de druk op onze wegen. Daar waar zich acute knelpunten voordoen pakken we deze gelijk op.
- **Effectindicator:** In 2030 zijn er diefstalveilige fietsenstallingen gerealiseerd.

8. We evalueren het parkeerbeleid om verbeteringen te kunnen doorvoeren.

- In 2026 is besloten geen reguliere parkeerevaluatie uit te voeren. Maar een aantal specifieke vraagstukken te verdiepen.
We evalueren of de doelstellingen uit de parkeerbeleidsvisie behaald zijn, of en waar verbeteringen mogelijk zijn. En geven advies over een aantal concrete vraagstukken zoals de invoering van gereguleerd parkeren in Westkapelle.
- **Effectindicator:** er is inzicht in de knelpunten en de beleving van het parkeerbeleid. De uitkomsten van de evaluatie zijn gedeeld met de raad.

Wat gaat het college hier voor doen?

1. We werken samen met de andere wegbeheerders aan verbeteringen aan het bestaande Veerse wegennet.

- Afwaarderen Roosjesweg van 80 km/uur naar 60 km /uur.
- Uitwerken verbeteren van de route via de zuidwestkant van de gemeente.
- Voorbereiden en uitvoering maatregelen Hondegemsweg en Grijskerke.

2. We actualiseren het GVVP.

- We stellen een Mobiliteitsvisie op.
- We werken deze uit in een mobiliteitsplan
- We stellen een dynamische uitvoeringsagenda op

3. We richten straten en pleinen van verschillende dorpen opnieuw in.

- Het gebruik van straten en pleinen verandert door diverse ontwikkelingen zoals nieuwbouw in de omgeving of veranderingen in het soort verkeer wat gebruik maakt van de straat of plein. Zo richten we de volgende wegen de komende jaren opnieuw in:
 - Centrum Domburg
 - Veerseweg Veere
 - Markt Westkapelle
 - Torenstraat en Zandput Serooskerke
 - Achterweg Westkapelle
 - Domburgseweg Oostkapelle
 - Noordstraat, Kerkring en Gasthuisstraat Grijskerke
 - Burgemeester Bosselaarstraat en Rijsoordselaan Aagtekerke

4. We werken aan verbeteringen van de leefbaarheid en verkeersveiligheid in de kernen.

- We nemen maatregelen volgend uit de verkeersscan Vrouwenpolder. Dit in combinatie met de woningbouwlocatie en herontwikkeling supermarkt.

5. We werken aan de realisatie van mobiliteitshubs.

- Wij bekijken oplossingen waarbij dagtoeristen zoveel mogelijk aan de rand van de kustkernen worden opgevangen en met schoon vervoer naar hun bestemming worden gebracht. Hiervoor starten we een pilot in Domburg, samen met ondernemers.
- Voor de realisatie van de mobiliteitshub Domburg realiseren we een aparte afslag vanaf de Roosjesweg en verbinden deze ook met het parkeerterrein Traverse (indicatie meerkosten op bestaand krediet € 1 M). Hierdoor ontstaat ruimte om de Traverse tussen gemeentehuis en supermarkt opnieuw in te richten en veiliger te maken voor voetgangers en fietsers (indicatieve kostenraming € 600.000). Daarnaast verbeteren we de (aan)looprouten langs de Roosjesweg (indicatieve kostenraming € 100.000).
- We onderzoeken de realisatie van een transferium nabij de N57, om het doorgaande verkeer naar de kernen aan de kust te beperken.
- We onderzoeken de mogelijkheid van een hub bij Zoutelande in combinatie met de woningbouwontwikkeling daar.

6. We richten parkeerterreinen opnieuw in.

- We richten in 2027 parkeerterrein Valkenisse opnieuw in. Het terrein maken we groener en we maken meer ruimte voor het parkeren van fietsen.

7. We verbeteren de faciliteiten voor het gebruik van de fiets en wandelen en breiden deze verder uit.

- Aan de stranden en bij toeristische kernen zorgen we voor meer en diefstalveilige fietsenstallingen.
- Voor het maken van een beveiligde fietsenstalling doen we ervaring op door voor Tramzicht in Domburg een marktconsultatie te houden.
- We verbeteren de bewegwijzering naar fietsparkeerplaatsen.
- We pakken knelpunten in het fietsnetwerk aan. In 2026 hebben we als gemeente, in overleg met het waterschap en de fietsersbond een digitale uitvraag gedaan over de in de praktijk ervaren fietsknelpunten. Op basis van deze inventarisatie maken we een prioritering in punten die aangepakt kunnen worden vanuit het beschikbare budget. We starten met het verbeteren van het fietsparkeren.

8. We voeren verbeteringen door die uit verschillende parkeeronderzoeken zijn gekomen.

- Uit de visie Westkapelle en de parkeerdrukmetingen blijkt de parkeerdruk in delen van Westkapelle erg hoog. De leefbaarheid staat hierdoor onder druk. In 2027 onderzoeken we de opties hoe parkeerregulering, in combinatie met de uitbreiding van parkeerplaatsen, een oplossing kan zijn voor de ervaren problemen. In 2028 starten we met de invoering van de gekozen optie.
- We houden onze (digitale) bewegwijzering zo goed als mogelijk op orde. Waar nodig passen we het systeem aan of zoeken we naar een alternatief.

9. We onderzoeken of een scanauto doelmatig is om parkeercontroles uit te voeren.

- In 2025 is een motie aangenomen om te onderzoeken of een scanauto een doelmatig middel is om parkeercontroles uit te voeren. Dit wordt in een zo breed mogelijk perspectief bekeken.

Beleidsindicatoren

Er zijn geen verplichte beleidsindicatoren die opgenomen dienen te worden voor dit programma.

Wat mag het kosten?

	Rekening 2025	Act begr 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten						
Verkeer en vervoer	845	220	140	190	190	190
Parkeren	264	304	312	312	312	312
Recreatieve havens	229	242	248	248	248	248
Subtotaal baten	1.338	766	700	750	750	750

Lasten						
Verkeer en vervoer	7.032	8.111	7.202	7.234	7.535	7.552
Parkeren	2.416	2.664	2.817	2.924	2.958	2.961
Recreatieve havens	260	285	338	353	404	402
Subtotaal lasten	9.707	11.061	10.357	10.510	10.898	10.915
Saldo	-8.369	-10.294	-9.657	-9.760	-10.147	-10.165

Bedragen x € 1.000

Prioriteiten

Nr	Omschrijving	Eenmalig/ structureel	Bestaand/ Nieuw	Lasten	Baten
1	Opstellen nieuwe GVVP	Eenmalig	Bestaand	150.000	
2	Huursverhoging waterschapsterreinen	Structureel	Nieuw	25.000	
3	Stijging netwerkkosten openbare verlichting	Structureel	Nieuw	10.000	
4	Stijging storingskosten openbare verlichting	Structureel	Nieuw	27.000	
5	Onderzoek transferium N57 en pilot Domburg	Eenmalig	Nieuw	75.000	75.000

Bedragen x € 1

Investeringsen

Nr	Omschrijving	Nieuw/ bestaand	Jaar van invest.	Invest. bedrag	Afschr. in jaren	Totale lasten	Totale Baten
1	Herinrichting Torenstraat en Kerkplein Serooskerke	Bestaand	2025- 2027	760.000	25	57.000	
2	Afwaarderen Roosjesweg, Bosselaarstraat, Rijssordselaan, Pekelingseweg en Prelaatweg Aagtekerke	Bestaand	2025- 2028	650.000	25	48.750	
3	Herinrichting parkeerterrein Valkenisseweg	Bestaand	2027	574.000	25	43.050	43.050
4	Gedeeltelijke vervanging asfalt voor klinkers Domburgseweg Oostkapelle, gedeelte tussen kerking en parkeerplaats.	Bestaand	2027	100.000	25	7.500	
5	Herinrichting Noordstraat, Kerkring, Gasthuisstraat Grijpskerke	Bestaand	2028	550.000	25	41.250	
6	Aanvullende maatregelen groot onderhoud J. Catsstraat, Kerkring e.o. Grijpskerke	Bestaand	2028	450.000	25	33.750	
7	Vervanging steiger en damwand haven Veere bij Kampveerse toren	Bestaand	2027	1.550.000	40	93.000	
8	Vervanging openbare verlichting	Bestaand	2027 - 2029	507.750	20 - 40	38.096	
9	Vervanging openbare verlichting	Nieuw	2029 - 2030	172.500	20 - 40	11.150	
10	Herinrichting parkeerterrein voormalig Resto Vrouwenpolder	Nieuw	2030	950.000	25	71.250	
11	Plaatsing openbare toiletten Veerse dam Vrouwenpolder 3 st	Nieuw	2029	270.000	25	20.250	
12	Uitbreiding projectgrenzen Markt incl. waterelement Westkapelle	Nieuw	2029	550.000	25	41.250	

Bedragen x € 1

Economie

We werken aan een sterke, vitale en toekomstbestendige lokale economie

We ondersteunen onze lokale ondernemers en versterken en verbreden de lokale economie. We zetten verder in op het versterken van de balans tussen leefbaarheid en toerisme. Met de agrarische sector werken we aan een aantrekkelijk, gezond en klimaatbestendig Veere.

Beleidskader

Vastgestelde gemeentelijke beleidsnota's:

- Omgevingsvisie Veere 2047
- Programma Economie
- Programma Toerisme 2021-2026
- Programma Strand
- Ontwikkelkader verblijfsrecreatie / Mengpaneel Ontwikkelkader
- Toeristisch gastheerschap & regiomarketing
- Landbouwvisie Veere, de Agrariër centraal
- Bedrijventerreinenprogramma Gemeente Veere

Wat zijn onze belangrijkste onderwerpen?

1. We starten met het herijken van de Economische koersnota.

- Het programma Economische Koersnota loopt af in 2027.
- Daarom evalueren we in 2027 de behaalde resultaten en onderzoeken we wat goed werkt en waar bijsturing nodig is.
- Aan de Economische koersnota wordt de verbreding van de economie toegevoegd en de evaluatie van de BIZ Domburg.
- Het verbredingsvraagstuk is een onderdeel van de evaluatie waarbij we de sector nadrukkelijk betrekken.

2. We geven opvolging aan het uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen.

- In 2027 is helder of en hoe we de genoemde bedrijventerreinen door kunnen ontwikkelen of revitaliseren.
- De randvoorwaarden ten behoeve van uitbreiding zijn onderzocht en vastgesteld en waar mogelijk ingevuld.

3. We zetten in op een verdere optimalisering van de ondernemersdienstverlening.

- In 2027 optimaliseren we de ondernemersdienstverlening verder en introduceren we een nieuwe aanpak.
- Met twee accountmanagers voeren we veel bedrijfsbezoeken uit, ook samen met het college.
- We vergroten de bekendheid van het Ondernemersteam, verlagen de drempel naar de gemeente en bemiddelen bij vergunningen.
- Uit de ondernemerspeiling 2027 blijkt dat klanttevredenheid van ondernemers is verbeterd.

4. We herijken het programma Toerisme.

- De herijking leidt tot een inhoudelijk onderbouwd programma toerisme met uitvoeringsagenda, waarin de balans wordt gezocht tussen de economische en maatschappelijke betekenis van toerisme en de effecten ervan op de leefomgeving.
- Het programma vormt daarnaast belangrijke inhoudelijke input voor de actualisatie van de gemeentelijke Omgevingsvisie.
- We leveren een herijkte visie en uitvoeringsprogramma op.

5. We evalueren het mengpaneel.

- We zullen de werking van het Mengpaneel vervroegd evalueren, om te achterhalen of we grip op groei kunnen krijgen met de regels van het Ontwikkelkader Verblijfsrecreatie.
- In het tweede kwartaal van 2027 zal de evaluatie worden aangeboden aan de raad.
- Op basis van de evaluatie kunnen we waar nodig maatregelen aanscherpen in het Ontwikkelkader Verblijfsrecreatie en/of het mengpaneel.

Wat gaat het college hier voor doen?

1. Evalueren programma Economische koersnota.

Op basis van de evaluatie bepalen we of de koers moet worden herijkt en welke accenten nodig zijn voor de toekomst. Daarbij bekijken we ook hoe we de lokale economie kunnen verbreden en beter laten aansluiten op de kansen en behoeften in de gemeente Veere. We gaan daarvoor met de sector in overleg om te bepalen waar de behoeften in de verbreding liggen.

2. Evaluatie over voortzetting BIZ.

De huidige Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Domburg loopt af in 2028. Daarom evalueren we in 2027, samen met ondernemers en andere betrokkenen, of de BIZ haar doelen heeft bereikt en of er voldoende draagvlak is voor voortzetting.

3. Uitbreiden en revitaliseren bedrijventerreinen.

Het traject uitbreiden bedrijventerrein de Zompe in Serooskerke en Karreveld in Koudekerke wordt in 2027 voortvarend aan verder gewerkt. Zo moet helder zijn hoe de grondverwerving t.b.v. De Zompe verloopt en voor de ontwikkeling Karreveld is het van belang dat de relocatie van de Braamhof goed verloopt. Naast deze 2 ontwikkeltrajecten loopt ook Meliskerke 2.0; een lokaal privaat initiatief van een groep ondernemers waar we als gemeente passend op aangesloten zijn. Het college heeft hiervoor een uitvoeringprogramma opgesteld en met de raad gedeeld. Voor alle genoemde ontwikkellocaties is netcongestie een cruciaal thema wat met de netbeheerder Stedin middels de projectcoördinator besproken wordt en in 2027 helder moet zijn welke oplossingen hiervoor zijn.

4. Optimaliseren ondernemersdienstverlening.

Het optimaliseren van de dienstverlening aan ondernemers is een belangrijke ambitie van het Ondernemersteam. Met ruim 3.000 ondernemers in de gemeente Veere zetten we in op netwerkbijeenkomsten en communicatie om de zichtbaarheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid van het Ondernemersteam te vergroten. Via de ondernemerspeiling, de individuele contacten en contactmomenten met het college monitoren we hoe de dienstverlening wordt ervaren. Het Ondernemersteam ontwikkelt zich door in kwaliteit en kwantiteit om zo de ondernemers nog beter van dienst te kunnen zijn.

Er is een grote behoefte aan een CRM-systeem voor het cluster Economie, Recreatie en Toerisme om klantrelaties centraal te beheren en processen te verbeteren. We onderzoeken de meerwaarde van een organisatie brede CRM-aanpak als basis voor toekomstige besluitvorming.

5. Herijking programma Toerisme.

We leveren een actueel, breed gedragen en uitvoerbaar programma Toerisme op waarin de balans wordt gezocht tussen de economische en maatschappelijke betekenis van toerisme en de effecten ervan op de leefomgeving.

6. Onderzoeksprogramma toerisme.

Meerjarig onderzoeksprogramma complementair aan het provinciale onderzoeksprogramma, gericht op monitoring en op het verkrijgen van kennis en inzichten die bijdragen aan een gebalanceerde ontwikkeling van toerisme. Het geeft inzicht in vraag- en aanbodzijde, lokale impact, draagkracht en draagvlak en vormt de basis voor beleid. Alle data en onderzoeken zijn toegankelijk voor belanghebbenden en stakeholders via een online gemeentelijk kennisplatform en dashboard. HZ KCKT verwerken de data.

7. Uitvoering en optimalisatie mengpaneel.

2026 is het jaar van de inregelfase van het Mengpaneel. In dit jaar implementeren we het Mengpaneel, optimaliseren we het Ontwikkelkader en verzorgen we heldere communicatie over de werking van het Mengpaneel. Om het mengpaneel in 2027 en de daaropvolgende jaren verder te kunnen optimaliseren, is er een uitvoeringsbudget nodig. Dit budget gebruiken we voor verdere (heldere) communicatie, het uitvoeren van de evaluatie begin 2027 (door een extern bureau) en verdere optimalisatie van het Ontwikkelkader en Mengpaneel.

8. Herijken NED-regeling voor kleinschalige bedrijvigheid.

We creëren meer mogelijkheden voor kleinschalige bedrijven, zoals hoveniers, om zich te vestigen in vrijkomende agrarische bebouwing in het buitengebied. We zetten actief in op overleg met de provincie om de regeling beter te laten aansluiten bij de praktijk en lokale behoefte.

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Jaar van onderzoek	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
11	Functie-menging	%	2025	47,7	51	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
12	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw 15-64jr	2025	264,9	197,8	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Wat mag het kosten?

	Rekening 2025	Act begr 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten						
Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	24	42	585	53	53	53
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	169	197	163	163	163	163
Economische promotie	12.083	15.109	15.739	15.976	16.216	16.216
Subtotaal baten	12.276	15.348	16.487	16.192	16.432	16.432

Lasten						
Economische ontwikkeling	278	474	551	457	405	404
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	24	255	677	144	182	183
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	349	413	342	316	316	315
Economische promotie	712	1.794	909	939	962	912
Subtotaal lasten	1.363	2.936	2.479	1.857	1.865	1.814
Saldo	10.914	12.412	14.008	14.335	14.567	14.618

Bedragen x € 1.000

Prioriteiten

Nr	Omschrijving	Eenmalig/ structureel	Bestaand/ Nieuw	Lasten	Baten
1	Verkoop perceel Koudekerke (inclusief afboeking boekwaarde)	Eenmalig	Bestaand	532.100	533.506
2	Stimuleren toekomstbestendig ondernemerschap	Eenmalig	Bestaand	20.000	
3	Evaluatie en onderzoek mogelijke voortzettend Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Domburg	Eenmalig	Nieuw	25.000	
4	Organiseren netwerkevenementen, ontwikkelingen ondernemersteam en onderzoek naar CRM systeem	Structureel	Nieuw	30.000	
5	Meerjarig onderzoeksprogramma Toerisme	Structureel	Nieuw	30.000	

Nr	Omschrijving	Eenmalig/ structureel	Bestaand/ Nieuw	Lasten	Baten
6	Uitvoeringsbudget optimalisatie mengpaneel	Eenmalig	Nieuw	25.000	
7	Inventarisatie over de invulling van de rol accountmanager Bedrijven	Structureel	Nieuw	80.000	

Bedragen x € 1

Investeringsen

Nr	Omschrijving	Nieuw/ bestaand	Jaar van invest.	Invest. bedrag	Afschr. in jaren	Totale lasten	Totale Baten
1	Uitbreiden en revitaliseren bedrijventerrein De Zompe	Nieuw	2027- 2030	200.000	25	15.000	

Bedragen x € 1

Onderwijs

Veerse inwoners hebben gelijke toegang tot onderwijs

We faciliteren basisonderwijs door middel van doelmatige en toekomstbestendige schoolgebouwen. Daarnaast zetten we in op het verminderen van onderwijsachterstanden, verzuim, vroegtijdig schoolverlaters en laaggeletterdheid. Dit stimuleert kansengelijkheid. Verder wordt, via de uitvoering van het preventiebeleid (zie programma 6), verbinding gemaakt tussen onderwijs en jeugdhulp.

Beleidskader

- Verordening bekostiging leerlingenvervoer 2023
- Onderwijsachterstandenbeleid gemeente Veere 2027-2030
- Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs 2021
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025 – 2041 (IHP)
- Kwaliteitskader Veerse schoolgebouwen

Wat zijn onze belangrijkste onderwerpen?

1. Elk schoolgebouw is toekomstbestendig.

- Onderwijs kan worden gegeven in doelmatige en toekomstbestendige schoolgebouwen. Dit doen wij door huisvestingsmaatregelen te treffen volgens de eerste termijn (periode 2026 t/m 2029) van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. Vanwege het realiseren van multifunctionele accommodaties leggen wij een relatie met het op te stellen Streefbeeld Maatschappelijke Voorzieningen (Fase 2). Als uitvoeringskader geldt het “Kwaliteitskader Veerse schoolgebouwen”.
- **Effectindicator:** De nieuwbouw is conform het Kwaliteitskader Veerse schoolgebouwen gerealiseerd.

2. We dringen het aantal thuiszitters en vroegtijdig schoolverlaters terug.

- Naast de leerplicht die leerlingen hebben, hebben ook gemeenten wettelijke taken vanuit de leerplichtwet. Voor de Walcherse gemeenten voert het Regionaal Bureau Leerplicht Walcheren (RBL) de leerplichttaken uit. We zoeken naar een effectieve manier om het aantal thuiszitters en vroegtijdig schoolverlaters te signaleren en te verminderen. Effectief wil zeggen dat

deze leerlingen onderwijs (blijven) volgen of daadwerkelijk een diploma halen. RBL monitort deze leerlingen, maakt afspraken met scholen, samenwerkingsverbanden en de toegangen van de gemeenten.

- **Effectindicator:** Per schooljaar worden de jaarverslagen van RBL gepubliceerd, Hierin worden de aantallen thuiszitters en schoolverlaters gerapporteerd.

3. We verminderen onderwijsachterstanden.

- Onderwijsachterstanden bij kinderen kunnen ervoor zorgen dat een kind geen gelijke start heeft met leeftijdsgenoten. Door achterstanden tijdig te signaleren, kunnen deze zo vroeg mogelijk ingelopen worden. Gemeenten hebben een aantal wettelijke taken in de aanpak van onderwijsachterstanden in de peutergroep en het basisonderwijs. Dit staat beschreven in het Onderwijsachterstandenbeleid van gemeente Veere. We hebben voorzieningen zoals peutergroepen waar kinderen met een achterstand vroegschoolsonderwijs krijgen. Ook zet gemeente Veere de Bibliotheek op School in.
- **Effectindicator 1:** Het CBS heeft een dashboard waarop precies per gemeente te zien is wat de aantallen en het percentage kinderen is met een onderwijsachterstand: <https://dashboards.cbs.nl/v5/onderwijsachterstanden/>
- **Effectindicator 2:** jaarlijkse rapportage van de Monitor van dBos per basisschool, door de ZB Bibliotheek van Zeeland.

4. Er is een passend aanbod van volwasseneducatie.

- De drie Walcherse gemeenten werken samen in het aanbod van vrijwilligers, cursussen, taal- en rekenlessen en lessen gericht op digivaardigheden. Dit wordt aangeboden op een ROC (Scalda) of een taalhuis (Taalhuis Walcheren). Dit aanbod volwasseneducatie is gericht op volwassen niet-inburgeraars, omdat voor inburgeraars andere regelingen gelden.
- **Effectindicator:** Het CBS publiceert percentages laaggeletterden. Daarnaast monitort en publiceert CBS ook de deelname aan cursussen, uitgesplitst per regio (voor ons Walcheren), of het bij een ROC of taalhuis was, Nederlands als moedertaal of niet, geslacht, etc. <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2023/monitor-laaggeletterdheid-proefjaar-2022?onepage=true#c-3--Resultaten>

5. De bibliotheekvoorzieningen worden in stand gehouden.

- In gemeente Veere bestaat het aanbod van bibliotheekvoorzieningen uit twee bussen die één of tweewekelijks elke kern aandoen. Dit zijn de Digibus en de Columbus die is ingericht voor bezoek aan scholen. In de Digibus is ook het loket voor het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) gevestigd. Gemeenten zijn verplicht een IDO in hun gemeente te organiseren. Daarnaast worden in een aantal dorpshuizen cursussen aangeboden ter bevordering van digi- en basisvaardigheden.

- **Effectindicator:** vierjaarlijks tevredenheidsonderzoek wat ZB Bibliotheek van Zeeland afneemt onder Veerse inwoners over gebruik van bibliotheekvoorzieningen (laatste gepubliceerd in 2025).

6. We ondersteunen en stimuleren kinderopvang en Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE).

- De gemeente Veere vindt het belangrijk dat kinderopvang (inclusief voor- en naschoolse opvang) en VVE toegankelijk is en er laagdrempelig gebruik van kan worden gemaakt. Dit om kansengelijkheid te bevorderen. De gemeente Veere is niet verantwoordelijk voor deze voorzieningen, maar wil (waar mogelijk) een rol pakken ter ondersteuning en/of stimulering.
- **Effectindicator:** moet nog worden ontwikkeld.

Wat gaat het college hier voor doen?

1. We realiseren nieuwbouw van scholen volgens het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP).

De nieuwbouw van scholen in Oostkapelle, Serooskerke en Westkapelle maakt onderdeel uit van het project Maatschappelijke Voorzieningen. We realiseren multifunctionele accommodaties (MFA) of integrale kindcentra (IKC), zodat ook andere maatschappelijke functies daarin worden ondergebracht.

2. We bereiden werkzaamheden voor, voor de scholen waarvoor een huisvestingsmaatregel in het IHP is opgenomen.

Naast de nieuwbouw van scholen zijn er in de eerste termijn van het IHP ook huisvestingsmaatregelen opgenomen voor de Boaz school in Meliskerke, de Goede Polder in Vrouwenpolder en 't Klinket in Koudekerke. De situatie bij basisschool 't Klinket in Koudekerke wordt ook op korte termijn onderzocht waarbij ook gesproken wordt met het schoolbestuur van de Sprong in Koudekerke.

Hierbij wordt afstemming gerealiseerd met het op te stellen Streefbeeld Maatschappelijke Voorzieningen (fase 2) vanwege het realiseren van multifunctionele accommodaties (zie programma sport, cultuur en recreatie).

3. Het RBL voert de wettelijke leerplichttaak uit.

Het Regionaal Bureau Leerplicht Walcheren voert voor de Walcherse gemeenten de taken uit voor de Leerplichtwet. Het streven van de leerplichtambtenaren van RBL is om elke leerling met een startkwalificatie uit het onderwijs te laten stromen. Als dit niet lukt zoeken zij naar de best passende doorstroom naar arbeid of dagbesteding. Hiervoor verzamelt RBL data van thuiszitters, vroegtijdig schoolverlaters en registreren zij verzuim.

4. We hebben een passend aanbod Voorschoolse Educatie in de vorm van peutergroepen, waarvan we het 3e en 4e dagdeel per kind subsidiëren.

Met een passend aanbod bedoelen we dat er genoeg peutergroepen zijn (waar voorschoolse educatie wordt geboden) op voldoende locaties en passende tijden. Om achterstanden voldoende in te lopen, moet een kind 4 dagdelen deelnemen aan de peutergroep. Om dit te stimuleren, subsidieert gemeente Veere de kosten hiervan aan de kinderopvangorganisatie, zodat ouders gratis het 3e en 4e dagdeel kunnen afnemen.

5. We maken afspraken met de Arbeidsmarktregio over het subsidiëren van het aanbod van vrijwilligers, cursussen, taal- en rekenlessen en lessen gericht op digivaardigheden.

Deze afspraken maken we in Zeeuws verband. De arbeidsmarktregio krijgt van het Rijk namelijk middelen om dit aanbod in heel Zeeland te realiseren.

6. We subsidiëren ZB Bibliotheek van Zeeland om de bibliotheekvoorzieningen in de vorm van bibliobussen in onze gemeente in stand te houden.

Met de subsidie laat ZB Bibliotheek van Zeeland de bibliobussen in onze gemeente rondrijden, elk met een eigen doelgroep. Ook het Informatiepunt Digitale Overheid wordt gesubsidieerd dat op één van de bussen is te vinden.

7. We onderzoeken hoe kinderen op een goede manier van school naar kinderopvang kunnen komen.

Dit is belangrijk voor de toegankelijkheid van deze voorziening. We onderzoeken of hierin iets te verbeteren is. We stellen waar nodig beleid op en bekijken welke rol de gemeente daarin logischerwijs kan spelen.

8. We onderzoeken hoe de gemeente Veere kan bijdragen aan de kwaliteit en beschikbaarheid van de VVE.

Onder andere door afnemende budgetten vanuit het Rijk staat de kwaliteit en beschikbaarheid van de VVE onder druk. We vinden het belangrijk dat deze voorziening in stand blijft en waar mogelijk versterkt wordt, zodat kinderen zoveel mogelijk gelijke kansen krijgen in het onderwijs. We bekijken in 2027 welke rol de gemeente Veere hierin kan spelen.

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Jaar van onderzoek	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
13	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2021	0,0	1,5	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
14	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2024	13,0	19,0	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.
15	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2024	1,7	2,3	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Wat mag het kosten?

	Rekening 2025	Act begr 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten						
Openbaar basisonderwijs	82	86	79	69	69	69
Onderwijshuisvesting	53	66	104	104	104	104
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	947	1.141	616	661	661	661
Subtotaal baten	1.082	1.293	799	834	834	834

Lasten						
Openbaar basisonderwijs	734	764	718	612	684	822
Onderwijshuisvesting	877	1.102	1.210	1.777	1.759	1.440
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.973	2.219	1.810	1.756	1.727	1.727
Subtotaal lasten	3.585	4.084	3.738	4.146	4.170	3.989
Saldo	-2.503	-2.791	-2.939	-3.312	-3.336	-3.155

Bedragen x € 1.000

Prioriteiten

Nr	Omschrijving	Eenmalig/ structureel	Bestaand/ Nieuw	Lasten	Baten
1	Uitvoering motie burgerschap	Eenmalig	Bestaand	30.000	
2	Sloop en asbestsanering scholen	Eenmalig	Bestaand	186.300	186.300
3	Stijging kosten leerlingenvervoer	Structureel	Nieuw	80.000	
4	Uitbreiding formatie uitvoering leerplicht	Structureel	Nieuw	55.000	
5	Uitwerken Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)	Eenmalig	Nieuw	50.000	
6	Ondersteunen en stimuleren kinderopvang en peuterspeelzalen	Eenmalig	Nieuw	50.000	
7	Vernieuwing basisschool 't Klinket	Eenmalig	Nieuw	50.000	

Bedragen x € 1

Investerings

Nr	Omschrijving	Nieuw/ bestaand	Jaar van invest.	Invest. bedrag	Afschr. in jaren	Totale lasten	Totale Baten
1	Levensduurverlengende renovaties school Grijpskerke	Bestaand	2029-2030	1.646.700	40	98.802	
2	Nieuwbouw school Vrouwenpolder	Bestaand	2027-2030	2.783.000	50	153.065	
3	Verduurzaming school Veere	Bestaand	2029-2030	442.200	20	37.587	
4	Uitbreiding school Meliskerke	Bestaand	2027-2029	507.100	23	39.796	
5	Nieuwbouw school Koudekerke	Bestaand	2027-2029	6.690.200	50	367.961	
6	MFA – additionele investering 1 MFA	Nieuw	2029	10.000.000	50	550.000	

Bedragen x € 1

Sport, cultuur en recreatie

De zingeving en vitaliteit van het leven van Veerse inwoners worden vergroot of blijven op peil.

Onze inwoners kunnen met plezier sporten en bewegen. En kinderen kunnen veilig en goed buiten spelen. Cultuur, kunst en erfgoed zijn dichtbij en worden levend gehouden voor en door onze inwoners en bezoekers. We zetten in op vitale kernen door sport- en ontmoetingsvoorzieningen zoveel mogelijk te behouden en te versterken. We investeren in een robuuste groene ruimte om nadelige effecten op onze leefomgeving te verminderen. Onze stranden blijven duurzaam en van hoge kwaliteit.

Beleidskader

- Omgevingsvisie Veere 2047
- Herijking Veers Sportakkoord 2023-2026 (verlengd tot en met 2027)
- Ontmoeting- en speelruimtebeleid 2023-2032
- Motie: versnelling uitvoering speelruimtebeleid.
- Nadere regels subsidies Speelruimte gemeente Veere 2025
- Nadere regels subsidies groenblauw schoolplein gemeente Veere
- Cultuurbeleid 'Cultuur Dichtbij' gemeente Veere 2024-2027
- Nadere regels cultuursubsidies gemeente Veere 2024-2027 (2)
- Nadere subsidieregeling kwaliteitsverbetering culturele instellingen gemeente Veere 2024-2027 (2)
- Beleid en Uitvoeringsagenda Maatschappelijk Vastgoed 2025 (Fase1)
- Programma Toerisme 2021-2026
- Omgevingsprogramma Strand

Wat zijn onze belangrijkste onderwerpen?

1. Toegankelijke, duurzame, gezonde, veilige en natuurlijke kust.

- De kust is aantrekkelijk vanwege de lange stranden, wandel- en fietsmogelijkheden, unieke natuur en het ruime aanbod aan verblijfsrecreatie. De belangrijkste opgave is om dit in balans te houden zodat gasten en inwoners veilig kunnen genieten van onze stranden en tegelijkertijd het als een gezond leefgebied voor flora en fauna behouden blijft.
- **Effectindicator:** inbestedingsopdracht Stichting Strandexploitatie Veere, uitvoering Omgevingsprogramma Strand en behoud Blauwe Vlag keurmerk

2. Passende culturele activiteiten en voorzieningen.

- We zorgen voor culturele activiteiten en voorzieningen die passen bij de identiteit van de kernen en bij de gemeente Veere als geheel. Bij voorzieningen kan gedacht worden aan musea en podia alsmede culturele verenigingen. Culturele activiteiten gaan van ringrijdersevenementen tot (klassieke) concerten en festivals. De activiteiten en voorzieningen zijn bedoeld voor onze inwoners en bezoekers.
- **Effectindicator 1:** Het effect van culturele activiteiten en voorzieningen is lastig meetbaar te maken, maar een indicator zou kunnen zijn de Leefbaarometer van het ministerie van BZK (<https://www.leefbaarometer.nl/kaart/#kaart>) of het rapport van CBS over geluk en tevredenheid per gemeente.
- **Effectindicator 2:** Bezoekersaantal bij musea en evenementen waar mogelijk ook met oog voor doelgroepen.

3. Een passend aanbod cultuureducatie.

- Cultuureducatie helpt de identiteit van leerlingen te vormen en het geeft ze manieren om hun gevoelens uit te drukken. Ze kennen de geschiedenis beter en leren de waarde van kunst begrijpen. Ook het ontwikkelen van talenten op volwassen leeftijd verrijkt het leven.
- **Effectindicator 1:** Het jaarverslag van Cultuurpunt Walcheren rapporteert over het aanbod van cultuureducatie en de deelname hieraan binnen gemeente Veere.
- **Effectindicator 2:** Het jaarverslag van Muziekschool Zeeland rapporteert over het aanbod aan muziekonderwijs en muziekactiviteiten en de deelname hieraan binnen gemeente Veere.
- **Effectindicator 3:** Bezoekerscijfers van de verschillende musea.

4. Aandacht voor het slavernijverleden van de gemeente Veere.

- Gemeente Veere erkent de geschiedenis van het slavernijverleden, die zich ook in onze gemeente afspeelde. Er moet aandacht zijn voor wat het slavernijverleden voor de slaafgemaakten en de nazaten betekend heeft en nog betekent. Gemeente Veere wil het bewustzijn van deze geschiedenis onder inwoners en bezoekers van onze gemeente vergroten. Met als doel om met de huidige en toekomstige generatie te kunnen bouwen aan een toekomst waarin we racisme en kolonisatie verder uitbannen.
- **Effectindicator 1:** aantal activiteiten i.r.t. het slavernijverleden in de gemeente Veere.

5. Sportaccommodaties passen bij de behoefte van onze inwoners.

- Binnen de gemeente zijn er binnen- en buitensportvoorzieningen. We streven naar duurzame, goed onderhouden en toegankelijke sportaccommodaties. Waar sport voor iedereen bereikbaar en betaalbaar is. We stimuleren (meer) samenwerking tussen sportverenigingen onderling en we volgen, waar mogelijk, de behoefte van onze inwoners en de sportverenigingen. Dit kan leiden tot aanpassingen van de sportaccommodaties.
- **Effectindicator 1:** We realiseren, in samenwerking met de buitensportverenigingen, een visie voor toekomstbestendige en duurzame buitensportaccommodaties.
- **Effectindicator 2:** sportaccommodaties zijn toegankelijk voor iedereen.

6. Onze inwoners kunnen bewegen.

- Overall in de gemeente Veere kan er met plezier, veilig en zorgeloos worden gesport en bewogen. We gunnen iedere inwoner een leven lang plezier met sporten en bewegen. Zowel in verenigingsverband als individueel. Kinderen voldoen aan de beweegrichtlijnen en de motorische vaardigheid neemt toe. Daarvoor is een functionele, goede en duurzame sport- en beweeginfrastructuur met toekomstbestendige aanbieders van sport en bewegen nodig.
- **Effectenindicator 1:** Uitvoer van gesubsidieerde sportprojecten en sportactiviteiten binnen het uitvoeringsprogramma sport.
- **Effectenindicator 2:** Meten van motorische vaardigheden bij kinderen (MQ scan) op alle basisscholen.
- **Effectenindicator 3:** Sportdeelname inwoners meten aan de hand van sportdeelname indexcijfer.

7. Er zijn aantrekkelijke openbare speelruimtes in alle kernen.

- In onze gemeente is er een groot aanbod aan speelruimtes die we onderhouden, zodat kinderen veilig kunnen spelen. Ook spelen kinderen op andere plaatsen in de openbare ruimte zoals het strand of in de bossen. Bij de nieuwe aanleg van speelruimtes houden we rekening met de behoeften van onze jeugdige inwoners en creëren we per Veerse kern een centrale speelruimte als ontmoetingsplek. Schoolpleinen worden openbaar toegankelijk aan de hand van de regeling groenblauwe schoolpleinen.
- **Effectenindicator 1:** Realisatie van speelplekken volgens het Speelruimtebeleid 2023-2032 en de motie versnelling speelruimtebeleid.

8. In elke kern is een ontmoetingsfunctie aanwezig.

- De aantrekkelijkheid of leefbaarheid van een kern wordt in belangrijke mate bepaald door de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen. Maatschappelijke voorzieningen zorgen voor ontmoetingen en ontmoetingen voeden het sociaal kapitaal in een gemeenschap. Dit kan de leefbaarheid van een kern versterken of behouden. Wij streven ernaar dat in elke kern een ontmoetingsfunctie aanwezig is die een bijdrage levert aan de leefbaarheid van de kern.
- **Effectindicator 1:** In elke kern een ontmoetingsfunctie

9. Groen voldoet aan beleid.

- In het Groen beleids- en Beheerplan hebben we vastgelegd wat de uitstraling en het onderhoudsniveau van het groen de komende jaren moet zijn. Ook staat in het plan welke maatregelen we gaan nemen om aan het niveau te voldoen. Meer hierover is te vinden in de paragraaf kapitaalgoederen.
- **Effectindicator:** jaarlijks voeren we minimaal 95% van de in het groenbeleidsplan opgenomen maatregelen uit en voldoen we voor 90% aan het afgesproken onderhoudsniveau.

Wat gaat het college hier voor doen?

1. We voeren het omgevingsprogramma strand uit.

In maart 2025 heeft de raad het Omgevingsprogramma Strand vastgesteld. Onder andere via de investingsopdracht aan de SSV blijven we aan de slag met de uitvoering van het omgevingsprogramma. Hierin richten we ons op thema's als toegankelijkheid, (jaarrond) voorzieningen en veiligheid en houden we rekening met de belangen van de verschillende stakeholders.

2. We hebben aandacht voor onze recreatieve routenetwerken.

Onze recreatieve routenetwerken vragen aandacht. Staatsbosbeheer is gekort op hun budgetten. Dit heeft invloed op het onderhoud van onze routenetwerken. Daarmee heeft dit direct invloed op de kwaliteit van de routenetwerken en daarmee ook de kwaliteit die wij willen bieden. Daarnaast liggen er kansen (themaparades, informatievoorziening) om recreatieve routenetwerken meer in te zetten voor toeristische spreiding en een aantrekkelijke bestemming voor zowel inwoners als voor gasten.

3. We ondersteunen culturele organisaties en initiatieven.

Hiervoor hebben we onze Nadere regels cultuursubsidies gemeente Veere 2024-2027 (2) opgesteld. Musea kunnen onder voorwaarden meerjarige subsidie ontvangen. In 2027 evalueren we het huidige beleid en consulteren de cultuursector voor de actualisatie van het cultuurbeleid 2028 – 2031.

4. We dragen zorg voor kunst in de openbare ruimte.

Hiermee geven we uitvoering aan de nota Kunst in de Openbare Ruimte.

5. We ondersteunen aanbod van muziekopleidingen, muziekactiviteiten en cultureel erfgoed.

Door deel te nemen aan Gemeenschappelijke Regeling (GR) Zeeuwse Muziekschool, kunnen onze inwoners een muzikale opleiding volgen of deelnemen aan muziekactiviteiten. We stimuleren samenwerkingen met lokale (muziek)verenigingen en scholen. Door deel te nemen aan de GR Zeeuws Archief zorgen we voor het behoud en het ontsluiten van het geschreven cultureel erfgoed. Daarnaast conserveert Zeeuws Archief voor ons de gemeentelijke kunstcollectie. Het Zeeuws Archief is ook verantwoordelijk voor ons E-depot (digitale archief).

6. We ondersteunen het Internationaal Kenniscentrum Slavernijverleden.

Door het Internationaal Kenniscentrum Slavernijverleden te ondersteunen, zorgen we ervoor dat er voldoende middelen zijn voor kennisbevordering van slavernijverleden in onze gemeente. Denk hierbij aan ontwikkeling van educatiemateriaal en gastlessen op basisscholen, tentoonstellingen en het organiseren van bijeenkomsten.

7. We implementeren de toekomstvisie buitensportaccommodaties.

In 2027 implementeren we de toekomstvisie buitensportaccommodaties. We maken een uitvoeringsplan en passen ons beleid aan, aan de hand van de nieuwe visie. Hiermee spelen we in op de maatschappelijke veranderingen. Maar ook op de behoefte van onze inwoners en de sportverenigingen met betrekking tot hun accommodatie, organisatie en sportaanbod. Daarnaast updaten we de erfpachtovereenkomsten van buitensportverenigingen indien nodig.

8. We realiseren het uitvoeringsprogramma sport 2027.

We kijken terug op het uitvoeringsprogramma van het afgelopen jaar en maken samen met de klankbordgroep sport en andere partners het uitvoeringsprogramma. Hierin staan de sportactiviteiten en -projecten waaraan we een (financiële) bijdrage leveren. Dit is gebaseerd op Het Zeeuws Sportakkoord 2023-2027 en het herijkte lokale Veers sportakkoord. In het uitvoeringsprogramma nemen we ook de nieuwe visie buitensportaccommodaties mee.

9. We ondersteunen individuele sporters.

Je hoeft niet lid te zijn van een sportvereniging om te sporten of te bewegen. We bieden ondersteuning aan de individuele sporter om te zorgen dat voorzieningen aanwezig zijn. Zo stimuleren, activeren en faciliteren we de inwoners en toeristen om te sporten. We zorgen dat de kwaliteit van de

beweegvoorzieningen, zoals fiets-, wandel-, mountainbike- en ruitersporen verbeteren of minimaal gelijk blijven. Ook ondersteunen we de beweeggroepen die geen sportvereniging zijn.

10. We voeren het Speelruimtebeleid 2023-2032 uit.

Er wordt natuurlijk, avontuurlijk en uitdagend spelen toegevoegd aan de Veensterse speelruimte. Niet elk toestel dat wordt verwijderd vanwege onveiligheid wordt automatisch één-op-één vervangen. We volgen hierin het nieuwe beleid. Samen met de dorps- en stadsraden, gebruikers en onafhankelijke en/of specialistische bedrijven creëren we per kern een plan om de speelruimte in te richten. De kaders hiervoor zijn vastgelegd in het Speelruimtebeleid 2023-2032 en de motie versnellen uitvoeren speelruimtebeleid.

11. We voeren regeling 'Groenblauwe schoolpleinen' voor de basisscholen uit.

We geven een impuls om de Veensterse schoolpleinen 'Groen-Blauw' te maken. Dit doen we aan de hand van de Veensterse subsidieregeling waarop de Veensterse basisscholen een beroep kunnen doen. De basis en kaders voor deze regeling komen vanuit het Speelruimtebeleid, Kwaliteitskader Veensterse Schoolgebouwen, Groene Revolutie Zeeuwse Schoolpleinen 2020 en de IVN richtlijnen.

12. We stellen het Streefbeeld Maatschappelijke Voorzieningen op.

Voor de tweede fase van de uitvoeringsagenda Maatschappelijke voorzieningen wordt het Streefbeeld een richtingskader voor beleid en uitvoering. Dit met het doel om vast te stellen of onze maatschappelijke voorzieningen nog aansluiten bij de voorgestelde ontmoetingsfunctie. Daarvoor wordt ook een investeringsagenda opgesteld op basis van scenario's per kern. De investeringsagenda wordt gekoppeld aan het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) en de, nog op te leveren, visie buitensportaccommodaties.

13. We realiseren maatschappelijke voorzieningen.

- In Westkapelle wordt eind 2026 / begin 2027 de MFA opgeleverd.
- In Oostkapelle wordt oplevering van het kindcentrum verwacht in de zomer van 2027.
- Voor de MFA Serooskerke is de verwachting om in het 1e kwartaal 2027 de eerste paal te kunnen slaan.
- Voor verenigingsgebouw Herijst wordt de meest geschikte exploitatievorm onderzocht en wordt vervolgens hiervoor een programma van eisen opgesteld.

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Jaar van onderzoek	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
16	Niet-sporters	%	2024	49,3	52,2	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

Wat mag het kosten?

	Rekening 2025	Act begr 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten						
Sportbeleid en activering	335	314	219	205	205	205
Sportaccommodaties	284	95	118	120	120	120
Cultuurpresentatie,- productie,-particip.	47	28	13	15	15	15
Musea	59	30	18	19	19	19
Cultureel erfgoed	98	111	88	100	100	100
Media	148	1	21	22	22	22
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.158	1.797	1.027	1.036	1.036	1.036
Subtotaal baten	2.130	2.376	1.504	1.517	1.517	1.517

Lasten						
Sportbeleid en activering	1.763	1.893	1.727	1.602	1.737	1.872
Sportaccommodaties	1.826	1.263	1.557	1.640	1.666	1.660
Cultuurpresentatie,- productie,-particip.	1.223	1.290	1.147	1.132	1.211	1.210
Musea	1.054	1.711	937	869	785	792
Cultureel erfgoed	814	917	683	885	886	883
Media	497	543	374	374	374	374
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.945	8.387	8.267	8.027	7.792	7.792
Subtotaal lasten	14.122	16.005	14.693	14.530	14.452	14.583
Saldo	-11.992	-13.629	-13.189	-13.013	-12.935	-13.066

Bedragen x € 1.000

Prioriteiten

Nr	Omschrijving	Eenmalig/ structureel	Bestaand /Nieuw	Lasten	Baten
1	Aanvullende bijdrage Terra Maris	Eenmalig	Bestaand	100.000	
2	Uitvoering motie cultuurfonds	Eenmalig	Bestaand	100.000	100.000
3	Voortzetten project kleine landschapselementen i.s.m. Stichting Landschapbeheer Zeeland	Eenmalig	Bestaand	5.000	
4	Versnelling speelruimtebeleid	Eenmalig	Bestaand	130.000	
5	Aanleg van groenblauwe schoolpleinen	Eenmalig	Nieuw	100.000	
6	Kenniscentrum Slavernijverleden	Structureel	Nieuw	20.000	
7	Bijdrage convenant Veerse Meer	Structureel	Nieuw	20.000	
8	Realiseren natuur waardenkaart conform ecologische wetgeving	Eenmalig	Nieuw	25.000	
9	Uitbreiding werkzaamheden door ecologische wetgeving	Structureel	Nieuw	70.000	
10	Mutatie areaal 2026	Structureel	Nieuw	115.000	
11	Mutatie areaal 2027	Structureel	Nieuw	76.000	
12	Uitvoering motie verbeteren kwaliteit trap- en speelvelden	Structureel	Nieuw	30.000	
13	Indexering inbestedingsopdracht SSV	Structureel	Nieuw	35.000	
14	Taakstelling inbestedingsopdracht SSV	Eenmalig	Nieuw	43.000	
15	Onderhoud routenetwerken	Structureel	Nieuw	25.000	
16	Baggeren Kustlicht II	Eenmalig	Nieuw	200.000	

Bedragen x €1

Investeringsen

Nr	Omschrijving	Nieuw/ bestaand	Jaar van invest.	Invest. bedrag	Afschr. in jaren	Totale lasten	Totale Baten
1	Serooskerke - herstel Poort park Welgelegen.	Nieuw	2027	35.000	25	2.625	
2	Herstel verharding en riolering zwembad Serooskerke	Nieuw	2027	80.000	25	6.000	

Bedragen x € 1

Sociaal domein

Inwoners kunnen meedoen en hebben zoveel mogelijk regie over hun dagelijks functioneren, samen met de mensen om zich heen.

De komende jaren voeren we met voorrang het Preventiebeleid uit. Door de toenemende vergrijzing en veel openstaande vacatures in het sociaal domein zijn er nu al wachtlijsten. Het uitvoeringsplan Realisatie Preventiebeleid heeft als doel het sociaal domein anders te organiseren waardoor zelfredzaamheid en samenredzaamheid worden versterkt en we inwoners die dit nodig hebben kunnen blijven ondersteunen. Daarmee vergroten we de kansengelijkheid. Dat doen we door de manier waarop we ondersteuning aanbieden toegankelijker te maken en door het ondersteuningsaanbod beter af te stemmen op de vraag. De maatschappelijke doelen uit de woonzorgvisie komen overeen met de doelen uit het Preventiebeleid.

Beleidskader

- Preventievisie gezondheid
- Woonzorgvisie 2026-2040
- Beleidsplan Preventie 2025-2029
- Integraal beleidsplan Welzijn, Wmo en jeugdhulp 2026-2030
- Integraal armoedebelid 2026-2030
- Zeeuwse regiovisie Jeugd 2023-2028
- Prestatieafspraken huisvesting statushouders
- Zeeuwse Afspraken Opgave Asielketen

Wat zijn onze belangrijkste onderwerpen?

1. We richten de Ideale vraagroute in.

- De ideale vraagroute is onze invulling van een Sterk Lokaal Team (SLT). De Ideale vraagroute zorgt voor laagdrempelige, toegankelijke en passende ondersteuning.
- We organiseren een netwerksamenwerking van alle formele en informele ondersteunende partijen in Veere. Wanneer nodig wordt er multidisciplinair en integraal afgestemd en ondersteund. Alle ondersteunende partijen werken samen.
- **Effectindicator:** Inwoners kunnen de ondersteuning gemakkelijk vinden. Er zijn op dit moment geen cijfers die hier inzicht in bieden. Met samenwerkingspartners maken we afspraken over wie wat meet en hoe.

2. We zorgen voor passende ondersteuning voor inwoners.

- Inwoners worden in staat gesteld positief gezond te leven. Zo kunnen zij beter regie houden over hun leven. We stimuleren daarbij preventie, we versterken de sociale basis en zelfredzaamheid. Inwoners die het nodig hebben worden passend ondersteund. De ondersteuning wordt beter afgestemd op de behoefte van inwoners. Waar mogelijk regelen we ondersteuning zonder indicatie.
- **Effectindicator 1:** Meer inwoners voelen zich positief gezond.
- **Effectindicator 2:** Inwoners zijn tevreden over de ondersteuning, door de ondersteuning zijn ze beter zelfredzaam.
- **Effectindicator 3:** GGD monitor Zeeland, positieve gezondheid

3. De sociale basis wordt verder versterkt.

- De sociale basis is het geheel van informele sociale verbanden (buurten, groepen, verenigingen, netwerken, gezinnen) van mensen, aangevuld en ondersteund met de lokale overheid, organisaties, diensten en voorzieningen. Waar nodig versterken we de sociale basis door het stimuleren van ontmoeting en leefbaarheid via subsidies voor activiteiten of via het organiseren van ontmoetingsmogelijkheden.
- Door doelmatig opbouwwerk versterken we sociale netwerken en gemeenschapskracht. We maken gebruik van al bestaande initiatieven.
- **Effectindicator 1:** Het versterken van de sociale basis wordt gemonitord met vier indicatoren uit de Leven in Zeeland monitor: sociale cohesie, deelname aan buurtactiviteiten, sociaal contact en vertrouwen in anderen. (<https://bredewelvaart.kczs.nl/gemeente-veere>).

4. Inwoners met een laag inkomen kunnen meedoen.

- Ook het armoedebelief heeft als centraal thema dat inwoners mee kunnen doen. Dat geldt voor alle leeftijden, maar met bijzondere aandacht voor de jeugd. We voeren het plan van aanpak van het armoedebelief uit via preventiemaatregelen, het stimuleren van eigen kracht en door inwoners met een laag inkomen passend te ondersteunen. De inzet van de Voorzieningswijzer wordt breder bekend gemaakt.
- **Effectindicator 1:** Het aantal bezoekers van de Voorzieningswijzer
- **Effectindicator 2:** Orionis meet het bereik voor vroegsignalering.

5. We vangen nieuwkomers passend op en begeleiden hen.

- Nieuwkomers zijn tijdelijke en blijvende inwoners van niet Nederlandse afkomst. Nieuwkomers mogen rekenen op een dak boven het hoofd en op passende ondersteuning.
- Veere huisvest statushouders volgens de halfjaarlijkse taakstelling, vangt 30 minderjarige asielzoekers op en ca. 350 Oekraïense ontheemden passend op. Hiermee voldoen we aan de provinciale opgave en wettelijke taken.
- We zorgen voor inburgering van statushouders naar een nieuw leven in Nederland op het gebied van werk, integratie en meedoen in de samenleving.
- **Effectindicator 1:** Overzicht realisatie huisvesting en opvang nieuwkomers.
- **Effectindicator 2:** Inbedding in de samenleving: Nader zichtbaar maken en aan de hand van (nog op te stellen) indicatoren in relatie tot de visie nieuwkomers die in de maak is.

Wat gaat het college hier voor doen?

1. Realisatie van het Preventiebeleid.

We richten de nieuwe ideale vraagroute in. Daarnaast organiseren we meer passende ondersteuning. We geven ook uitvoering aan het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA). Verder actualiseren we de lokale inclusieagenda (LIA).

2. Uitrol van de Ideale vraagroute.

Hiermee streven we naar een laagdrempelige bereikbaarheid van voorliggende voorzieningen en professionele ondersteuning. Voor de ideale vraagroute richten we een basisteam op. Dit wordt onderdeel van een gemeente brede netwerksamenwerking. Dit moet worden ingericht en met partners worden afspraken gemaakt over de integrale samenwerking. Om dit alles goed te laten verlopen informeren en betrekken we onze inwoners.

3. Versterken ondersteuningsaanbod.

We willen ons ondersteuningsaanbod voor inwoners verbeteren. We brengen daarvoor hiaten in het aanbod in kaart en vullen deze aan, zoveel mogelijk met voorliggende voorzieningen. Er zal een nieuwe inkoop jeugdhulp plaatsvinden en we stimuleren vernieuwing in het sociaal domein via subsidies. Al dit aanbod wordt afgestemd op onze ambities op positieve gezondheid, preventie en zelfredzaamheid. Ook wordt gekeken naar aanbod via sport en cultuur. Waar nodig wordt aanbod georganiseerd rondom thema's, bijvoorbeeld mentale gezondheid.

4. Versterken sociale basis.

We ondersteunen en versterken sociale netwerken. Om dit te bereiken stimuleren we ontmoetingsmogelijkheden, breiden ze of verbeteren ze (zie ook programma 5 maatschappelijke voorzieningen). We ondersteunen vrijwilligers en mantelzorgers.

5. Uitvoeren van het armoedebeleid.

Bij de uitvoering van het armoedebeleid is de vroegtijdige signalering van armoede en schuldenproblemen belangrijk, met extra aandacht voor jongeren. Ondersteuning is gericht op weer op eigen benen kunnen staan. Orionis begeleidt inwoners naar (betaald) werk. Ook zijn er (minima)regelingen zodat inwoners met een laag inkomen kunnen meedoen.

6. Nieuwkomers kunnen meedoen.

We huisvesten/vangen groepen nieuwkomers op volgens de (sub)regionale afspraken. We bieden ze passende zorg en ondersteuning. Coördinatie/begeleiding van statushouders naar werk en meedoen in onze samenleving is belangrijk. Daar gaan we actief mee aan de slag. We hebben de wens om hierbij een verbinding te leggen met ondernemers en maatschappelijke organisatie. We onderzoeken hoe we dit vorm kunnen geven. In 2027 beleggen we de organisatie van participatie-uren voor inburgering bij de meest geschikte partner.

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Jaar van onderzoek	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
17	Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2025	836,5	852,6	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
18	Jongeren met een delict voor rechter	%	2023	1,0	1,0	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
19	Kinderen in een uitkerings-gezin	%	2024	2,0	5,0	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
20	Netto arbeids-participatie	%	2025	72,3	72,2	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
21	Werkloze jongeren	%	2024	1,0	2,0	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).

Nr	Indicator	Eenheid	Jaar van onderzoek	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
22	Personen met een bijstands-uitkering	per 10.000 inw 18jr eo	2025	95,7	212,2	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
23	Lopende re-integratie-voorzieningen	per 10.000 inw 15-65jr	2025	57,4	216,2	Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
24	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2025	13,6	16,3	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
25	Jongeren met jeugd-bescherming	%	2025	0,7	1,5	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermings maatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
26	Jongeren met jeugd-reclassering	%	2025	n.b.	0,3	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
27	Cliënten met een maatwerk-arrangement WMO	per 10.000 inw	2025	470,0	794,0	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 180 deelnemende gemeenten.

Wat mag het kosten?

	Rekening 2025	Act begr 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten						
Samenkracht en burgerparticipatie	5.065	6.348	1.312	1.250	1.093	1.093
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	10	10	10	10	10	10
Inkomensregelingen	3.274	2.993	2.993	2.993	2.993	2.993
WSW en beschut werk	0	0	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0
WMO	177	123	111	336	336	336
Jeugd	0	0	0	0	0	0
Subtotaal baten	8.526	9.473	4.426	4.589	4.432	4.432

Lasten						
Samenkracht en burgerparticipatie	6.748	8.367	5.128	4.868	4.675	4.693
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.392	2.261	2.356	2.360	2.348	2.345
Inkomensregelingen	5.166	4.879	4.945	4.943	4.983	5.011
WSW en beschut werk	1.391	1.428	1.353	1.313	1.317	1.325
Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0
WMO	4.637	5.038	5.127	5.127	4.018	4.004
Jeugd	6.371	7.982	7.969	6.545	6.544	6.544
Totaal lasten	25.706	29.954	26.878	25.156	23.884	23.923
Resultaat	-17.180	-20.481	-22.452	-20.567	-19.452	-19.491

Bedragen x € 1.000

Prioriteiten

Nr	Omschrijving	Eenmalig/ structureel	Bestaand /Nieuw	Lasten	Baten
1	Incidentele bekostiging jeugdhulp	Eenmalig	Bestaand	1.425.000	1.425.000
2	Eigen bijdrage Oekraïense ontheemden	Eenmalig	Bestaand	49.239	49.239
3	Formatie strategisch adviseur en uitvoerder sociaal domein	Eenmalig	Bestaand	115.424	113.920
4	Bijdrage Stichting Welzijn Veere	Eenmalig	Bestaand	150.000	
5	Werkbudget vluchtelingenvraagstukken	Eenmalig	Bestaand	250.000	250.000
6	1 FTE consulent jeugd en WMO met dekking uit rijks gelden Oekraïense ontheemden en vreemdelingenhuisvesting	Structureel	Nieuw	91.852	91.852
7	1,6 fte consulenten Jeugd en Wmo	Structureel	Nieuw	146.963	
8	Aframen budget WMO	Structureel	Nieuw	-300.000	
9	Stijging kosten uitvoeringsinstanties sociaal werk	Structureel	Nieuw	150.000	
10	Uitwerking Streefbeeld Maatschappelijke Voorzieningen	Eenmalig	Nieuw	100.000	

Bedragen x € 1

Investeringsen

Er staan geen investeringen op de planning in relatie tot dit programma.

Volksgezondheid en milieu

Wij zorgen voor een veilige, schone, gezonde en duurzame omgeving om in te leven.

We willen dat inwoners gezond opgroeien en gezond oud worden. Daarom nemen we bijvoorbeeld mogelijke risico's voor de gezondheid weg en moedigen we een gezonde levensstijl aan. Verder nemen we maatregelen die ervoor zorgen dat we ook op de lange termijn in Veere veilig en gezond kunnen leven. Onderdelen binnen dit programma zijn; duurzaamheid, afvalinzameling, riolering, klimaatadaptatie, gezond leven en omgevingskwaliteit. In de paragraaf Duurzaamheid in de programma-begroting is verder beschreven wat de uitdagingen voor onze gemeente zijn op het gebied van duurzaamheid.

Beleidskader

Vastgestelde gemeentelijke beleidsnota's:

- Afvalbeleidsplan
- Water en rioleringsplan (WRP)
- Nota begraven
- Donkerbeleid
- Stookbeleid
- Nota grondbeheer
- Klimaatadaptatiestrategie Zeeland
- Lokale gezondheidsnota Kerngezond Veere
- Uitvoeringsagenda gezondheid
- Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
- Nota begraafplaatsen 2023 – 2033

Wat zijn onze belangrijkste onderwerpen?

1. Terugbrengen van de hoeveelheid restafval.

- Landelijk is afgesproken dat we steeds meer inzetten om afval te voorkomen door bewuster in te kopen. De VANG norm stuurt Europees en landelijk aan op het afval scheiden met schone grondstofstromen en hiermee minder restafval overhouden. Gemeenten gaan stapsgewijs met producenten aan de slag om afvalstromen steeds meer circulair te maken. De taak van de gemeenten is vooral het steeds meer en beter gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval zodat het ook hergebruikt kan worden.
- **Effectindicator:** jaarlijks worden landelijk de VANG- en recycle- cijfers per gemeenten vastgesteld. De huidige VANG doelstelling is per 2030 60% van het afval recyclen. Hiermee bereiken we afname van de hoeveelheid restafval per inwoner met als einddoel volledig circulair in 2050. Dat houdt in dat alle ingezameld afval opnieuw wordt gebruikt als grondstof.

2. Zorgen dat ons riool voldoet aan het afgesproken niveau.

- In het WRP hebben we vastgelegd wat we de komende jaren moeten doen om het riool- en watersysteem optimaal te laten functioneren. Meer hierover staat in de paragraaf kapitaalgoederen.
- **Effectindicator:** jaarlijks voeren we minimaal 95% van de in het WRP opgenomen maatregelen uit.

3. De openbare ruimte is minder kwetsbaar voor de gevolgen van klimaatverandering.

- Door klimaatverandering neemt de intensiteit van regenbuien en de duur van natte periodes toe. Aan de andere kant is er ook sprake van langere perioden van droogte en hogere temperaturen. We richten de openbare ruimte zo in dat we hier minder kwetsbaar voor worden. Dit doen we door meer ruimte te geven aan water en groen, water slimmer af te voeren en waar mogelijk op te vangen en te benutten.
- **Effectindicator:** bij een bui tot 19,8 mm/uur geen water op straat.

4. Onze inwoners worden zo min mogelijk blootgesteld aan bedreigingen van hun gezondheid én leven in goede gezondheid.

- De wettelijke taken op het gebied van Volksgezondheid zijn ondergebracht bij de GGD Zeeland. Het Veeerse Preventiebeleid stelt Positieve Gezondheid centraal; voor volksgezondheid betekent dit dat we de gezondste keuze zo gemakkelijk mogelijk maken voor de Veeerse inwoners. We stimuleren een gezonde leefomgeving en een gezonde leefstijl.
- **Effectindicator:** gezondheidsmonitor GGD Zeeland

5. Zorgen voor voldoende ruimte op onze begraafplaatsen.

- Iedere inwoner moet de mogelijkheid hebben om na overlijden voor haar of zijn stoffelijke resten in de eigen kern over een waardige rustplaats te beschikken. Een laatste rustplaats die aansluit bij ieders persoonlijke behoefte. Op elke gemeentelijke begraafplaats kan worden begraven, as worden bijgezet of uitgestrooid of geplaatst in een columbarium.
- **Effectindicator:** Voldoende ruimte op alle begraafplaatsen voor de komende 15 jaar.

Wat gaat het college hier voor doen?

1. Voorlichten en coachen inwoners en ondernemers om actief afval te scheiden.

Goed afval scheiden is nog niet zo eenvoudig. Door goede voorlichting, geven van presentaties in de kernen en bij VVE's en coaching door een afvalcoach van de ZRD hopen we samen met het nieuwe grondstoffen beleidsplan het scheidingsgedrag te verbeteren. Als inwoners de fout in blijven gaan hebben we de mogelijkheid om te handhaven.

2. We voeren omgekeerd inzamelen in.

Op 1 januari gaan we omgekeerd inzamelen. Dat wil zeggen dat we (Plastic, Metaal en Drankkartons) afval aan huis komen ophalen. Restafval halen we dan niet meer aan huis op. Hiervoor komen ondergrondse verzamelcontainers op diverse locaties binnen de gemeente. De invoering loopt gelijk op met het communicatietraject rondom gescheiden inzamelen.

3. We voeren het Veerse Preventiebeleid uit.

Het Veerse Preventiebeleid beschrijft integrale samenwerking over verschillende leefgebieden heen. Zo is gezondheidsbeleid geen apart beleidsstuk meer, maar is deze verankerd in het Veerse Preventiebeleid. Positieve gezondheid staat hierin centraal. Op deze manier geven we ook uitvoering aan landelijke initiatieven zoals het AZWA.

4. We geven uitvoering aan de Veerse prioriteiten in het AZWA.

Het Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA) is de opvolger van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het AZWA raakt thema's zoals mentale gezondheid, eenzaamheid, en kansrijke start. We inventariseren welke opgaven het meest aansluiten op de Veerse situatie en geven hier prioriteit aan. We voeren landelijke initiatieven uit wanneer deze in onze gemeente relevant zijn. Waar nodig werken we samen met de Walcherse gemeenten.

5. We bevorderen de gezondheid van onze inwoners.

Gemeente Veere bevordert gezondheid met de uitrol van het preventiebeleid, waarin positieve gezondheid centraal staat. Verder nemen we deel aan de GR GGD. De GGD voert taken uit op het gebied van voorlichting, geestelijke gezondheidszorg, epidemiologie, infectieziektebestrijding, het rijksvaccinatieprogramma, milieu en geneeskundige hulpverlening in de regio. Ook consultatiebureaus en aanvullende dienstverlening zoals het prenataal huisbezoek en video-hometraining in het voorliggend veld zijn taken van de GR GGD Zeeland.

6. We voeren het Water en Rioleringsplan (WRP) uit.

We voeren de in het WRP opgenomen onderhoudsmaatregelen aan riolering, gemalen, drainage en open water uit. Tegelijk met het uitvoeren van groot onderhoud optimaliseren wij het rioleringssysteem en, als het doelmatig is,

scheiden wij waterstromen. Hierdoor stort er minder vuilwater in het oppervlaktewater.

In samenwerking met Waterschap Scheldestromen wordt in 2027 de waterpartij bij Kustlicht II vervroegd gebaggerd vanwege ernstige stankoverlast. We verantwoorden de lasten van het baggeren, op basis van de financiële regelgeving, onder het programma sport, cultuur en recreatie.

7. We doen onderzoek naar een geschikte locatie voor een natuurbegraafplaats a.d.h.v. de Notitie natuurbegraven gemeente Veere.

Eind 2025 heeft de gemeenteraad een richting bepaald door de kaders voortkomend uit de Notitie natuurbegraven gemeente Veere vast te stellen. We onderzoeken nu welke locaties geschikt zijn. De uiteindelijke locatie leggen we met een investeringsvoorstel aan de raad voor in 2027.

8. We doen onderzoek naar de mogelijkheden van het realiseren van meer begraafruimte in Zoutelande.

In de kern Zoutelande dreigt de begraafcapaciteit op te raken. In de Nota Begraafplaatsen 2023-2033 is rekening gehouden met grafruimte tot 2036. In de praktijk blijkt dat we rekening moeten houden met een kortere periode. We onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om meer plek om te begraven te realiseren.

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Jaar van onderzoek	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
28	Omvang huishoudelijk afval	kg per inwoner	2024	141,0	148,0	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)
29	Hernieuwbare elektriciteit	%	2024	352,2	n.b.	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Wat mag het kosten?

	Rekening 2025	Act begr 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten						
Volksgezondheid	130	82	1	35	35	35
Riolering	2.774	2.876	3.116	3.193	3.186	3.062
Afval	4.478	4.609	4.772	4.903	5.037	5.176
Milieubeheer	114	197	0	0	0	0
Begraafplaatsen en crematoria	635	620	630	630	630	630
Subtotaal baten	8.130	8.383	8.519	8.761	8.888	8.903

Lasten						
Volksgezondheid	1.371	1.445	1.427	1.440	1.449	1.449
Riolering	2.220	2.257	2.339	2.342	2.444	2.463
Afval	3.695	3.838	4.077	4.298	4.333	4.330
Milieubeheer	2.211	3.077	2.701	2.695	2.653	2.676
Begraafplaatsen en crematoria	572	614	748	703	716	716
Subtotaal lasten	10.068	11.232	11.293	11.480	11.596	11.634
Saldo	-1.938	-2.848	-2.774	-2.719	-2.707	-2.731

Bedragen x € 1.000

Prioriteiten

Nr	Omschrijving	Eenmalig/ structureel	Bestaand /Nieuw	Lasten	Baten
1	Uitvoering duurzaamheidsplan	Eenmalig	Bestaand	8.022	
2	Ongedierte bestrijding invasieve soorten (als Aziatische Hoornaar)	Structureel	Nieuw	45.000	
3	Lagere last bodembeheer door aan blijven SPUK "bodem"	Structureel	Nieuw	-13.000	
4	Plannen en uitvoeren van de aanpak tegen hittestress, overlast van water	Eenmalig	Nieuw	25.000	
5	Vervolg en opvolging onderzoek "indirecte lozingen door bedrijven"	Eenmalig	Nieuw	25.000	
6	Klimaat - watergerelateerde kosten	Eenmalig	Nieuw	25.000	
7	Onderzoek mogelijkheden in- of uitbreiden begraafplaatsen	Eenmalig	Nieuw	45.000	

Bedragen x €1

Investeringsen

Nr	Omschrijving	Nieuw/ bestaand	Jaar van invest.	Invest. bedrag	Afschr. in jaren	Totale lasten	Totale Baten
1	Maatregelen & vervanging regulier - riool	Bestaand	2027 - 2029	5.475.000	15- 70	301.446	301.446
2	Vervanging regulier - afval	Bestaand	2027	225.000	10	30.375	30.375
3	Maatregelen & vervanging regulier - riool	Nieuw	2030	1.825.000	15- 70	100.482	100.482
4	Uitbreiding & vervanging regulier - afval	Nieuw	2027 - 2029	744.000	10 - 15	107.940	107.940

Bedragen x € 1

Fysieke leefomgeving

Wij zorgen voor een leefomgeving waarin het goed wonen, werken en recreëren is.

De komende bestuursperiode ligt de nadruk op de woonopgave en het bewaken van de kwaliteit van de leefomgeving. We versnellen de woningbouw en zetten in op voldoende, betaalbare en passende woningen. Daarbij benutten we innovatieve en creatieve oplossingen. We doen dit samen met inwoners, corporaties en marktpartijen. Planvorming wordt op Walcherse schaal door de betrokken overheden afgestemd en vormgegeven.

Beleidskader

- Omgevingsvisie Veere 2047 (2e wijziging)
- Programma Wonen:
 - Nieuwbouwprogrammering
 - Prestatieafspraken Zeeuwsland
 - Uitvoeringsprogramma Wonen
 - Huisvestingsverordening
- Programma Omgevingskwaliteit:
 - Nota Ruimtelijke kwaliteit
 - Structuurvisie Cultuurhistorie
 - Landschapsvisie 2009
 - Nota archeologische monumentenzorg 2016-2022
 - Monumentenverordening
 - Beleidsregels afwijken mantelzorg
 - Pilot premantelzorg en meergeneratiewoningen
- Beleid Fysieke Leefomgeving:
- Gebiedsvisie Veerse Meer 2020-2030
- Uitvoeringsagenda Veerse Meer
- Omgevingsvisie Veere 2047
- (Concept) ruimtelijke visie aandachtsgebieden Mijnenmagazijn en Wulpenburgseweg
- Regioplan Gebiedsinvesteringen Netten op Zee 1e tranche

Wat zijn onze belangrijkste onderwerpen?

1. Waarborgen van de Veerse omgevingskwaliteit voor de toekomst.

- Onder omgevingskwaliteit verstaan we de beleving van de omgeving in brede zin: zowel het uiterlijk van bouwwerken als de inrichting van de omgeving op de aspecten als gezondheid, cultureel erfgoed, stedenbouw

en de kwaliteit van de natuur en het landschap. Het vergt een integrale aanpak.

- **Effectindicator:** vastgestelde nota omgevingskwaliteit

2. Volledige implementatie van een gemeentedekkend omgevingsplan.

- Tot 2032 hebben gemeenten de tijd om een gemeente dekkend Omgevingsplan te maken. Hier hoort bij dat we alle regels voor de fysieke leefomgeving digitaal kunnen ontsluiten. In deze bestuursperiode ronden we deze operatie af.
- **Effectindicator:** vastgesteld en actueel Omgevingsplan

3. Vitale woonkernen met betaalbare en duurzame woningen.

- Veere is een aantrekkelijke gemeente om in te wonen. Maar het aanbod van betaalbare, duurzame en levensloopbestendige woningen is te laag. Hierdoor komen doelgroepen als jongeren, starters, ouderen en zorgdoelgroepen niet aan een passende woning in Veere.
- **Effectindicator:** Voortgang nieuwbouwprogrammering.

4. Waarborgen van ambities en middelen voor het cultureel erfgoed.

- De gemeenteraad heeft gevraagd om een voorstel voor een gemeentelijk erfgoedbeleid. Ook in het coalitieprogramma 2026-2030 is afgesproken om het erfgoedbeleid verder uit te werken. Met een programma Erfgoed zetten we de eerste stap naar een samenhangend beleid voor het beschermen en ontwikkelen van ons erfgoed.
- **Effectindicator:** vastgesteld programma erfgoed.

5. Het instandhouden en verbeteren van de ruimtelijke- en landschappelijke kwaliteit van het Veerse Meer.

- Op basis van de Uitvoeringsagenda van de Gebiedsvisie Veerse Meer het borgen van de kwaliteit op de onderdelen waterkwaliteit, natuur/landschap, agrarische gebieden, dagrecreatieve oevers, de dammen en de bebouwde oevers.
- **Effectindicator:** voortgang uitvoering agenda gebiedsvisie.

Wat gaat het college hier voor doen?

1. Actief deelnemen aan Zeeland 2050 in Walchers verband.

Het bestuur van Veere draagt bij aan de Zeeuwse ambities om samen met het Rijk aan de duurzame toekomst van Zeeland te werken. Op Walcheren vertaalt zich dit in een op te stellen voorkeurscenario van groei dat met brede participatie in 2026 en 2027 vorm krijgt. De resultaten van dit proces verwerkt iedere gemeente in een herziening van de eigen omgevingsvisie. Tot deze herziening is de omgevingsvisie in haar huidige vorm leidend.

2. Actualiseren omgevingsvisie Veere 2047.

Zoals we bij de vaststelling van de Omgevingsvisie hebben afgesproken starten we in de eerste twee jaar na de gemeenteraadsverkiezingen met een algehele actualisatieronde waarin we ook het vastgestelde beleid meenemen.

3. Opstellen van een omgevingsplan voor de hele gemeente.

In 2027 stellen we het Omgevingsplan voor het Buitengebied vast. Gelijktijdig werken we aan de plandelen voor Zomerhuizenterreinen, Bedrijventerreinen en Kampeerterreinen. Voor deze plannen starten we ook de procedure. We ronden dit uiterlijk 2030 af.

4. Actualiseren nota Omgevingskwaliteit.

We pakken de tweede fase van het herzien van de nota Omgevingskwaliteit verder op. Zoals afgesproken nemen we hierin de Landschapsvisie mee. In 2027 stellen we de tweede fase van de nieuwe nota vast.

5. Opstellen van een programma Erfgoed.

We maken een programma erfgoed. Dit programma werkt het erfgoedbeleid uit dat in de Omgevingsvisie Veere 2047 in hoofdlijnen staat beschreven. We richten ons op gebouwd erfgoed, landschappelijk erfgoed en immaterieel erfgoed.

6. Monitoren van de nieuwbouwprogrammering.

Minimaal twee keer per jaar toetsen we ingediende woningbouwinitiatieven. De nieuwbouwprogrammering wordt herzien en maken we overzichtelijker en leesbaarder. We kijken naar onze manier van toetsen en prioriteren. Ook kijken we naar een efficiënte organisatie. Lopende nieuwbouwprojecten worden continue op voortgang bijgehouden in het programmateam volkshuisvesting en sturen we waar nodig bij.

7. Opstellen van een volkshuisvestelijk programma.

We stellen een gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma op. In het volkshuisvestingsprogramma nemen we de wettelijke verplichte onderdelen op uit de Wet versterking regie volkshuisvesting en vullen deze aan met Veerse doelstellingen en opgaven. Het programma moet uiterlijk 1 juli 2027 gereed zijn.

8. Herzien van de huisvestingsverordening.

We voeren een schaarste onderzoek uit om te toetsen of het ingrijpen op het aantal tweede woningen binnen de gemeente Veere nodig en te verantwoorden is. Dit onderzoek is noodzakelijk om de huidige huisvestingsverordening gericht op tweede woningen uiterlijk 1 juli 2027 te verlengen voor de komende vier jaar. Verder vullen we de huidige huisvestingsverordening aan met de wettelijke verplichte onderdelen uit de Wet versterking regie volkshuisvesting die vanaf 1 januari 2027 geldt.

9. Beleid voor huisvesting (internationale) werknemers.

We stellen beleid vast gericht op de huisvesting van tijdelijke (internationale) werknemers in Veere en vullen dit aan met een implementatieplan.

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Jaar van onderzoek	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
30	Gemiddelde WOZ-waarde	euro	2026	467,0	342,0	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
31	Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2024	4,0	8,0	Het aantal nieuwbouwwoningen , per 1.000 woningen.
32	Demo- grafische druk	%	2026	99	82,9	De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.
33	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	euro	2026	784,0	935,0	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisoud en betaalt aan woonlasten.
34	Gemeentelijke woonlasten meerpersoons huishouden	euro	2026	882,0	1030,0	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoons-huishouden betaalt aan woonlasten.

Wat mag het kosten?

	Rekening 2025	Act begr 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten						
Ruimte en leefomgeving	392	2.759	48	48	48	48
Grondexploitatie (niet- bedrijventerrein)	2.539	3.681	3.339	861	684	638
Wonen en bouwen	2.695	6.592	1.323	1.335	1.635	1.935
Subtotaal baten	5.625	13.032	4.710	2.243	2.366	2.620

Lasten						
Ruimte en leefomgeving	2.861	6.623	3.457	3.364	3.264	3.218
Grondexploitatie (niet- bedrijventerrein)	4.040	4.416	3.505	1.028	849	803
Wonen en bouwen	3.118	9.639	3.001	2.753	2.587	2.374
Subtotaal lasten	10.020	20.678	9.962	7.145	6.701	6.395
Saldo	-4.395	-7.646	-5.253	-4.902	-4.335	-3.775

Bedragen x € 1.000

Prioriteiten

Nr	Omschrijving	Eenmalig/ structureel	Bestaand /Nieuw	Lasten	Baten
1	Transitievisie warmte	Eenmalig	Bestaand	62.250	62.250
2	1 fte senior bouwtoezicht	Structureel	Nieuw	101.698	
3	Budget opstellen volkshuisvestelijk programma	Eenmalig	Nieuw	75.000	
4	Communicatie, informatievoorziening/ evenement over programma wonen.	Eenmalig	Nieuw	25.000	
5	Actualiseren huisvestingsverordening	Eenmalig	Nieuw	40.000	
6	Vorbereidingskrediet ontsluitingsweg Augustinushof Vrouwenpolder	Eenmalig	Nieuw	100.000	
7	Uitvoering ontwikkelstrategie	Eenmalig	Nieuw	125.000	
8	Vorbereidingskrediet plannen Veerse meer/Veerse gatdam	Eenmalig	Nieuw	30.000	
9	Actieve deelname Zeeland 2050 in Walchers verband	Eenmalig	Nieuw	110.000	
10	2 fte handhaving 2e woningen (woontoezicht en communicatie)	Eenmalig	Nieuw	100.000	

Bedragen x € 1

Investeringsen

Nr	Omschrijving	Nieuw/ bestaand	Jaar van invest.	Invest. bedrag	Afschr. in jaren	Totale lasten	Totale Baten
1	Storting startersfonds SVN leningen	Bestaand	2027	525.000	0	18.375	
2	Storting startersfonds SVN leningen	Bestaand	2028	525.000	0	18.375	

Bedragen x € 1

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2025	Act begr 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
Lokale heffingen	491	556	575	575	546	546
Financieringsfunctie	546	524	405	571	417	330
Gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Subtotaal lasten	1.038	1.081	979	1.146	963	876

Baten						
Gemeentefonds	42.887	43.110	44.431	43.319	42.420	43.089
Lokale heffingen	7.436	8.069	9.030	9.465	9.465	9.465
Financieringsfunctie	1.015	564	110	106	101	97
Dividend	3.959	4.313	28.184	184	184	184
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	2.225	0	0	0
Subtotaal baten	55.296	56.056	83.979	53.073	52.170	52.834
Saldo	54.258	54.975	83.000	51.927	51.207	51.958

Bedragen x € 1.000

Onvoorzien en overige baten en lasten

	Rekening 2025	Act begr 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten						
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	8	43	19	19	19	19
Subtotaal baten	8	43	19	19	19	19

Lasten						
Onvoorzien	0	67	129	162	182	208
Overige baten en lasten	-132	-1.300	114	-678	-1.115	-1.240
Subtotaal lasten	-132	-1.233	243	-516	-933	-1.032
Saldo	140	1.276	-224	535	952	1.051

Bedragen x € 1.000

Prioriteiten

Nr	Omschrijving	Eenmalig/ structureel	Bestaand /Nieuw	Lasten	Baten
1	Ontwikkeling gebruik AI in organisatie	Eenmalig	Bestaand	50.000	
2	Projectleiding en externe expertise investeringen huisvesting gemeentehuis	Eenmalig	Bestaand	15.000	
3	Ontwikkeling AI inhuur externe expertise	Eenmalig	Nieuw	25.000	

Bedragen x € 1

Vennootschapsbelasting

Exploitatie	Realisatie 2025	Actuele begroting 2026	Primitieve begroting 2027	Primitieve begroting 2028	Primitieve begroting 2029	Primitieve begroting 2030
Baten	0	0	0	0	0	0
Lasten	0	0	0	0	0	0
Resultaat	0	0	0	0	0	0

Bedragen x € 1.000

Reserves

Exploitatie	Realisatie 2025	Actuele begroting 2026	Primitieve begroting 2027	Primitieve begroting 2028	Primitieve begroting 2029	Primitieve begroting 2030
Baten	12.088	14.659	12.291	5.402	2.846	1.270
Lasten	13.307	10.211	38.097	2.977	1.580	1.580
Resultaat	-1.219	4.448	-25.806	2.425	1.266	-310

Bedragen x € 1.000

Overhead

Berekening overheadpercentage

Bij de berekening van het percentage overhead zijn wij uitgegaan van hetgeen hierover in de notitie overhead van de commissie BBV vermeld staat. Dit betreft een percentage wat tot stand komt door het totaal van de overhead te delen door de salarissen welke verantwoord zijn op de taakvelden van de begroting, exclusief het taakveld overhead zelf.

In de tabel op de volgende pagina is af te lezen dat in 2027 het percentage overhead 77% bedraagt. Omdat wij dit percentage jaarlijks opnieuw bepalen hebben wij er voor gekozen om dit percentage voor alle jaren te hanteren.

Gebruik overheadpercentage

Wij passen het overheadpercentage van 77% toe bij het toerekenen van overhead aan de investeringen, grondexploitatie en bij de extracomptabele berekeningen van de tarieven in de paragraaf lokale heffingen. Dit laatste betreft de afvalstoffenheffing, de rioolrechten, de begraafrechten en de leges.

Ontwikkeling percentage

Het berekende percentage overhead is in de begroting 2027 lager dan in de begroting 2026 berekend was, 77% t.o.v. 81%. Dit komt doordat de grondslag waar de overhead tegen wordt afgezet, de loonkosten van de organisatie, is toegenomen door de uitbreiding van de formatie.

	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Primitieve begroting 2027	Primitieve begroting 2028	Primitieve begroting 2029	Primitieve begroting 2030
Lasten						
Salarissen	7.503	7.713	8.310	8.353	8.322	8.317
Belastingen	30	27	27	27	27	27
Duurzame goederen	40	47	40	40	40	40
Ingeleend personeel	571	541	749	369	319	319
Overige goederen en diensten	5.416	5.995	6.024	6.083	6.146	6.162
Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	43	52	43	43	43	43
Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	26	26	27	27	27	27
Mutatie voorzieningen	276	92	94	94	94	94
Afschrijvingen	216	238	261	358	364	361

	Rekening 2025	Primitieve begroting 2026	Primitieve begroting 2027	Primitieve begroting 2028	Primitieve begroting 2029	Primitieve begroting 2030
Toegerekende rente	0	0	28	43	60	55
Totaal lasten	14.121	14.731	15.604	15.436	15.442	15.445

Baten						
Uitgeleend personeel	0	7	7	7	7	7
Huren	76	66	88	91	91	91
Leges en andere rechten	99	107	109	109	109	109
Overige goederen en diensten	46	30	30	30	30	30
Inkomensoverdrachten - Rijk	6	-1	-1	-1	-1	-1
Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen baten	244	0	0	0	0	0
Totaal baten	471	209	233	235	235	235

Totaal overhead	13.650	14.522	15.371	15.201	15.206	15.210
Toerekenen aan grondexploitaties en investeringen	398	199	508	508	508	508
Resultaat overhead na toerekeningen	13.251	14.323	14.863	14.693	14.698	14.702

Salariskosten exclusief taakveld 0.4 overhead	15.674	17.973	20.032	20.017	19.779	19.672
% overhead	87%	81%	77%	76%	77%	77%

Bedragen x € 1.000

Paragrafen

Paragraaf bedrijfsvoering

Inleiding

We streven ernaar onze taken efficiënt, effectief en rechtmatig uit te voeren. Een goede bedrijfsvoering is daarbij essentieel. Dit omvat alle ondersteunende processen en voorzieningen die nodig zijn om het gemeentelijke beleid uit te voeren en de dienstverlening te waarborgen.

Veilig digitaal werken: informatiebeveiliging en continuïteit

Onze digitale systemen ondersteunen in belangrijke mate de dienstverlening aan inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere stakeholders. De groeiende dreiging van cyberaanvallen, storingen en menselijke fouten maakt het noodzakelijk om te investeren in structurele bescherming van onze ICT-omgeving. Daarom zetten we in op 24/7 digitale bewaking, zodat we afwijkingen, verdachte activiteiten en incidenten direct signaleren en opvolgen.

Tegelijkertijd is een betrouwbare back-upvoorziening essentieel. Door voortdurend te zorgen voor veilige opslag van onze gegevens, kunnen we bij calamiteiten of technische problemen onze informatie behouden en de gemeentelijke processen snel weer opstarten. Hiermee voorkomen we dat belangrijke data verloren gaat en continueren we onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers.

Vooruit met innovatie: investeren in AI

We hebben de eerste stappen gezet op het gebied van kunstmatige intelligentie (AI). Kaders voor het gebruik en de toepassing van AI zijn vastgesteld waardoor we hier op een zorgvuldige, veilige en verantwoorde manier mee om kunnen gaan. We bouwen deze ontwikkeling verder uit door te investeren in kennis, het inschakelen van externe expertise en het beschikbaar stellen van voorzieningen, zoals de benodigde digitale infrastructuur en software voor AI-toepassingen, heldere richtlijnen en ondersteunende middelen voor medewerkers.

Digitale groei: meegroeien met inwoners, taken en behoeften

Door nieuwe taken is de organisatie gegroeid. Om deze groei in goede banen te leiden moet onze digitale werkomgeving meebewegen. Daarom investeren we in het slim verbinden van informatiesystemen waardoor processen beter op elkaar aansluiten en bijvoorbeeld digitaal ondertekenen veilig, snel en eenvoudig is.

Tegelijk is het essentieel dat onze software en werkplekken up-to-date en veilig blijven. Met voldoende licenties en actuele voorzieningen zoals moderne laptops, betrouwbare wifi, beveiligde toegang tot systemen en up-to-date samenwerkings- en communicatiehulpmiddelen zorgen we ervoor dat alle medewerkers optimaal kunnen werken, gegevens goed beschermd zijn en storingen worden voorkomen.

De toename van medewerkers en het intensieve gebruik van digitale middelen vraagt daarnaast om extra ICT-ondersteuning. Door onze Helpdesk uit te breiden kunnen vragen en storingen snel opgelost worden in het belang van onze

continuïteit van werk en dienstverlening. Om alle digitale projecten in goede banen te leiden zetten we bovendien in op voldoende en deskundige projectleiding.

Personele bezetting

We werken met een bezetting van 300,83 fte. De begrote loonkosten zijn € 27.291.000. De begrote inhuurlasten bedragen € 1.246.185. Wanneer er vacatures ontstaan die tijdelijk niet worden ingevuld, wordt dit deel van het budget voor loonkosten beschikbaar gesteld voor inhuur.

Prioriteiten

Nr	Omschrijving	Eenmalig/ structureel	Bestaan d/Nieuw	Lasten	Baten
1	Back-up voorziening ICT-systemen en servers	Structureel	Nieuw	50.000	
2	ICT en Informatiebeveiliging	Structureel	Nieuw	155.000	
3	Integratie koppelingen informatiesystemen	Structureel	Nieuw	25.000	
4	Microsoft licentiekosten	Structureel	Nieuw	50.000	
5	Continueren inhuur participatiecoach	Eenmalig	Nieuw	85.000	50.000
6	Projectleiding I&I	Eenmalig	Nieuw	132.000	
7	1 fte Systeem/support medewerker	Structureel	Nieuw	91.600	45.800
8	Uitbreiding hard- en Software	Structureel	Nieuw	45.000	

Bedragen x € 1

Investerings

Nr	Omschrijving	Nieuw/ bestaand	Jaar van invest.	Invest. bedrag	Afschr. in jaren	Totale lasten	Totale Baten
1	Reguliere vervanging rijdend materieel	Bestaand	2027 - 2029	654.525	7 -10	102.058	
2	Reguliere vervanging rijdend materieel	Nieuw	2027 - 2030	970.745	7 -10	169.413	
3	Vervanging meubilair & inventaris diverse accommodaties	Nieuw	2027	100.000	10	12.500	

Bedragen x € 1

Paragraaf openbaarheid

Inleiding

Artikel 110 van de Grondwet verplicht overheden tot het betrachten van openbaarheid van bestuur. De Wet open overheid (Woo) voorziet in de uitvoering van deze verplichting. Het uitgangspunt van de Woo is dat eenieder recht heeft op toegang tot publieke informatie zonder daartoe een belang te hoeven stellen (artikel 1.1 Woo). Het uitgangspunt van de Woo is kortgezegd dan ook: 'openbaar, tenzij...'. Aan de openbaarmaking van informatie wordt op verschillende manieren vorm gegeven: via actieve openbaarmaking en door openbaarmaking op verzoek. Dit vraagt om een transparante bestuurs- en organisatiecultuur en een goede informatiehuishouding. Het creëren van bewustwording hiervoor is een blijvende opdracht.

Openbaarmaking op verzoek

Eenieder kan documenten opvragen over een bestuurlijke aangelegenheid door het indienen van een Woo-verzoek. De term 'document' is hierbij een breed begrip en omvat behalve documenten als college-adviezen en raadsmemo's bijvoorbeeld ook e-mailverkeer en Whatsappverkeer. Deze documenten worden in geanonimiseerde vorm verstrekt. Soms worden ook andere gegevens beschermd tegen openbaarheid. Dit moet altijd worden gemotiveerd aan de hand van de uitzonderingsgronden uit hoofdstuk 5 van de Woo. De werkzaamheden die hiermee gepaard gaan gebeuren uit de bestaande formatie en kunnen leiden tot vertragingen bij andere processen. Voor het afhandelen van de Woo-verzoeken wordt daarom gebruikgemaakt van de anonimiseringsstool Datamask. Hiermee kunnen gegevens worden zwartgelakt, zonder dat daarna nog de mogelijkheid bestaat om dit ongedaan te maken.

Het aantal Woo-verzoeken dat per jaar wordt ingediend is lastig te voorspellen. De verzoeken hangen vaak samen met actuele gebeurtenissen die het nieuws halen of hebben betrekking op de persoonlijke situaties van verzoekers. De verwachting is dat het aantal Woo-verzoeken in 2027 ongeveer gelijk zal zijn aan voorgaande jaren. Dat zou inhouden dat er 60-70 Woo-verzoeken worden ingediend, waarvan sommige complex en tijdrovend.

Actieve openbaarmaking

Behalve de regels over het openbaar maken van informatie op verzoek, bevat de Woo ook een inspanningsverplichting voor het actief openbaar maken van informatie, zonder dat daarom expliciet gevraagd wordt. Daarnaast heeft de wetgever 17 informatiecategorieën geformuleerd van documenten die verplicht actief openbaar moeten worden gemaakt. Deze verplichtingen worden gefaseerd ingevoerd sinds november 2025. De verplichte openbaarmaking van nieuwe informatiecategorieën laat al langere tijd op zich wachten omdat de ontwikkeling van een centrale digitale infrastructuur voor actieve openbaarmaking aanzienlijke vertraging heeft opgelopen. De verwachting is daarom dat in de tweede helft van 2027 weer nieuwe informatiecategorieën verplicht openbaar moeten worden gemaakt. Deze ontwikkelingen worden gevolgd en gemonitord. Omdat de gemeente Veere al voorloopt met het actief openbaar maken van informatie die op dit moment nog niet verplicht is, wordt verwacht dat snel geacteerd kan worden op eventuele komende verplichtingen tot openbaarmaking.

Transparantie en goede informatiehuishouding

Voor zowel actieve als passieve openbaarmaking (op verzoek) van informatie is een transparante cultuur nodig, gericht op het openbaar maken van informatie aan inwoners en belangstellenden en daarnaast een goede informatiehuishouding, zodat de openbaar te maken documenten gemakkelijk vindbaar en doorzoekbaar zijn.

We investeren in een open en transparante cultuur door het geven van een zogenoemde 'Woo-instructie' aan alle nieuwe medewerkers. Ook krijgen medewerkers die voor het eerst met een Woo-verzoek te maken krijgen praktische tips en hulp bij de afhandeling daarvan van de Woo-coördinator en het cluster Juridische Zaken.

Om sneller en efficiënter informatie openbaar te kunnen maken, zal ook in 2027 verder gewerkt worden aan een betrouwbare en toegankelijke informatiehuishouding. Dit gebeurt bijvoorbeeld met de voorzetting van het project waarmee mappen en dossiers opgeschoond worden en worden voorzien van een duidelijke, eenduidige structuur, zodat documenten gemakkelijker vindbaar zijn. Ook worden medewerkers gewezen op het belang van dossiervorming en het werken met de daarvoor beschikbare zaaksystemen. Dit alles komt de vindbaarheid en het archiveren van relevante documenten ten goede.

Paragraaf financiering

Inleiding

De wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) kent als belangrijkste uitgangspunt het bevorderen van een solide financieringswijze. Het doel is het voorkomen van grote fluctuaties in de rentelasten, het bevorderen van de transparantie, het bevorderen van de kredietwaardigheid en het beheersen van de renterisico's. Het beheersen van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet, de renterisiconorm, het afsluiten van geldleningen en het uitzetten van gelden. Gemeenten zijn daarnaast verplicht om een treasurystatuut op te stellen.

Beleidskader

De treasuryfunctie voeren wij uit binnen de normen van:

- het besluit begroting en verantwoording gemeenten (BBV);
- de wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO);
- de wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF);
- de financiële verordening 2023;
- het gemeentelijk treasurystatuut 2023.

Financieringsbehoefte

In de financiële begroting is een geprognosticeerde balans opgenomen waarin de investeringsbehoefte en financieringsmogelijkheden geactualiseerd zijn. We hebben de planning van alle lopende investeringskredieten tegen het licht gehouden en waar nodig bijgesteld. Verder is de nieuwe investeringsbehoefte in kaart gebracht. In 2026 verwachten we in totaal € 40 miljoen van de lopende investeringskredieten uit de begroting 2026 te activeren. Voor de jaren 2027-2030 is gerekend met een investeringsvolume voor een bedrag van afgerond € 84 miljoen. Dit zijn zowel nieuwe investeringen als investeringen waarvan de planning bijgesteld is. Dit is onder andere benodigd voor de uitvoering van het project maatschappelijke voorzieningen, het gemeentelijk verkeers- en vervoerplan, het integraal huisvestingsplan scholen en het rioleringsplan.

De financiering van de investeringen zal in 2027 zal ondanks de ontvangst van het superdividend vanuit ZEH, grotendeels uit externe financiering moeten komen. We verwachten eind 2026 voor het eerst externe financiering nodig te hebben waarbij we in eerste instantie opteren voor korte financiering, <1 jaar, vanwege een lagere rentestand. Daarnaast ontvangen we in de loop van 2027 het superdividend.

Op basis van de geactualiseerde balans voorzien we binnen alle normen uit de beleidskaders te blijven. Wel laten de kengetallen zien dat in de komende jaren de ruimte voor extra investeringen of inzet van reserves beperkt zal zijn tot een bedrag tussen de € 20 en € 30 miljoen.

In het vervolg van de paragraaf gaan we verder in op schatkistbankieren, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Lening portefeuille

De lening portefeuille van de gemeente bedraagt op 1 januari 2027 € 62,9 miljoen. In de periode 2027-2030 verwachten we ongeveer € 10,1 miljoen af te lossen op de bestaande portefeuille. In de jaren 2027 t/m 2030 verwachten we in totaliteit

ongeveer € 52,8 miljoen aan lange financiering aan te trekken. Naar verwachting is de stand van de totale portefeuille op 31 december 2030 € 105,6 miljoen.

Schatkistbankieren

In de wet HOF is opgenomen dat decentrale overheden verplicht zijn om te schatkist bankieren. Dit houdt in dat gemeenten hun overtollige middelen bij het rijk moeten uitzetten. Hiermee wordt beoogd dat de staat minder geld leent op de financiële markten en de staatsschuld daalt. De verwachting is dat in 2027 geen middelen in de schatkist worden aangehouden. Deze middelen zijn en worden in 2026 aangewend ter financiering van de investeringen die de komende jaren gepland staan. We verwachten in 2027 geen rentevergoeding.

Kasgeldlimiet

Het doel van de kasgeldlimiet is om een grens te stellen aan korte financiering, <1 jaar. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. De kasgeldlimiet wordt berekend door 8,5% te nemen van het begrotingstotaal. In 2027 is de kasgeldlimiet voor de gemeente Veere een bedrag van € 12.109.000. Op basis van de prognose balans is ook in 2028 externe financiering benodigd is. De kasgeldlimiet voor dat jaar is € 8.712.000.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schulden, > 1 jaar. Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast renteherzieningen zijn hiervoor ook de herfinanciering van de aflossingen van belang. De renterisiconorm wordt berekend door een vast percentage (20%) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. Deze wordt vervolgens afgezet tegen de aflossingen en renteherzieningen.

In onderstaande tabel is af te lezen dat gemeente Veere in alle jaren ruim onder de norm blijft. De gemeente Veere heeft momenteel geen leningen in haar portefeuille die tussentijds renteherzieningen behoeven. Alle leningen zijn voor de gehele renteperiode van een vast rentepercentage. Voor de nieuw aan te trekken leningen vanaf 2027 wordt gerekend met 3,5%.

	2027	2028	2029	2030
Begrotingstotaal	142.458	102.495	99.464	98.921
Renterisiconorm (20%)	28.492	20.499	19.893	19.784
Aflossingen	- 2.528	- 3.120	- 3.673	- 4.203
Renteherzieningen	0	0	0	0
Ruimte onder de norm	25.964	17.379	16.220	15.581

Bedragen x € 1.000

Rentevisie

De afgelopen jaren hebben we te maken gehad met onrustige financiële markten. Hierdoor hebben er veel schommelingen in rentestanden plaatsgevonden. In 2026 hebben we de rente voor een lening, 25 jaar vaste rente, zien schommelen tussen de 3%-3,5%. De rentestanden zijn zeer volatiel en bewegen sterk op gepresenteerde cijfers rondom inflatie en inflatieverwachting. We hebben in de begroting rekening gehouden met een rente van 3,5% over de aan te trekken externe financiering vanaf 2027.

Renteschema

In onderstaand schema geven we inzicht in de rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering				1.621.814
b.	De externe rente baten (idem)			-/-	109.983
	Saldo rentelasten en baten				1.511.831
c1.	Rentetoerekening aan de grondexploitaties	-/-	19.321		
c2.	De rente van projectfinanciering (MV)	-/-	196.507		
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				- 215.827
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				1.296.004
e.	De aan taakvelden toegerekende rente	-/-			- 1.164.708
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury				131.296

Bedragen x € 1

Kredietrisico

In onderstaand overzicht wordt het kredietrisico op verstrekte gelden weergegeven. Bij het uitzetten van middelen zijn in ieder geval twee aspecten van belang. Dit zijn een voldoende kredietwaardigheid van de tegenpartij en een beperkt marktrisico.

Risicogroep	Hypothecaire zekerheid	Restant schuld	%
Lokale verenigingen/stichtingen	Neen	10	0,12
Overige instellingen	Ja/neen	5.903	68,53
Woning corporaties	Neen	2.700	31,35
Totaal		8.613	100,00

Bedragen x € 1.000

Onder de overige instellingen zijn de stortingen in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) opgenomen. SVn ontwikkelt, beheert en verstrekt aantrekkelijke leningen voor het kopen, verduurzamen en verbeteren van woningen en bedrijfsruimten.

De restant schuld onder woningcorporaties betreft een langlopende geldlening aan de Stichting Zeeuwsland. Op deze lening wordt jaarlijks door Zeeuwsland afgelost. Het rentepercentage van deze lening bedraagt 3,95%. Het laatste jaar van aflossing is 2051.

Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf Lokale heffingen is voorgeschreven in artikel 10 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Deze paragraaf bevat ten minste:

1. de geraamde inkomsten;
2. het beleid voor de lokale heffingen;
3. een overzicht op hoofdlijnen van de verschillende heffingen;
4. een aanduiding van de lokale lastendruk;
5. een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

In de gemeente Veere kennen we negen heffingen. De gemeenteraad stelt hiervoor jaarlijks de bijbehorende verordeningen vast. We onderscheiden daarbij twee categorieën:

Belastingen: heffingen die door de overheid dwangmatig worden opgelegd, zonder dat daar voor de belastingbetaler een individuele aanwijsbare prestatie tegenover staat. Belastingplichtigen hebben feitelijk geen keuzemogelijkheid.

Rechten: betalingen aan de overheid voor een door de overheid individueel geleverde specifieke overheidsprestatie. Vaak is de betaling slechts een deel van de werkelijke kosten. Rechten zijn gebaseerd op het profijtbeginsel (iemand die meer van de overheid profiteert, betaalt een hogere bijdrage). Belanghebbenden hebben min of meer de mogelijkheid om te kiezen of zij gebruik maken van een gemeentelijke dienst.

Waarom wordt er belasting geheven?

Een gemeente heeft, anders dan een private onderneming, geen winstoogmerk. Om haar taken uit te voeren, maakt de gemeente jaarlijks kosten voor onder meer wegen, onderwijsvoorzieningen en openbaar groen. Deze uitgaven financieren we grotendeels uit de algemene uitkering van het Rijk. Daarnaast ontvangt de gemeente specifieke uitkeringen voor vooraf vastgestelde doeleinden.

Op grond van de Gemeentewet mogen gemeenten belastingen heffen. Zij kunnen dit uitsluitend doen voor zover de wet daarvoor een wettelijke grondslag biedt.

Typen gemeentelijke belastingen

De gemeentelijke belastingen en heffingen zijn onder te verdelen in twee soorten. Algemene belastingen hebben geen specifiek doel. De gemeente bepaalt zelf waaraan zij de opbrengsten besteedt. Deze inkomsten gebruikt de gemeente om de algemene uitgaven te betalen. Voorbeelden zijn de onroerendezaakbelasting (OZB), toeristenbelasting en forensenbelasting.

Daarnaast zijn er belastingen en heffingen met een specifiek doel. De gemeente gebruikt de opbrengsten hiervan voor de kosten van een bepaalde gemeentelijke taak of dienst. De opbrengst mag daarbij niet hoger zijn dan de kosten die de gemeente voor die taak of dienst maakt. Voorbeelden zijn de rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges.

Opbrengsten

In onderstaande tabel zijn de totale te verwachten opbrengsten voor 2027 opgenomen per soort belasting/heffing.

Soort belasting/heffing	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Toeristenbelasting	13.246	13.483	13.723	13.723
Onroerende zaakbelasting	8.807	9.242	9.242	9.242
Afvalstoffenheffing	4.350	4.481	4.615	4.754
Rioolheffing	2.852	2.909	2.967	3.026
Forensenbelasting	2.484	2.484	2.484	2.484
Lijkbezorging	627	627	627	627
Precariobelasting	223	223	223	223
Totaal	32.589	33.449	33.881	34.079

Tabel: geraamde inkomsten (bedragen x € 1.000)

Totstandkoming van de tarieven

Jaarlijks stellen we bij de begroting de tarieven voor de belastingen en heffingen, rechten en privaatrechtelijke heffingen vast. Per belasting en heffing stelt de raad jaarlijks een verordening vast met daarin doel, grondslag en tarieven van de belastingen en heffingen. In principe verhogen we de tarieven met een inflatiepercentage. Er kunnen echter ook redenen zijn om extra verhogingen door te voeren.

In onderstaande tabel vindt u de tarieven terug voor 2027. Vervolgens is per belasting/heffing uitleg gegeven over de verhogingen van de tarieven.

Tarieven 2027

Soort	Grondslag	2026	2027
OZB			
Woning eigenaar	WOZ-waarde	0,0766%	0,0843%
Niet-woningen gebruiker	WOZ-waarde	0,1478%	0,1694%
Niet-woningen eigenaar	WOZ-waarde	0,2013%	0,2365%
Toeristenbelasting			
Bezoeker	Per overnachting (laag tarief)	€ 1,68	€ 1,72
	Per overnachting (Hoog tarief)	€ 2,42	€ 2,48
Afvalstoffenheffing			
Gebruiker	Eenpersoonshuishouden	€ 207,15	€ 216,68
	Meerpersoonshuishouden	€ 222,05	€ 232,26
	Per lediging	€ 7,50	€ 7,85
	per storting	€ 2,50	€ 2,62
Rioolheffing			
Eigenaar	Aansluiting woning € 400.000,- tot € 500.000,-	€ 77,10	€ 77,10
	Aansluiting niet-woning € 400.000,- tot € 500.000,-	€ 112,65	€ 112,65
Gebruiker	Eenpersoonshuishouden waterafvoer (< 75m ³)	€ 70,99	€ 70,99
	Meerpersoonshuishouden waterafvoer (76m ³ - 150m ³)	€ 99,59	€ 99,59
Forensenbelasting			
Forensenbelasting	WOZ-waarde	0,1731%	0,1776%
Lijkbezorgingsrechten			
Begraafrecht	Lijkbezorging	€ 2.238,00	€ 2.296,00
Recht op urnengraf	Urnengraf	€ 778,00	€ 798,00
Precariobelasting			
Winkeluitstalling	per m ²	€ 4,93	€ 5,06
Terras p/m kustkernen	per m ² hoogseizoen	€ 9,44	€ 9,69

OZB

De OZB-tarieven worden uitgedrukt als een percentage van de WOZ-waarde. De hoogte van het tarief hangt mede samen met de gemiddelde ontwikkeling van de WOZ-waarden van woningen en niet-woningen binnen de gemeente Veere. Bij de berekening van de tarieven gaan we uit van een inflatiepercentage van 2,6%. Zoals eerder al is afgesproken en in de meerjarenraming is opgenomen, stijgt de OZB voor niet-woningen daarnaast nog extra met 14,9% voor eigenaren en 12% voor gebruikers.

De OZB speelt ook een rol bij de berekening van de algemene uitkering van het Rijk. De opbrengstcapaciteit van de OZB vormt daarbij een inkomstenmaatstaf. Het Rijk berekent deze capaciteit op basis van de WOZ-waarde en een gemiddeld OZB-tarief in Nederland. Deze berekende capaciteit leidt tot een korting op de algemene uitkering.

We hebben vastgesteld dat deze korting ongeveer 40% hoger is dan de feitelijke OZB-opbrengst van de gemeente. Dit betekent dat de gemeente voor de berekening van de algemene uitkering wordt geacht meer OZB-inkomsten te kunnen ontvangen dan zij daadwerkelijk ontvangt. Dit negatieve effect wordt in 2027 als laatste stap verwerkt.

Voor woningen verhogen we de OZB met 7,5% extra in 2027 en in 2028 verhogen we de OZB voor zowel woningen als niet-woningen met 5% extra.

De gemiddelde waarde mutatie van het vastgoed is op dit moment nog niet bekend. Daarom houden we in deze berekening nog geen rekening met de verwachte waardestijging of -daling van de WOZ-waarden. De definitieve OZB-tarieven worden vastgesteld op basis van de dan bekende waardeontwikkeling. De werkelijke percentages presenteren we in het voorstel van december.

Forensenbelasting

Wanneer een eigenaar een gemeubileerde woning meer dan 90 dagen voor zichzelf of zijn gezin beschikbaar houdt, kunnen we in de loop van datzelfde belastingjaar een aanslag forensenbelasting opleggen. Zodra is vastgesteld dat de woning gedurende meer dan 90 dagen beschikbaar heeft gestaan, kunnen we de aanslag dus al in dat jaar opleggen.

Voor eigenaren die de woning ook verhuren, kunnen we pas na afloop van het kalenderjaar vaststellen of aan de voorwaarden voor de forensenbelasting is voldaan. In dat geval leggen we de aanslag in het daaropvolgende jaar op. Dit komt doordat we moeten kunnen vaststellen of de woning gedurende het belastingjaar meer dan 90 dagen voor de eigenaar of zijn gezin beschikbaar is geweest.

Van forensenbelasting is sprake wanneer iemand een gemeubileerde woning meer dan 90 dagen per jaar voor zichzelf of zijn gezin beschikbaar houdt, zonder daar zijn hoofdverblijf te hebben. De definitieve tarieven en eventuele wijzigingen presenteren we in het voorstel van december.

Toeristenbelasting

De definitieve aanslag toeristenbelasting over 2026 wordt in maart 2027 opgelegd. De toeristenbelasting wordt in twee aanslagen opgelegd: één aanslag gedurende het belastingjaar (de voorlopige aanslag) en één aanslag na afloop van het belastingjaar (de definitieve aanslag). De voorlopige aanslag bedraagt 80% van de definitieve aanslag van het voorgaande jaar.

De controle van de aangifte vindt plaats door vergelijking van de opgegeven gegevens met gegevens uit voorgaande jaren en door periodieke veldcontroles bij de verschillende aanbieders van verblijfsaccommodaties binnen de gemeente.

De opbrengst van de toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengst niet rechtstreeks is gekoppeld aan specifieke toeristische voorzieningen. Indirect kan worden gesteld dat de inkomsten uit de toeristenbelasting mede bijdragen aan voorzieningen en werkzaamheden waarvan inwoners én bezoekers gebruikmaken, zoals:

- onderhoud van stranden en duinovergangen;
- onderhoud en aanleg van wegen, fiets- en voetpaden;
- onderhoud en aanleg van groenvoorzieningen en plantsoenen;
- onderhoud en aanleg van riolering en andere voorzieningen in de openbare ruimte;
- openbare toiletten en andere voorzieningen voor bezoekers;
- afvalinzameling en het schoon en aantrekkelijk houden van de openbare ruimte;
- onderhoud van recreatieve voorzieningen, zoals wandel-, fiets- en recreatieroutes;
- evenementen en activiteiten die bijdragen aan een aantrekkelijk verblijfsklimaat;
- openbare verlichting, straatmeubilair en andere voorzieningen die bijdragen aan de kwaliteit en veiligheid van de openbare ruimte.

De toeristenbelasting draagt daarmee bij aan de instandhouding en verbetering van de openbare voorzieningen en de leefomgeving, waarvan zowel inwoners als toeristen gebruikmaken.

We verhogen de tarieven voor 2027 met 2,6%.

Soort	2026	2027
tarief p.p.p.n. laag tarief	€ 1,68	€ 1,72
tarief p.p.p.n. hoog tarief	€ 2,42	€ 2,48
Forfaitaire tarieven:		
Voorseizoen plaats mobiel onderkomen	€ 137,76	€ 141,04
naseizoen plaats mobiel onderkomen	€ 105,84	€ 108,36
Jaar/Seizoen plaats mobiel onderkomen	€ 309,12	€ 316,48
Jaarplaats (chalets/stacaravan)	€ 445,28	€ 456,32
<i>strandslaaphuisjes particulier*</i>	€ 222,64	€ 228,16
Maand arrangement	€ 60,48	€ 61,92

Afvalstoffenheffing

In 2026 is de gemeente Veere gestart met betalen voor het aanbieden van restafval vanaf de eerste lediging of aanbieding. Ook is in 2026 Diftar ingevoerd voor ondergrondse restafvalcontainers. Daarmee wordt alvast vooruitgelopen op het nieuwe inzamelsysteem.

Vanaf 1 januari 2027 voert de gemeente Veere omgekeerd inzamelen in. Dit betekent dat de nadruk komt te liggen op het aan huis of dichtbij huis inzamelen van waardevolle grondstoffen. PMD, GFT en oud papier en karton (OPK) worden aan huis of dichtbij huis ingezameld. Het restafval wordt niet meer aan huis opgehaald, maar moet door inwoners zelf worden weggebracht naar een ondergrondse restafvalcontainer in de buurt.

In 2026 worden bij laagbouwwoningen nieuwe PMD-rolcontainers uitgezet. De bestaande restafvalrolcontainers worden vanaf januari 2027 uitgefaseerd. De gemeente breidt daarnaast de centrale inzamelvoorzieningen uit en zorgt ervoor dat er voldoende capaciteit en bereikbaarheid van de ondergrondse restafvalcontainers is.

Voor het gebruik van de ondergrondse containers voor restafval maar ook voor grondstoffen, wordt gewerkt met een afvalpas.

Voor inwoners met specifieke omstandigheden zijn er aanvullende regelingen. Ouders van kinderen tot drie jaar kunnen een luierpas aanvragen. Deze pas kan gedurende drie jaar worden gebruikt voor het aanbieden van luieraafval.

Voor inwoners die door medische omstandigheden extra restafval produceren, bijvoorbeeld door incontinentiemateriaal, een stoma, thuisdialyse of chronische wondverzorging, geldt een speciale regeling. Zij kunnen, na beoordeling, een containerpas voor medisch en/of incontinentieafval krijgen.

Verder gelden in het afvalbeleid de volgende uitgangspunten:

- differentiatie naar de samenstelling van het huishouden;

- een vast tarief voor recreatieobjecten;
- een vast tarief voor een- en meerpersoonshuishoudens met een vakantieonderkomen;
- een variabel tarief op basis van het aantal keren dat restafval wordt aangeboden;
- beperkte kwijtschelding van het variabele deel van de afvalstoffenheffing. In 2027 kan kwijtschelding worden verleend voor maximaal 18 aanbiedingen bij een ondergrondse restafvalcontainer.

Met het nieuwe systeem wil de gemeente Veere inwoners stimuleren om afval beter te scheiden, de hoeveelheid restafval te verminderen en meer grondstoffen geschikt te maken voor hergebruik en recycling. Daarmee wordt toegewerkt naar de doelstellingen van het Omgevingsprogramma Grondstoffen 2026-2030 en naar een meer circulaire economie.

Soort	2026	2027
Eenpersoonshuishouden	€ 207,15	€ 216,68
Meerpersoonshuishouden	€ 222,05	€ 232,26
Woning met extra verblijfsobject	€ 414,30	€ 433,36
Extra gft bak	€ 17,50	€ 18,31
Tarief per lediging rolcontainer	€ 7,50	€ 7,85
Tarief per lediging ondergrondse container	€ 2,50	€ 2,62

Kostendekkendheid

Afval	2027	2028	2029	2030
Kosten taakveld afval , inclusief rente	4.077	4.298	4.333	4.330
Inkomsten taakveld afval, exclusief heffing	-422	-422	-422	-422
Netto kosten taakveld	3.655	3.876	3.910	3.908
Toe te rekenen kosten				
Overhead	249	249	248	247
BTW	626	626	614	614
Totale kosten	4.530	4.751	4.772	4.769
Opbrengst heffingen	4.350	4.481	4.615	4.754
Dekkingspercentage	96,03%	94,32%	96,70%	99,68%
<i>Inzet voorziening</i>	<i>180</i>	<i>259</i>	<i>157</i>	<i>15</i>
<i>Stijging tarief</i>	<i>4,60%</i>	<i>3,00%</i>	<i>3,00%</i>	<i>3,00%</i>

Bedragen x € 1.000

Rioolheffingen

Voor de rioolheffing hanteren we twee grondslagen. Allereerst brengen we een vast bedrag per aansluiting in rekening. Sinds 2018 is dit bedrag gekoppeld aan de WOZ-waarde van de betreffende woning of het betreffende pand.

Daarnaast brengen we een afvoerheffing in rekening. Deze is gebaseerd op het waterverbruik.

Voor de rioolheffing hanteren we als uitgangspunt dat de kosten 100% kostendekkend worden gedekt en dat waar mogelijk de tarieven gelijkmatig stijgen. Om dit uitgangspunt te realiseren, stijgen de tarieven in 2027 niet en in de jaren erna met 2% extra. Om de gelijkmatige stijging toe te passen zetten we eveneens de egalisatievoorziening in.

Soort	2026	2027
Eigendom Riool		
WOZ waarde € 400.000 tot € 500.000	€ 77,10	€ 77,10
Gebruik Riool		
76 m ³ tot en met 150 m ³ water	€ 99,59	€ 99,59

Kostendekkendheid

Riool	2027	2028	2029	2030
Kosten taakveld riolering , inclusief rente	2.339	2.342	2.444	2.463
Inkomsten taakveld riolering, exclusief heffing	-21	-21	-21	-21
Netto kosten taakveld	2.317	2.321	2.423	2.442
Toe te rekenen kosten				
Overhead	219	218	217	217
BTW	378	373	367	367
Totale kosten	2.914	2.912	3.007	3.025
Opbrengst heffingen	2.852	2.909	2.967	3.026
Dekkingspercentage	97,9%	99,9%	98,7%	100,0%
<i>Inzet voorziening</i>	62	3	40	-1
<i>Inzet algemene middelen</i>	0	0	0	0
<i>Stijging tarief</i>	0,00%	2,00%	2,00%	2,00%

Bedragen x € 1.000

Lijkbezorgingsrechten

De kosten van het onderhoud van de begraafplaatsen dekken we volledig uit de lijkbezorgingsrechten. De tarieven verhogen we in 2027 met het inflatiepercentage 2,6%.

Kostendekkendheid

Lijkbezorgingsrechten	2027	2028	2029	2030
Kosten taakveld begraafplaatsen en crematoria, inclusief rente	748	703	716	716
Inkomsten taakveld begraafplaatsen en crematoria, exclusief heffing	2	3	3	3
Netto kosten taakveld	746	700	714	713
Toe te rekenen kosten				
Overhead	304	302	301	300
Totale kosten	1.050	1.002	1.014	1.013
Opbrengst lijkbezorgingsrechten	627	627	627	627
Dekkingspercentage	60%	63%	62%	62%

Bedragen x € 1.000

Precariobelasting

Voor de heffing geldt een dusdanig aantal tarieven dat er bij de verordening een aparte tarieventabel is gevoegd. Voor 2027 verhogen we de tarieven met het inflatiepercentage van 2,6%. De heffing van de precariobelasting berust op de volgens de vergunning toegestane m².

Leges

De leges verhogen we met het inflatiepercentage van 2,6%. Uitzondering hierop zijn de tarieven die door het rijk worden bepaald.

Omdat we voor veel producten leges heffen, geven we in de volgende tabel de kostendekkendheid per hoofdstuk van de legesverordening weer.

In de onderstaande tabel geven we het kostendeckingspercentage per titel weer en vervolgens per hoofdstuk. Per hoofdstuk wordt duidelijk dat bij enkele producten de baten hoger zijn dan de kosten (zie hiervoor onderstaande tabel).

Hoofdstuk		Totale kosten	Opbrengsten	Percentage
Totaal		3.036.530	1.718.276	57%
Titel 1	Algemene dienstverlening	891.465	394.935	44%
Hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	209.563	100.116	48%
Hoofdstuk 2	Reisdocumenten	218.127	104.135	48%
Hoofdstuk 3	Rijbewijzen	211.740	112.162	53%
	Naturalisaties (extra ingevoegd onderdeel)	41.461	18.530	45%
Hoofdstuk 4	Verstrekingen uit de Basis registratie persoonsgegevens (BRP)	30.777	11.571	38%
Hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	41.932	23.141	55%
Hoofdstuk 15	Winkeltijdenwet	12.059	538	4%
Hoofdstuk 16	Kansspelen	30.148	1.344	4%
Hoofdstuk 17	Telecommunicatie	3.606	13.299	369%
Hoofdstuk 18	Verkeer en vervoer	92.050	10.100	11%
Titel 2	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving	1.843.137	1.275.229	69%
Hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning	1.843.137	1.275.229	69%
Titel 3	Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn	301.928	48.111	16%
Hoofdstuk 1	Drank- en Horecawet	78.756	24.998	32%
Hoofdstuk 2	APV vergunningen en ontheffingen	223.172	22.003	10%
Hoofdstuk 9	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	0	1.110	-

Bedragen x € 1

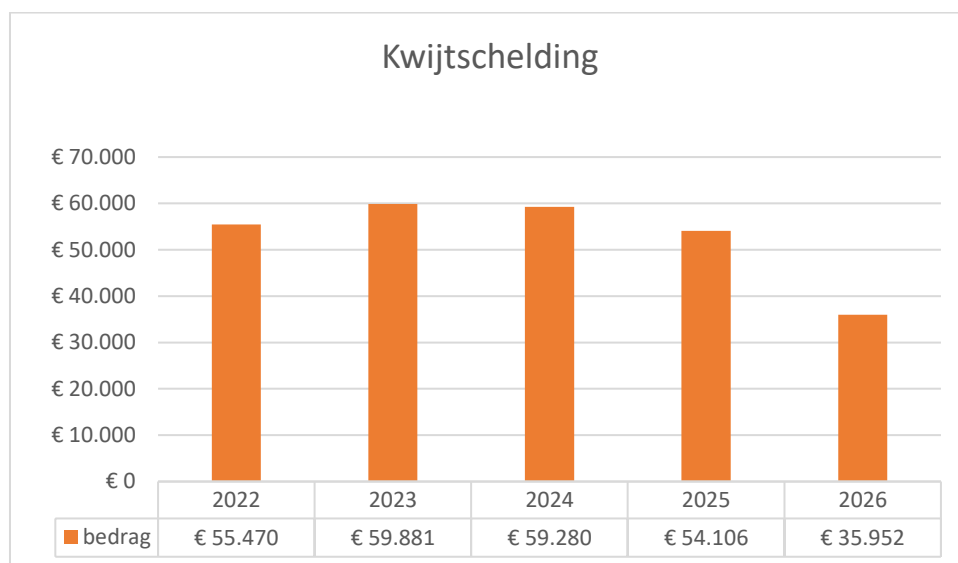
Parkeerbelasting

De tarieven voor het parkeren stijgen in 2027 met 2,6%. De naheffingsaanslag wordt verhoogd naar € 84,13.

Berekening kosten voor opleggen van een naheffingsaanslag parkeren:	2027
Vaste en variabele informatieverwerkingskosten	460.090
Kosten van afschrijving en interest automaten	132.521
Personele kosten	746.889
Totaal	1.339.500
Aantal naheffingsaanslagen 2026: 8.000	
Kosten per naheffingsaanslag:	€ 167,44
Te hanteren maximaal tarief	€ 84,13

Kwijtschelding

Het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid maakt deel uit van het gemeentelijk minimabeleid. Het kwijtscheldingspercentage dat we hanteren bedraagt 100%. Of een belastingplichtige in aanmerking komt voor kwijtschelding beoordelen we aan de hand van een inkomens- en/of vermogenstoets. Bij deze toets nemen we de kosten van bestaan voor 100% mee, volgens de bijstandsnorm. Zo maken we maximaal gebruik van de wettelijke vrijheden op dit gebied. Kwijtschelding kan uitsluitend worden verleend voor de onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Lokale lastendruk

Kengetallen belastingcapaciteit 2027			
OZB lasten voor een gezin bij de gemiddelde WOZ waarde			
			€ 422,85
Rioolheffing voor een gezin bij de gemiddelde WOZ waarde			
Rioolheffing	eigendom	€ 77,10	
	gebruik	€ 99,59	€ 176,69
Afvalstoffenheffing voor een gezin vast bedrag			€ 232,26
Gemiddelde aantal ledigingen: 9			€ 70,61
Totale woonlasten voor gezin bij een gemiddelde WOZ waarde			€ 902,41
Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin bij een gemiddelde WOZ waarde			€ 1.128,00
Gemeentelijke belasting capaciteit		E/F * 100%	80,00%

Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf “verbonden partijen” bevat informatie over organisaties waarmee de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft, zoals gemeenschappelijke regelingen, vennootschappen, stichtingen, verenigingen en overige verbonden partijen.

In deze paragraaf wordt:

- De visie en beleidsvoornemens van de gemeente omtrent verbonden partijen toegelicht.
- Een overzicht gegeven van alle verbonden partijen, onderverdeeld in verschillende categorieën.
- Per verbonden partij beschreven wat het gemeentelijk belang is, welk openbaar belang ermee wordt gediend, de (verwachte) omvang van het financieel belang, het eigen en vreemd vermogen, het financiële resultaat en de eventuele financiële risico's voor de gemeente.

Kortom: deze paragraaf biedt inzicht in de rol, financiële positie, risico's en beleidsvoornemens van de gemeente met betrekking tot samenwerkingsverbanden en organisaties waar zij bij betrokken is.

Grip op verbonden partijen

Om goed samen te werken met verbonden partijen is het belangrijk dat er duidelijke kaders en afspraken zijn. Per verbonden partij is er een wettelijk bepaalde of vrijwillig afgesproken “governance” die ervoor moet zorgen dat de afgesproken doelen binnen de afgesproken kaders worden behaald. Het gaat dan om sturing, controle, verantwoording, en toezicht.

Als de gemeente samenwerkt met andere organisaties heeft zij minder invloed op de governance omdat er meerdere en verschillende belangen zijn. Het houden van grip op verbonden partijen vraagt daarom ook om bundeling van krachten en lobbywerk waar dat het algemeen belang van de gemeente Veere ten goede komt.

Gemeenschappelijke regelingen

De wijze van samenwerking van de gemeente in gemeenschappelijke regelingen is geregeld in een speciale wet, de Wet gemeenschappelijke regelingen. De wet is in 2022 gewijzigd, inmiddels zijn de noodzakelijke wijzigingen vanuit deze wet in alle gemeenschappelijke regelingen doorgevoerd en door de raad bekrachtigd. In de gemeenschappelijke regelingen worden de belangen van Veere vertegenwoordigd door de wethouders die namens Veere deelnemen in het dagelijkse en/of algemene bestuur.

De gemeenteraad bepaalt het beleid dat zij door de gemeenschappelijke regeling wil laten uitvoeren en houdt toezicht daarop. Hierna is per regeling een samenvatting opgenomen van wat elke samenwerkingsverband voor Veere doet en welke belangen daarmee samenhangen. We geven per verbonden partij uitleg over de actuele ontwikkelingen, doelen en risico's.

Zeeuws kader gemeenschappelijke regelingen

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 28 januari 2016 de nota "Aanpak voor een goede samenwerking tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen" van de Verenging van Zeeuwse Gemeenten (VZG) vastgesteld. Dit rapport heeft tot doel om de onderlinge samenwerking tussen opdrachtgever (gemeente) en opdrachtnemer (gemeenschappelijke regeling) te verbeteren. Eind 2018 is het rapport "Afspraken over samenwerken met Gemeenschappelijke Regelingen in Zeeland" verschenen. Dit is een actualisatie van het rapport van 2015. Waar eerder werd gesproken over adviezen zijn nu afspraken opgenomen. Na een evaluatie van de afspraken is het rapport in 2024 wederom geactualiseerd. De afspraken uit dit rapport hanteren wij als criteria die gelden als beleidskader voor het samenwerken via gemeenschappelijke regelingen. De laatste geactualiseerde versie 'afspraken over samenwerking met gemeenschappelijke regelingen in Zeeland' is op 28 mei 2026 door de VZG vastgesteld. Dit document wordt als Zeeuws toetsingskader gehanteerd.

Indeling

We verdelen de verbonden partijen als volgt onder in drie categorieën:

- Gemeenschappelijke regelingen:
 - OLAZ
 - Orionis
 - Zeeuwse Muziekschool
 - Zeeuws Archief
 - GGD
 - VRZ
 - RUD
 - Publiek Vervoer Zeeland
- Stichtingen en verenigingen: (-)
- Overige verbonden partijen:
 - BNG-bank
 - ZEH
 - GBE aqua
 - Impuls Zeeland
 - Stedin

Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland (OLAZ)

Vestigingsplaats

Borsele

Doel

"De vennootschap heeft ten doel het verrichten van alle handelingen op het gebied van het voorzien in behoeften van algemeen belang, met in het bijzonder de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen en voorts het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn."

Betrokken partijen

Raden en colleges van B&W van Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Middelburg, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Sluis, Terneuzen, Tholen, Veere en Vlissingen.

Bestuurlijk belang

Eén lid en een plaatsvervanger, door en uit de raad (inclusief de voorzitter) gekozen.

Financieel belang

Jaarlijkse verplichting naar rato van aangeboden afval en voor de garantieverplichting naar rato van het aantal inwoners.

Programma in de begroting

Volksgezondheid en milieu.

Begroting 2027 (bijdrage)

Het OLAZ. berekent de verwerkingskosten van het afval die door de verwerker in rekening worden gebracht, rechtstreeks door aan de deelnemende gemeenten. Het voorschottarief voor brandbaar afval (inclusief afvalstoffenbelasting bedraagt € 155 per ton. Voor het GFT bedragen de verwerkingskosten € 75 per ton. De voorschotbijdragen voor de milieustraat bedraagt € 31,35 per inwoner. De totale bijdrage voor 2027 van Veere is begroot op € 1.349.024.

Ontwikkelingen

Er wordt gewerkt aan de realisatie van het "Overslag station" in Middelburg en het "Circulair ambacht centrum" in Goes. Er wordt gestart met een onderzoek naar de haalbaarheid voor een circulair ambacht centrum in Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen.

Risico's

- De bijdrage per gemeente is gebaseerd op de vaste kosten en milieustraat uit de begroting van OLAZ verdeeld over het aantal inwoners.
- De variabele kosten worden voornamelijk beïnvloed door wijziging in gemeentelijk beleid van inzameling en de hoeveelheden aangeboden restafval en grondstoffen.

- Zo heeft de impact van de uitvoering van het “Omgevingsprogramma grondstoffen Veere 2026-2030” veel impact op de hoeveelheden aangeboden grondstoffen en zijn deze hoeveelheden moeilijk in te schatten.
- De wijzigingen hebben ook invloed op inzamelkosten van de ZRD (uitvoeringorganisatie van OLAZ). Zo vallen de inzamelkosten naar verwachting hoger uit. Doordat de inzameling van PMD met rolcontainers arbeidsintensiever wordt dan het inzamelen van restafval met rolcontainers.
- Daar tegenover staat dat de opbrengst uit PMD, na invoering van omgekeerd inzamelen, na een jaar sterk zal stijgen door de hogere kwaliteit van ingezamelde PMD. Zo zal de hoeveelheid restafval ook afnemen, maar zullen de kosten voor de verwerking hiervan alleen maar stijgen.
- Zowel de verwachte hogere inzamelkosten als de verwachte hogere opbrengst van PMD zijn structureel opgenomen in de Veerse begroting.

Financiële cijfers verbonden partij

In onderstaande tabel zijn verwachte cijfers opgegeven in € 1.000,-.

Verwachting per	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari 2027	€ 3.293	€ 24.236	n.v.t.
31 januari 2027	€ 4.289	€ 35.736	n.v.t.

Orionis Walcheren

Vestigingsplaats

Vlissingen

Doel

De primaire taak van Orionis Walcheren is de uitvoering van de Participatiewet, de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening en aanverwante regelingen. Orionis Walcheren begeleidt mensen, met een afstand tot de arbeidsmarkt, naar zo regulier mogelijk (betaald) werk. Als (betaald) werk nog niet mogelijk is, wordt er ingezet op participatie, zoals bijvoorbeeld vrijwilligerswerk. Daar waar nodig wordt (tijdelijk) inkomenssteun en/of schuldhelpdienstverlening geboden. Ook geeft Orionis uitvoering aan het armoedebelief en andere zaken die de gemeente heeft uitbesteed aan Orionis, zoals inburgering en uitkering van het leefgeld aan Oekraïners.

Betrokken partijen

Raden en colleges van B&W van Middelburg, Veere en Vlissingen.

Bestuurlijk belang

Het dagelijks bestuur bestaat uit de wethouders met Sociale Zaken in hun portefeuille van de gemeenten Middelburg, Veere en Vlissingen. Het algemeen

bestuur bestaat uit de leden van het dagelijks bestuur aangevuld met één lid van het college van B&W uit elke gemeente.

Financieel belang

De Gemeente Veere betaalt een bijdrage in de uitvoeringskosten. De verdeling van deze kosten vindt plaats op basis van de verdeelsleutel ontvangen rijksvergoedingen. Tevens wordt er een extra bijdrage betaald voor de uitkeringslasten voor dat deel van de lasten wat de Rijksvergoeding te boven gaat. Ook deze bijdrage wordt toegedeeld op basis van de ontvangen Rijksvergoedingen. Daarnaast ontvangt Orionis geld voor de uitvoering van het armoedebelief. De bedragen die hiervoor worden overgemaakt worden één op één verrekend tussen de gemeente en Orionis Walcheren.

Programma in de begroting

Sociaal domein.

Begroting 2027 (bijdrage)

€ 1.598.156

Ontwikkelingen

Voor 2027 staat, naast de going concern-aangelegenheden, een aantal belangrijke ontwikkelingen op de rol.

- Kadernota: Eind 2026/begin 2027 stellen de gemeenten de Kadernota 2027 – 2030 Orionis Walcheren vast. In de Kadernota beschrijven de gemeenten op hoofdlijnen wat de (beleids)kaders voor Orionis voor de komende vier jaar zijn. Orionis geeft er invulling aan.
- Transitie werkontwikkelbedrijf: In 2027 krijgt de transitie van het werkontwikkelbedrijf verder vorm. Dit is een meerjarige transitie.
- Participatiewet: De Participatiewet in Balans is per 1 januari 2027 volledig ingevoerd en moet nu in de praktijk zijn beslag krijgen.
- Re-integratie: Verder blijft de extra investering in re-integratie een punt van aandacht: hoe lang blijft deze renderen?

Bij al deze ontwikkelingen wordt er – vanzelfsprekend - samengewerkt tussen Orionis en de drie Walcherse gemeenten. Uw raad wordt, zover relevant, over de bovengenoemde ontwikkelingen op de hoogte gehouden en waar nodig om besluitvorming gevraagd.

Risico's

- BUIG: Onzekerheid is en blijft er ten aanzien van Rijksvergoedingen. De BUIG-vergoeding is daarin een belangrijke factor. Deze vormt ruim 50% van de Orionis-inkomsten, maar wordt twee keer per jaar door het Rijk herzien. De afgelopen jaren hebben laten zien dat ook daarin grote schommelingen kunnen optreden, tot wel € 2,5 miljoen per jaar.
- Werkontwikkelbedrijf: De transitie van het Werkontwikkelbedrijf betreft een grote verandering die gepaard met onzekerheden.
- Verduurzaming: Een ander financieel risico is de gewenste (en door de overheid verplicht gestelde) verduurzaming van de Orionis-gebouwen. Een eerste plan leidt tot eenmalige uitgaven van circa € 700.000. Orionis legt nog een aangepast plan voor aan de gemeenten, dit kan leiden tot financiële gevolgen in 2027.

Financiële cijfers verbonden partij

In onderstaande tabel zijn verwachte cijfers opgegeven in € 1.000,-.

Verwachting per	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari 2027	€ 381	€ 21.584	n.v.t.
31 januari 2027	€ 29	€ 21.222	n.v.t.

De Zeeuwse muziekschool

Vestigingsplaats

Middelburg

Doel

Deze regeling heeft tot doel een vorm van bestuurlijke en organisatorische samenwerking, waarbinnen het geven van instrumentaal en vocaal muziekonderwijs en de muzikale vorming in de ruimste zin van leerlingen woonachtig in de deelnemende gemeenten wordt uitgeoefend.

Betrokken partijen

Raden en colleges van B&W van tien Zeeuwse gemeenten.

Bestuurlijk belang

Eén bestuurslid en een plaatsvervanger gekozen door en uit het college van B&W.

Financieel belang

Inwoners gerelateerde bijdrage in de jaarlijkse vaste kosten. Eventuele variabele kosten zijn afhankelijk van door de gemeente gekozen extra programma's.

Programma in de begroting

Sport, cultuur en recreatie.

Begroting 2027 (bijdrage)

€ 240.628

Ontwikkelingen

Muziekschool Zeeland was een aantal jaar financieel niet in control waardoor tussen 2022 en 2024 extra deelnemersbijdragen aan de GR-leden werd gevraagd. Boekjaar 2025 is opnieuw met een tekort afgesloten. Ook voor 2027 werd een begroting voorgelegd waarin extra gemeentelijke bijdrages worden gevraagd. Hierop besloot de gemeenteraad voor 2027 geen extra budget vrij te maken voor de extra gemeentelijke bijdrage van 2027. Het AB heeft de begroting 2027 nog niet vastgesteld, dit gebeurt in september 2026.

In 2025 werd een onderzoek gedaan waarin de toekomstbestendigheid van muziekonderwijs in Zeeland werd onderzocht. Er werd aanbevolen de GR Zeeuwse

Muziekschool om te vormen naar een stichting. In 2026 werd een onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een stichting met als resultaat dat dit haalbaar is onder voorwaarden. In 2026 besloot het AB een liquidatieplan op te stellen waarin alle financiële, juridische en rechtspositionele stappen worden uitgewerkt. Als het liquidatieplan is uitgewerkt wordt door de raden van de afzonderlijke deelnemers een besluit genomen om al dan niet over te gaan naar participatie in een stichting. Gemeenten Reimerswaal en Tholen besloten uit te treden per 1 januari 2027.

Risico's

- Wanneer de begroting 2027 toch door het AB wordt vastgesteld zoals voorgesteld, ontstaat een tekort op het budget voor cultuureducatie omdat deelname aan de GR verplicht tot betaling van alle (reguliere en extra) gemeentelijke bijdragen.
- Het vertrouwen in de GR brokkelt gestaag af. Dit blijkt onder andere uit de uittreding van gemeenten Reimerswaal en Tholen, maar ook uit het besluit van de gemeenteraad geen extra middelen voor 2027 te willen vrijmaken. Het vertrouwen dient echter wel hervonden te worden in de nieuwe vorm van een stichting, omdat Muziekschool Zeeland de enige aanbieder is die muziekonderwijs in Zeeland op deze schaal, met deze kwaliteit en tegen deze kosten kan realiseren.

Financiële cijfers verbonden partij

In onderstaande tabel zijn verwachte cijfers opgegeven in € 1.000,-.

Verwachting per	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari 2027	€ 0	€ 1.025	€ 0
31 januari 2027	€ 0	€ 1.035	€ 0

Het Zeeuws archief

Vestigingsplaats

Middelburg

Doel

Uitvoering geven aan de Archiefwet 2026.

Betrokken partijen

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Veere, Middelburg, Terneuzen, Schouwen-Duiveland, Vlissingen, het college van gedeputeerde staten van de provincie Zeeland, en het dagelijks bestuur van het waterschap Scheldestromen.

Bestuurlijk belang

Portefeuillehouder Cultureel Erfgoed gekozen door en uit het college van burgemeester en wethouders.

Financieel belang

Inwoners gerelateerde bijdrage in de jaarlijkse vaste kosten. Eventuele variabele kosten zijn afhankelijk van door de gemeente extra afgenomen diensten.

Programma in de begroting

Sport, cultuur en recreatie en overhead.

Begroting 2027 (bijdrage)

De GR-bijdrage bedraagt € 185.550.

De bijdrage voor het Zeeuws e-Depot is € 43.080 (valt buiten GR-bijdrage, programma Overhead). De bijdrage voor het beheer van de stadhuiscollectie is € 50.582 (valt buiten GR-bijdrage, programma Sport, recreatie en cultuur).

Ontwikkelingen

In 2026 zijn naast de zittende partners gemeenten Middelburg, Veere en de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ook de gemeenten Terneuzen, Schouwen-Duiveland, Vlissingen, de provincie Zeeland en het Waterschap Scheldestromen toegetreden tot de GR.

Per 1 januari 2027 treedt de Minister voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap uit de GR. Financieel blijft het Rijk nog betrokken bij alle RHC's (Regionaal Historisch Centrum) en dus ook bij Zeeuws Archief. Het Rijk heeft echter geen bestuurlijke functie meer in de GR.

Risico's

Geen.

Financiële cijfers verbonden partij

In onderstaande tabel zijn verwachte cijfers opgegeven in € 1.000,-.

Verwachting per	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari 2027	€ 6.895	€ 1.056	n.v.t.
31 januari 2027	€ 6.230	€ 1.050	€ 0

De Gemeentelijke Gezondheidsdienst

Vestigingsplaats

Goes

Doel

Uitvoering geven aan het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid voor alle deelnemende Zeeuwse gemeenten zoals in de Wet publieke gezondheid staat beschreven. Naast deze taken worden op basis van afspraken in de gemeenschappelijke regeling ook taken uitgevoerd voor de individuele gemeenten die hier opdracht voor hebben gegeven. De GGD Zeeland heeft in ieder geval tot taak de gemeenten te adviseren over de bevordering, totstandkoming en de continuïteit van de samenhang binnen de collectieve preventie en de afstemming daarvan met de curatieve gezondheidszorg.

Betrokken partijen

Raden en colleges van B&W van alle Zeeuwse gemeenten.

Bestuurlijk belang

Eén bestuurslid en een plaatsvervanger gekozen door en uit de raad, inclusief de voorzitter.

Financieel belang

Bijdrage voor de Algemene Gezondheidszorg naar rato van het aantal inwoners en gedeeltelijk voor de Jeugdgezondheidszorg naar rato van het aantal 0-19 jarigen op 1 januari voorafgaand aan het desbetreffende begrotingsjaar zoals door het CBS gepubliceerd. Het totale financiële belang in de GR bedraagt voor 2027 € 1.472.603.

Programma in de begroting

Volksgezondheid en milieu.

Begroting 2027 (bijdrage)

€ 1.472.603

Ontwikkelingen

De GR GGD en VRZ zetten in 2027 verdere stappen richting een intensievere samenwerking via één gezamenlijke regeling.

In 2026 hebben zes van de dertien gemeenten besluitvorming uitgesteld of niet ingestemd met de vorming van een gezamenlijke regeling in verband met onduidelijkheid over de financiële kaders.

Per 1 januari 2027 treedt de Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland wel uit de GR GGD en gaat over naar de GR Sociaal Domein.

Risico's

Door het uitstellen van besluitvorming over de GR GGD VRZ blijft er onzekerheid bij het personeel van de GGD over hun arbeidssituatie en -voorwaarden.

Door Veilig Thuis is onderzocht dat de formatie niet meer aansluit bij de vraag en wordt formatie-uitbreiding voorgesteld voor 2027. Dit is nog niet opgenomen in de begroting 2027 van de GGD.

Financiële cijfers verbonden partij

In onderstaande tabel zijn verwachte cijfers opgegeven in € 1.000,-.

Verwachting per	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari 2027	€ 4.061	€ 26.332	n.v.t.
31 januari 2027	€ 3.269	€ 26.368	n.v.t.

Veiligheidsregio Zeeland

Vestigingsplaats

Middelburg

Doel

Adequate brandweezorg bieden, voorbereid en geoefend zijn op rampen en crises en een meldkamer in stand houden. Dit alles op grond van de Wet op de Veiligheidsregio's.

Betrokken partijen

De gemeenteraden en colleges van B&W van alle Zeeuwse gemeenten.

Bestuurlijk belang

De burgemeester van Veere is lid van het Algemeen Bestuur. De Veiligheidsregio Zeeland (VRZ) voert gemeentelijke taken uit. Het is belangrijk dat dat goed gebeurt en binnen de door de gemeente beschikbaar gestelde financiële middelen.

Financieel belang

Bijdrage naar rato van het aantal inwoners alsmede andere uitkeringen en vergoedingen.

Programma in de begroting

De VRZ valt binnen het programma Veiligheid.

Begroting 2027 (bijdrage)

€ 2.739.393

Ontwikkelingen

Binnen de VRZ spelen twee grote ontwikkelingen die de aankomende periode focus hebben en houden, naast de reguliere taken. Het betreft het project Maatschappelijke weerbaarheid en het project Bestrijding natuurbranden. Deze laatste lijkt elk jaar urgenter te worden met de aanhoudende droogte. Deze zomer (2026) ontstonden er verschillende natuurbranden op Walcheren.

Risico's

De VRZ treedt op bij rampen en crisis. Indien een grote crisis zich voordoet, kunnen de kosten die hiermee gemoeid zijn een claim leggen op de algemene reserves.

Financiële cijfers verbonden partij

In onderstaande tabel zijn verwachte cijfers opgegeven in € 1.000,-.

Verwachting per	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari 2027	€ 1.162	€ 23.778	n.v.t.
31 januari 2027	€ 1.152	€ 45.003	n.v.t.

De Regionale uitvoeringsdienst Zeeland

Vestigingsplaats

Middelburg

Doel

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland voert in opdracht van de gemeenten en provincie taken uit voor de Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) ten behoeve van een schoon en veilig Zeeland.

Betrokken partijen

De gemeenteraden en colleges van alle Zeeuwse gemeenten, Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland.

Bestuurlijk belang

De gemeente Schouwen-Duiveland vertegenwoordigt als lid van het algemeen bestuur van de RUD de regio Walcheren-Schouwen-Duiveland in het dagelijks bestuur van de RUD.

Financieel belang

De bijdrage van Veere wordt binnen de huidige financieringssystematiek bepaald op basis van het geraamde takenpakket. Er zijn generieke kosten en productieve kosten: generieke kosten komen voort uit activiteiten die tot de overhead behoren, zoals PIOFACH. Maar ook structurele activiteiten en bestuurlijke projecten horen hierbij. Productieve kosten zijn te herleiden naar producten die de RUD levert aan de deelnemers. In de praktijk zijn dit de VTH taken. Deze kosten worden vooraf meegenomen in de begroting op basis van een aantal te leveren producten en het aantal uren dat hieraan gekoppeld zit.

Programma in de begroting

Volksgezondheid en milieu.

Begroting 2027 (bijdrage)

743.700

Ontwikkelingen

De RUD Zeeland werkt aan de ontwikkeling naar een robuuste omgevingsdienst. De formatie is de afgelopen jaren uitgebreid, maar vacatures zijn deels later ingevuld dan voorzien. Hierdoor is de gerealiseerde productie achtergebleven bij de planning. Voor 2027 ligt de nadruk op het consolideren van de ingezette ontwikkeling, het versterken van de uitvoering en het verder ontwikkelen van informatie- en risicogericht werken.

Wijzigingen in landelijke wet- en regelgeving kunnen gevolgen hebben voor de omvang en uitvoering van het takenpakket van de RUD. Daarnaast wordt gewerkt aan een nieuwe financieringssysteem, die vanaf de begroting 2028 moet worden toegepast. Deze ontwikkelingen kunnen inhoudelijke en financiële gevolgen hebben voor Veere.

Risico's

Wanneer de RUD onvoldoende in staat is haar taken tijdig en op het afgesproken kwaliteitsniveau uit te voeren, als gevolg van personele krapte, kunnen milieuschade, gezondheids- en veiligheidsrisico's en overtredingen te laat worden voorkomen of beëindigd. Ook bestaat het risico dat Veere onvoldoende kan sturen en verantwoorden wanneer inzicht in de bereikte resultaten ontbreekt. Stijgende kosten en onzekerheid over de toekomstige financiering kunnen daarnaast de continuïteit en betaalbaarheid van de uitvoering onder druk zetten.

Financiële cijfers verbonden partij

In onderstaande tabel zijn verwachte cijfers opgegeven in € 1.000,-.

Verwachting per	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari 2027	€ 790	€ 6.709	n.v.t.
31 december 2027	€ 790	€ 6.709	n.v.t.

Publiek Vervoer Zeeland

Vestigingsplaats

Middelburg

Doel

Met de GR Publiek Vervoer Zeeland kunnen Provincie en gemeenten samen een doelmatig, betaalbaar en toekomstbestendig vervoerssysteem realiseren dat de leefbaarheid in Zeeland versterkt.

Publiek Vervoer Zeeland verzorgt de planning, regie en contractbeheer van het doelgroepenvervoer wat onder verantwoording van de gemeente valt.

Betrokken partijen

De Zeeuwse gemeenten, uitgezonderd de Zeeuws-Vlaamse, en de provincie Zeeland maken deel uit van Publiek Vervoer Zeeland.

Bestuurlijk belang

In 2026 zijn de Zeeuwse gemeenten toegetreden tot Publiek Vervoer Zeeland. De wethouder sociaal domein van de gemeente Veere is aangewezen als vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur (AB) van de GR Publiek Vervoer Zeeland. De wethouders sociaal domein van de gemeenten Vlissingen, Middelburg en Veere vertegenwoordigen in roulatievorm (per collegeperiode) de Walcherse gemeenten in het Dagelijks Bestuur (DB).

Financieel belang

De bijdrage wordt in rekening gebracht op basis van inwoneraantal. Voor 2027 bedraagt deze € 92.112

Programma in de begroting

Onderwijs en sociaal domein.

Begroting 2027 (bijdrage)

Bijdrage 2027 bedraagt: € 92.119

Ontwikkelingen

Op 1 januari 2026 is de GR Publiek vervoer zeeland gestart. Daarmee is deze GR volledige aandeelhouder van de mobiliteitscentrale (voorheen de Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland oftewel GVZ). De gemeente Veere is, samen met de Zeeuwse gemeenten en de Provincie, deelnemer aan de GR.

Vanaf februari rijdt op Walcheren de Flex. Dat is een nieuwe vorm van openbaar vervoer, waarbij een rit kunnen boeken met een taxi, als er geen reguliere buslijn beschikbaar is voor hun route. De mobiliteitscentrale monitort meerdere zaken, waaronder de tevredenheid, maar ook hoe vaak het voorkomt dat mensen geen rit kunnen boeken, omdat er geen Flex meer beschikbaar is. Op basis van deze informatie wordt het systeem zo goed mogelijk verbeterd. Als er klachten zijn van inwoners worden deze opgepakt door de mobiliteitscentrale.

Verder is het contractbeheer van het doelgroepenvervoer overgedragen aan de vervoercentrale, zoals afgesproken. Er blijft wel afstemming met de gemeenten over het contractbeheer.

Risico's

-

Financiële cijfers verbonden partij

In onderstaande tabel zijn verwachte cijfers opgegeven in € 1.000,-.

Verwachting per	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari 2027	€ 0	€ 1.879	n.v.t.
31 januari 2027	€ 0	€ 1.931	n.v.t.

De BNG Bank

Vestigingsplaats

Den Haag

Doel

Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG Bank bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Betrokken partijen

Gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in Nederland.

Bestuurlijk belang

Veere kan gebruik maken van haar stemrecht op de aandeelhoudersvergadering.

Financieel belang

Veere bezit een pakket van 7.020 aandelen van € 2,50 nominaal. De waarde van deze aandelen fluctueert constant.

Programma in de begroting

Algemene dekkingsmiddelen.

Begroting 2027 (bijdrage)

Nog geen verwachtingen bekend voor 2026 en 2027.

Ontwikkelingen

De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare schatting van de nettowinst voor 2026 kan de bank daarom niet maken.

Risico's

Gedurende het jaar 2025 hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. (Hierbij is het gevolg van een eventuele gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten.) Begin september 2026 is er nog geen halfjaarbericht 2026 beschikbaar.

Financiële cijfers verbonden partij

In onderstaande tabel zijn verwachte cijfers opgegeven in € 1.000,-.

Verwachting per	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari 2027	n.n.b.	n.n.b.	n.v.t.
31 januari 2027	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

De Zeeuwse energiehoudster-maatschappij (ZEH)

Vestigingsplaats

Middelburg

Doel

Z.E.H. N.V. is een geïntegreerd energiebedrijf. Het is werkzaam op het gebied van elektriciteits-, gas-, water- en warmtevoorziening.

Betrokken partijen

Zeeuwse gemeenten, gemeenten Bergen op Zoom, Woensdrecht, Goeree-Overflakkee en de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Zuid-Holland.

Bestuurlijk belang

De gemeente heeft zeggenschap in de algemene vergadering van aandeelhouders ter grootte van het aandeel in het geplaatste aandelenkapitaal (2,79%).

Financieel belang

Het financiële belang (kapitaalbelang) in Z.E.H. N.V. is eveneens 2,79%. Op de balans van de gemeente Veere zijn de aandelen Z.E.H. N.V. gewaardeerd tegen een boekwaarde van € 119.526. Dit betekent dat de gemeente Veere over haar deelneming in Z.E.H. N.V. een risico loopt tot dit bedrag.

Programma in de begroting

Algemene dekkingsmiddelen.

Begroting 2027 (bijdrage)

We betalen geen bijdrage aan Z.E.H. in 2027.

Ontwikkelingen

Het rijk wil de aandelen van EPZ overnemen die de Z.E.H. in bezit heeft. EPZ is het bedrijf dat de kerncentrale in Borssele beheert. De verwachting is dat dit nog in 2026 plaats vindt en dat de gemeente Veere een eenmalige dividenduitkering ontvangt.

Risico's

De waarde van de aandelen in ZEH hangt af van de kerncentrale in Borssele en van de andere energieprojecten. Als de kerncentrale stilvalt of wanneer de opbrengsten van duurzame energieprojecten lager worden, kan dit zorgen voor minder dividend. Daardoor ontvangt de gemeente mogelijk minder inkomsten dan verwacht. In de begroting houden we daarom geen rekening met een dividendopbrengst. Anderzijds rekenen we wel op toekomstig dividend die als voeding dient voor de reserve grote Veerse opgaven.

Financiële cijfers verbonden partij

In onderstaande tabel zijn verwachte cijfers opgegeven in € 1.000 -.

Verwachting per	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari 2027	€ 1.271	€ 643	€ 144.000
31 januari 2027	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

Het gemeentelijke bezit Evides Aqua (GBE Aqua)

Vestigingsplaats

Middelburg.

Doel

Het borgen van de publieke drinkwatervoorziening.

Betrokken partijen

Zeeuwse gemeenten, gemeenten Bergen op Zoom, Woensdrecht en Goeree-Overflakkee.

Bestuurlijk belang

De gemeente heeft zeggenschap in de algemene vergadering van aandeelhouders ter grootte van het aandeel in het geplaatste aandelenkapitaal (2,79%).

Financieel belang

Het financiële belang (kapitaalbelang) in G.B.E. Aqua B.V. is eveneens 2,79%. Op de balans van de gemeente Veere zijn de aandelen gewaardeerd tegen een boekwaarde van € 9,2 miljoen. Dit betekent dat de gemeente Veere over haar deelneming in G.B.E. Aqua B.V. een risico loopt tot dit bedrag.

Programma in de begroting

Algemene dekkingsmiddelen.

Begroting 2027 (bijdrage)

We betalen geen bijdrage aan GBE Aqua.

Ontwikkelingen

De capaciteit van het huidig drinkwaternet loopt tegen haar grenzen aan. Daarnaast is een steeds groter deel van het net aan vervanging toe. De komende zij forse investeringen nodig om het net op orde te houden.

Risico's

Op de balans van de gemeente Veere zijn de aandelen gewaardeerd tegen een boekwaarde van € 9,2 miljoen. Dit betekent dat de gemeente Veere over haar deelneming in G.B.E. Aqua B.V. een risico loopt tot dit bedrag.

Financiële cijfers verbonden partij

In onderstaande tabel zijn verwachte cijfers opgegeven in € 1.000.000,-.

Verwachting per	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari 2027	€ 338,1	€ 1,7	n.v.t.
31 januari 2027	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

N.V. Economische Impuls Zeeland

Vestigingsplaats

Middelburg.

Doel

Vergroten dynamiek van de Zeeuwse economie.

De NV Economische Impuls Zeeland (Impuls) is de ontwikkelingsmaatschappij van Zeeland. Haar doel is het vergroten van de dynamiek van de Zeeuwse economie.

Impuls wil zichtbaar bijdragen aan de ontwikkeling van Zeeland. Het op vernieuwende en verrassende wijze verbinden van mensen, van binnen en buiten Zeeland, zal leiden tot nieuwe economische impulsen. Die ontwikkelen Zeeland verder tot een innovatieve en gezonde provincie. Impuls stimuleert en faciliteert (kennis)economische ontwikkelingen in de meest brede zin van het woord. Impuls trekt de kar niet alleen, maar steunt ook op initiatieven vanuit het bedrijfsleven en overheden.

De kerndoelen van Impuls zijn:

- structuurversterking en ontwikkeling van de regionale economie door grote projecten te faciliteren;
- de ontwikkeling en uitvoering van projecten voor de Zeeuwse kenniseconomie (in het kader van het Akkoord Zeeuwse Kenniseconomie, waarbij de nadruk wordt gelegd op het verhogen van het opleidingsniveau, betere uitwisseling tussen onderwijs en arbeidsmarkt en innovatie;
- economische promotie en acquisitie.

De kerncompetentie van Impuls is proces- en projectmanagement. Om gestructureerd van een idee tot een ambitieus en realistisch projectplan te komen, is een heldere fasering nodig waarin draagvlak en haalbaarheid goed onderbouwd zijn.

Betrokken partijen

Gemeente Veere, overige Zeeuwse gemeenten, provincie Zeeland en het Ministerie van EZK (investeringsfonds Zeeland).

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordiging in AVA. Sinds de oprichting in juli 2007 participeert gemeente Veere in de NV Economische Impuls Zeeland. De vennootschap wordt bestuurd door één directeur. Het toezicht wordt uitgevoerd door de Raad van Commissarissen (RvC) van drie leden. De leden van de RvC worden aangesteld door de aandeelhouders.

Financieel belang

We hebben een deelneming in N.V. Economische Impuls Zeeland van € 1.472.

Programma in de begroting

Economie.

Begroting 2027 (bijdrage)

Geen sprake van een bijdrage in de begroting van 2027 voor Impuls Zeeland.

Ontwikkelingen

In 2026 is er sprake van een herstructurering bij Impuls Zeeland. Hiermee wordt bereikt dat het rijk ook aandeelhouder is van Impuls in plaats van alleen aandeelhouder van de investeringsfondsen. Ook vindt hiermee een vereenvoudiging van de structuur plaats door middel van een fusie van de tussenholding Investeringsfonds Zeeland B.V. (IFZ) met de moedermaatschappij Impuls.

Risico's

Bij Impuls Zeeland zijn de geopolitieke ontwikkelingen en gevolgen te merken. Dit maakt ondernemen complexer en minder voorspelbaar. Echter biedt dit ook kansen om te zoeken naar alternatieve oplossingen. Tegelijkertijd zorgt de herstructurering voor meer stabiliteit.

Financiële cijfers verbonden partij

In onderstaande tabel zijn verwachte cijfers opgegeven in € 1.000,-.

Verwachting per	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari 2027	€ 27.111	€ 2.106	n.v.t.
31 januari 2027	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

Stedin N.V.

Vestigingsplaats

Middelburg.

Doel

Door de energietransitie verduurzaamt de energieproductie in hoog tempo en neemt het elektriciteitsverbruik toe doordat we meer elektriciteit gebruiken voor het verwarmen van gebouwen, voor elektrisch rijden en voor elektrificatie in de industrie.

Al die nieuwe energie brengt Stedin via zijn netten naar hun klanten. Iedereen in het verzorgingsgebied toegang geven tot duurzame energie; dat is de maatschappelijke opdracht van Stedin.

Stedin richt zich daarom op het mogelijk maken van de energietransitie door hun netten sneller uit te bouwen, optimaal te benutten en goed te beheren.

Betrokken partijen

61 Nederlandse gemeenten, 2 provincies en de Staat der Nederlanden.

Bestuurlijk belang

De gemeente heeft zeggenschap in de algemene vergadering van aandeelhouders ter grootte van 383 gewone aandelen.

Financieel belang

De gemeente heeft een financieel belang in Stedin voor een bedrag van € 300.000 in de vorm van 383 gewone aandelen.

Programma in de begroting

Economie.

Begroting 2027 (bijdrage)

We betalen geen bijdrage aan Stedin in 2027.

Ontwikkelingen

De gemeente Veere is per 27 maart 2024 aandeelhouder van Stedin. Het publieke belang was de voornaamste reden om toe te treden. Het elektriciteitsnet in Zeeland zit vol waardoor Stedin zich genoodzaakt ziet fors te investeren in de infrastructuur. Veere was, evenals veel andere Zeeuwse gemeenten en de provincie, nog geen aandeelhouder in Stedin. Om een betere balans en zeggenschap te krijgen in het verzorgingsgebied is besloten toe te treden. In de Algemene vergadering van aandeelhouders (AvA) zal de gemeente zeggenschap uitoefenen om ook in ons verzorgingsgebied te voortgang te behouden.

Risico's

Op de balans van de gemeente Veere zijn de aandelen gewaardeerd tegen een boekwaarde van € 300.000. Dit betekent dat de gemeente Veere over haar deelneming in Stedin een risico loopt tot dit bedrag.

Financiële cijfers verbonden partij

In onderstaande tabel zijn verwachte cijfers opgegeven in € 1.000.000,-.

Verwachting per	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
1 januari 2027	€ 3.370	€ 5.730	n.v.t.
31 januari 2027	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geven we aan hoe we omgaan met het beheren van onze kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen zijn objecten als wegen, bomen, bruggen, lichtmasten, gebouwen, riolering etc. We noemen het kapitaalgoederen omdat er veel van het vermogen, of met een ander woord kapitaal, van de gemeente inzet. Voor alle kapitaalgoederen stellen we beheerplannen op. Deze plannen actualiseren we iedere 5 tot 10 jaar, afhankelijk van het soort kapitaalgoed.

In die beheerplannen geven we een antwoord op de volgende vragen:

- Wat moeten we beheren? We noemen dat in vaktermen het areaal.
- Op welk niveau gaan we beheren? Of, met andere woorden: hoe netjes moet het er uit zien?
- Welke maatregelen zijn daarvoor nodig?
- Hoeveel gaat dat dan kosten?

In deze paragraaf geven we per soort kapitaalgoed een toelichting op het beheerplan. In de toelichting staan de belangrijkste beheerdoelen en de actualiteit van het beheerplan. Ook geven we aan welke ontwikkelingen er spelen.

Per beheerplan geven we aan welke middelen de gemeente in 2027 inzet voor de uitvoering (zowel in de exploitatie als in investeringen). Alle investeringen die voortkomen uit het lopende beheerplan nemen we in deze paragraaf op.

Als we gedurende 2027 aanpassingen of aanvullingen moeten doen op een beheerplan, omdat we doelen niet halen of omdat zich onverwachte zaken voordoen, dan nemen we daar in het betreffende programma maatregelen voor op. Ook als we een beheerplan actualiseren nemen we dat op als maatregel in het betreffende programma.

Overzicht beheerplannen

Beleidsterrein	Looptijd beheerplan	Datum besluitvorming	Herziening / evaluatie
Duingebied	2024-2028	Vaststelling juli 2023	2028
Gebouwen	2024-2027	Vaststelling november 2023	2027
Groen	2024-2028	Vaststelling juli 2023	2028
Openbare verlichting	2024-2028	Vaststelling juli 2023	2028
Riolering	2024-2028	Vaststelling september 2023	2028
Stadshaven Veere	2024-2028	Vaststelling december 2022	2028
Wegen	2024-2028	Vaststelling september 2023	2028
Civieltechnische kunstwerken	2024-2028	Vaststelling juli 2023	2028

Tabel: Overzicht beheerplannen

Algemene beheerdoelen openbare ruimte

Met de term openbare ruimte bedoelen we de ruimte in kernen die voor iedereen vrij toegankelijk is. Die ruimte bestaat uit diverse elementen, zoals parken en plantsoenen, wegen, stoepen, parkeerplaatsen, lichtmasten, bruggen, gebouwen etc. De beheerplannen die betrekking hebben op de openbare ruimte zijn:

1. Groen
2. Wegen
3. Openbare verlichting
4. Civieltechnische kunstwerken
5. Stadshaven Veere
6. Duingebied
7. Riolering & Stedelijk water
8. Gebouwen

Alle data over beheer van onze "assets", zoals we de bovengenoemde elementen ook wel noemen, beheren we in een digitaal systeem. Dit is een geïntegreerd programma waarin alle assets zijn opgenomen. Voor de inwoners zijn de diverse onderdelen minder relevant. Zij kijken veel meer naar hun omgeving als geheel. We formuleren daarom voor het uiterlijk aanzien van de hele openbare ruimte ook een algemeen beheerdoel. We gebruiken hiervoor de Kwaliteitscatalogus Veere die is gebaseerd op de landelijke meetlat van het CROW. De Kwaliteitscatalogus Veere varieert van A (uitstekend) tot D (slecht).

In 2021 stelden we een Integrale beheervisie Openbare Ruimte (IVOR) vast. Deze visie is gebruikt als kapstok voor de actualisatie van de diverse beheerplannen. Hierin zijn 5 zones benoemd, in het Beleidsplan Groen 2023-2031 benoemden we nog 2 extra zones. In het Beheerplan Groen is vastgelegd welke kwaliteitsniveaus we als beheerdoel aanhouden. Dat beheerniveau hebben we de Veerse Ambitie genoemd.

Discipline	Bedrijventerreinen	Begraafplaatsen	Buitengebied	Centra	(Recreatie)parken	Sportparken	Woongebieden
Groen	B	A	B	A	B	B	B
Verharding	B	B	B	B	B	B	B
Water	B	A	B	A	B	B	B
Reiniging	B	A	B	A	B	B	B

1. Groen

Actualiteit

Juli 2023 stelde de gemeenteraad het beleids- en beheerplan groen vast.

Beheerdoelen

We beheren de openbare ruimte op een meer natuurlijke en duurzame manier: we werken efficiënter, besparen kosten en geven meer ruimte aan biodiversiteit. We zaaien bermen in met streek eigen bloemzaad, zetten intensief grasland om naar extensief gras en maaien het gras, bermen en oevers minder vaak of gefaseerd. Daarnaast kiezen we bij nieuwe aanplant bewust voor een mix van inheemse en klimaatbestendige soorten, zodat het groenbeheer niet alleen natuurvriendelijk, maar ook toekomstbestendig is.

Maatregelen

Het beheer en onderhoud van het openbare groen voeren we grotendeels zelf uit met eigen medewerkers en met detacheringskrachten van Orionis. Op basis van het beleids- en beheerplan stellen we ieder jaar een uitvoeringsprogramma op voor het omvormen en uitbreiden van het groen. We stemmen de uitvoering zoveel mogelijk af op andere onderhoudswerkzaamheden.

Ontwikkelingen

Het areaal bomen in de gemeente is kwetsbaar doordat in het verleden veel van dezelfde soorten zijn aangeplant. We planten meer verschillende, veelal inheemse, soorten bomen aan om een robuust en toekomstbestendig areaal bomen te creëren. Met een divers bomenbestand zijn we beter bestand tegen de effecten van klimaatverandering, zoals hittestress en droogte.

Openbaar groen		2027	2028	2029	2030
Exploitatiebedragen	Benodigd	1.471	1.493	1.493	1.493
	Opgenomen in begroting	1.471	1.493	1.493	1.493
	Saldo	0	0	0	0

Tabel: openbaar groen x € 1.000

2. Wegen

Actualiteit

September 2023 stelde de gemeenteraad het beheerplan wegen 2024-2028 vast.

Beheerdoelen

In 2027 gaan we voor het standaard ambitieniveau volgens de CROW 'niveau B'. In het plan zijn keuzes gemaakt ten aanzien van het ambitieniveau. We maken daarbij gebruik van de CROW methode "rationeel wegbeheer". Deze methode kent vijf categorieën; A+ (nieuw), A (goed), B (voldoende), C (binnen 2 jaar ingrijpen), D (achterstallig onderhoud).

Alle wegen voldoen aan het einde van de planperiode minimaal aan niveau B.

Maatregelen

Op basis van het beheerplan voeren we de vervangingsplanning wegen uit en stellen we ieder jaar een uitvoeringsprogramma voor het groot onderhoud op. We kijken daarbij meerdere jaren vooruit. In dit programma houden we niet alleen rekening met de toestand van de weg, maar kijken we ook naar de riolering, het groen, verkeer, etc. Daarnaast voeren we klein onderhoud uit.

Ontwikkelingen

Door de grote vervangingsopgave van de nutsbedrijven is een goede samenwerking met de nutsbedrijven steeds belangrijker. Samen met de nutsbedrijven proberen we het groot onderhoud aan wegen, riolering en nutsvoorzieningen voor de lange termijn te plannen en tijdig af te stemmen. Hierdoor bereiken we een optimaal resultaat.

Wegbeheerplan		2027	2028	2029	2030
Exploitatiebedragen	Benodigd	1.822	1.822	1.822	1.822
	Opgenomen in begroting	1.822	1.822	1.822	1.822
	Saldo	0	0	0	0

Tabel: Wegbeheerplan x € 1.000

3. Openbare verlichting

Actualiteit

Juli 2023 stelde de gemeenteraad het beheerplan openbare verlichting 2024-2028 vast.

Beheerdoelen

De komende jaren vervangen we het resterende deel van de conventionele verlichting voor LED-armaturen. Hiermee versnellen we de verduurzaming van onze openbare verlichting.

Maatregelen

Het beheer en onderhoud van de openbare verlichting kopen we als Zeeuwse overheden gezamenlijk in. Op basis van het beheerplan stellen we ieder jaar een uitvoeringsprogramma op. We stemmen de uitvoering zoveel mogelijk af op andere onderhoudswerkzaamheden.

Ontwikkelingen

De technische ontwikkelingen bij openbare verlichting gaan snel. Hier proberen we zo veel mogelijk op in te spelen. In april 2026 is de nieuwe overeenkomst met de aannemer openbare verlichting ingegaan. Door middel van een aanbestedingsprocedure is de nieuwe aannemer geselecteerd. De structurele hogere kosten zijn verwerkt in de begroting 2027.

Openbare verlichting		2027	2028	2029	2030
Investeringsbedragen	Benodigd	157	111	255	158
	Opgenomen in begroting	157	111	255	158
	Saldo	0	0	0	0

Tabel: beheerplan openbare verlichting x € 1.000

4. Civiele kunstwerken

Actualiteit

Juli 2023 stelde de gemeenteraad het beheerplan civiele kunstwerken 2024-2028 vast.

Beheerdoelen

De doelstelling van het plan is om achterstallig onderhoud te voorkomen. Tweejaarlijks inspecteren we alle kunstwerken en werken we schades en achterstallig onderhoud weg. Grotere vervangings- of onderhoudsmaatregelen die we niet binnen het onderhoudsbudget kunnen oplossen nemen we apart op in de begroting.

Maatregelen

Bij het onderhoud van kunstwerken kennen we 3 soorten onderhoud. Als een kunstwerk aan het einde van zijn levensduur is, voeren we of een renovatie uit of we vervangen het hele kunstwerk. Dit laatste noemen we vervangingsonderhoud. Verder voeren we jaarlijks regulier onderhoud uit op basis van een inspectie. En klein onderhoud op basis van meldingen.

Ontwikkelingen

De afgelopen tijd is het ontwerp vooral op uitvoeringsdetails van trappen verder ontwikkeld. Met als doel een zo duurzaam mogelijk ontwerp te realiseren. Een trap die met minimaal onderhoud een zo lang mogelijke levensduur heeft. Ook maken we steeds vaker gebruik van hergebruikt hardhout.

Civiele kunstwerken		2027	2028	2029	2030
Exploitatiebedragen	Benodigd	48	48	48	48
	Opgenomen in begroting	48	48	48	48
	Saldo	0	0	0	0

Tabel: beheerplan civiele kunstwerken x € 1.000

5. Stadshaven Veere

Actualiteit

Juli 2023 stelde de gemeenteraad het beheerplan stadshaven Veere 2024-2028 vast. Een deel van het onderhoud is via een overeenkomst ondergebracht bij de jachtclub Veere.

Beheerdoelen

We willen de historische haven bewaren en in stand houden.

Maatregelen

Alle jachthavenvoorzieningen zijn in erfpacht overgedragen aan de jachtclub. De gemeente zorgt voor de overige kades, keerwanden, etc.

Ontwikkelingen

In 2021 voerden we een uitgebreide inspectie uit van de haven. Hierbij is geconstateerd dat de steiger en kadewand bij de rondvaartboot bij de Campveerse toren vervangen moeten worden. In de begroting is budget opgenomen om deze steiger in 2028 te renoveren.

Stadshaven Veere		2027	2028	2029	2030
Exploitatiebedragen	Benodigd	10	10	10	10
	Opgenomen in begroting	10	10	10	10
	Saldo	0	0	0	0

Tabel: beheerplan stadshaven Veere x € 1.000

6. Duingebiedvoorzieningen

Actualiteit

Juli 2023 stelde de gemeenteraad het beheerplan Duingebiedvoorzieningen 2024-2028 vast.

Beheerdoelen

Het beheerplan Duingebiedvoorzieningen geeft richting aan het beheer en onderhoud van de openbare voorzieningen op de stranden en in het duingebied. Het betreft de duinovergangen, wandelpaden, afrasteringen, loopplanken,

afvalbakken, etc. In het plan staat welke kwaliteit de voorzieningen moeten hebben, welke kosten ermee zijn gemoeid en wie wat uitvoert (gemeente of Stichting Strandexploitatie Veere).

We hanteren in dit beheerplan ook de meetlat van CROW: van A+(zeer goed) tot D (slecht). Net als in de kernen kiezen we voor niveau B (voldoende) en op in het zicht lopende locaties voor A.

Maatregelen

De SSV doet het regulier en klein onderhoud aan de voorzieningen op basis van hun inbestedingsopdracht. De gemeente vervangt en renoveert de paden en trappen.

Ontwikkelingen

De afgelopen tijd is het ontwerp vooral op uitvoeringsdetails van trappen verder ontwikkeld. Met als doel een zo duurzaam mogelijk ontwerp te realiseren. Een trap die met minimaal onderhoud een zo lang mogelijke levensduur heeft. Ook maken we steeds vaker gebruik van hergebruikt hardhout.

Duingebied-voorzieningen		2027	2028	2029	2030
Exploitatiebedragen	Benodigd	242	242	242	242
	Opgenomen in begroting	242	242	242	242
	Saldo	0	0	0	0

Tabel: beheerplan voorzieningen duingebied x € 1.000

7. Riolering en stedelijk water

Actualiteit

Voor de planperiode 2024-2028 geven we uitvoering aan het Water- en rioleringsplan (WRP).

Beheerdoelen

De omgevingsvisie van de gemeente Veere beschrijft de maatschappelijke opgaves en de te beschermen kernkwaliteiten op strategisch niveau ook ten aanzien van stedelijk water. Met de maatregelen in het Water en Rioleringsplan (WRP) wordt beoogd de doelen en ambities uit de omgevingsvisie te realiseren. De maatregelen zijn er dan ook grotendeels op gericht om invulling te geven aan het thema 'Klimaatbestendig Veere'.

Als gemeente hebben we een zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Het WRP geeft aan hoe we hier vorm aan geven. De belangrijkste doelen zijn:

- vuil water in het oppervlaktewater zo veel mogelijk voorkomen;
- binnen de bebouwde kom koppelen we zoveel mogelijk schoon hemelwater op een doelmatige wijze af;

- (grond)wateroverlast zo veel mogelijk voorkomen.

De technische uitwerking vindt plaats in operationele plannen. In het WRP anticiperen we op een aantal ontwikkelingen en gemeentelijke thema's. De belangrijkste is de klimaatontwikkeling: meer kans op wateroverlast, maar ook meer en langere perioden van droogte en hitte.

Maatregelen

Voor het onderhoud van alle rioleringsobjecten uit het WRP kennen we een breed pakket aan onderhoudsmaatregelen. We zorgen voor vervanging of renovatie van riolering, (mini) gemalen, drainage, persleidingen, etc. als ze zoveel mogelijk aan het einde zijn van hun levensduur. Wij werken ook integraal samen met de andere beheerdisciplines en stakeholders en stemmen wij de vervangingsopgaven af.

Daarnaast voeren we regulier onderhoud uit via meerjarige onderhoudscontracten. Bijvoorbeeld het laten reinigen en inspecteren van riolen en gemalen, het legen van kolken. Het uitvoeren van klein onderhoud (zoals het verhelpen van verstoppingen en storingen) besteden we gedeeltelijk uit, maar doen we ook voor een deel met onze eigen medewerkers.

Gelijk met het uitvoeren van onderhoud of vervanging optimaliseren we het bestaande rioolstelsel. We maken het robuuster, zodat de kans op vervuiling en wateroverlast kleiner wordt.

Ontwikkelingen

Het veranderende klimaat vraagt om een openbare ruimte die flexibeler is en minder kwetsbaar voor extreme weersomstandigheden (te droog of te nat). Bij elke herinrichting houden we rekening met deze ontwikkelingen.

In 2028 stelt de gemeenteraad een nieuw Water en Rioleringsplan vast. In 2027 gaan wij in gesprek met interne- en externe stakeholders voor het formuleren van een visie op het watersysteem. Deze visie vormt input voor de actualisatie van het vigerende WRP

Riolering		2027	2028	2029	2030
Investeringsbedragen	Benodigd	1.825	1.825	1.825	1.825
	Opgenomen in begroting	1.825	1.825	1.825	1.825
	Saldo	0	0	0	0

Tabel: beheerplan WRP x € 1.000

8. Gebouwen

Actualiteit

Voor de planperiode 2024-2027 geven we uitvoering aan het beheerplan onderhoud gebouwd vastgoed. In 2027 gaan we een nieuw beheerplan onderhoud gebouwd vastgoed opstellen voor 2028-2031. Dit stemmen wij ook af met de vrijwilligers, exploitanten en gebruikers.

Beheerdoelen

Het niveau van onderhoud is vastgelegd in het vastgestelde beheerplan en de bijbehorende bijlagen. Het ene pand houden wij op een goed niveau en de andere op sober maar doelmatig. Alle kosten hiervoor komen ten laste van de onderhoudsvoorziening. Daarnaast hebben we nog een exploitatievoorziening, hier zitten de kosten in zoals belastingen, verzekeringen en energielasten. Ook storingen en schades betalen wij hieruit. In 2027 willen wij alle posten goed tegen het licht houden, verbeteringen doorvoeren en meer duidelijkheid en structuur aanbrengen.

Maatregelen

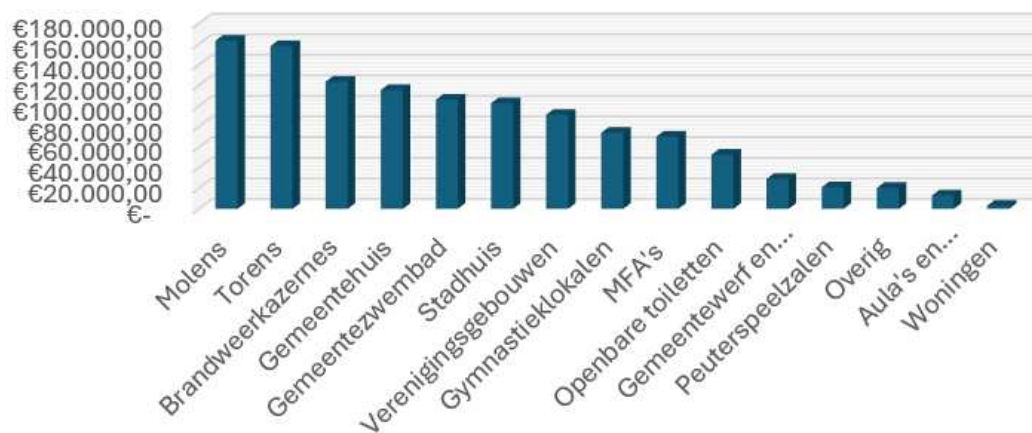
Voor het beheer en onderhoud aan alle gebouwen zijn verschillende opties opgenomen in het beheerplan. Opties zijn: sloop, instandhouding, renovatie, verduurzaming en nieuwbouw. Een groot deel van de maatregelen is op contractbasis en worden uitbesteed. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om planmatig schilderwerk, dak werkzaamheden, installaties onderhoud en automatische ramen en deuren. Onze eigen medewerkers van de technische dienst voeren ook veel werkzaamheden uit. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het oplossen van klachten, storingen en lekkages maar ook houden zij zich bezig met het keuren van noodverlichting en ladders.

Ontwikkelingen

De gemeente is volop in ontwikkeling. Zeker als het gaat om vastgoed. Het Streefbeeld Maatschappelijk Voorzieningen en items als duurzaamheid en circulariteit zijn ook steeds meer onderwerp van gesprek. De nog te maken keuzes hebben invloed op het op te stellen beheerplan.

Wat ook nieuw is zijn de nieuwkomers. Er zijn gebouwen aangekocht of gehuurd voor het huisvesten van bijvoorbeeld minderjarige asielzoekers, statushouders of Oekraïense ontheemden. Daarmee is de portefeuille aanzienlijk vergroot en dit heeft effect op het nog op te stellen beheerplan. Nu lossen we knelpunten nog ad-hoc op, in het nieuwe beheerplan borgen we structureel het beheer en onderhoud van deze panden.

Jaarlijkse dotatie per gebouw(groep)

Gebouwen		2027	2028	2029	2030
Exploitatiebedragen	Benodigd	898	898	898	898
	Opgenomen in begroting	898	898	898	898
	Saldo	0	0	0	0

Tabel: beheerplan gebouwen x € 1.000

Paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen

Inleiding

De gemeente Veere ziet het belang van risicomanagement. Zo beheersen we de risico's die de bedrijfsvoering kunnen belemmeren. In deze paragraaf leggen we een relatie tussen de risico's en de financiële weerstand.

Deze paragraaf is een onderdeel van het risicomanagementproces en geeft inzicht in het weerstandsvermogen van de gemeente Veere. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de financiële draagkracht van de gemeente als zich tegenvallers voordoen.

De paragraaf geeft in het kort weer waar de uitgangspunten van risicomanagement zijn vastgelegd (beleid) en uit welke componenten het weerstandsvermogen bestaat. Verder geven we inzicht in de opbouw van het risicoprofiel (de gesignaleerde risico's), de opbouw van de weerstandscapaciteit (vrije middelen om de gesignaleerde risico's in financiële zin op te kunnen vangen), het weerstandsvermogen (koppeling van de risico's en de weerstandscapaciteit) en de kengetallen.

Risicomanagementbeleid

Het beleid (uitgangspunten en werkwijze) dat de gemeente voert ten aanzien van risicomanagement staat in deze paragraaf en de nota weerstandsvermogen en risicomanagement.

De gemeente is verplicht zowel in de programmabegroting als in de programmarekening de risico's te vermelden die de financiële positie van de gemeente kunnen beïnvloeden.

In de beleidsnota is ook vastgelegd dat we in de bestuurlijke rapportages rapporteren over de financiële positie. Bij het opstellen van de programmabegroting, de bestuurlijke tussenrapportages en jaarrekening moet er een zo goed mogelijk beeld van kwantificeerbare risico's aanwezig zijn. Dat betekent niet dat in de gemeentelijke huishouding geen financiële risico's meer aanwezig zouden zijn. Net als iedere andere organisatie heeft ook de gemeente bij het uitvoeren van haar taken te maken met onzekerheden die kunnen leiden tot (financiële) nadelen.

Wat is weerstandsvermogen?

Het weerstandsvermogen bestaat uit:

- De weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten te dekken.
- Alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn.

Voorwaarden in een continu proces

Risicomanagement heeft op het niveau van de raad, het college en het ambtelijk management een structurele plek gekregen binnen de planning- en control cyclus.

Eén van de voorwaarden voor een adequaat risicomanagement is dat bestuurlijke doelstellingen voor programma's, strategische projecten en grondexploitaties helder zijn. Verder is het noodzakelijk dat zowel bestuur als management zich bewust zijn dat risicomanagement onderdeel is van het normaal besturen en managen van de gemeente. Dit betekent dat we het inventariseren van risico's, het inschatten ervan en het treffen van beheersmaatregelen voortdurend in de praktijk toepassen.

Risico-inventarisatie

We hebben de risico's systematisch in kaart gebracht en beoordeeld. Er zijn 118 risico's in beeld gebracht waarin de al bekende frauderisico's ook zijn meegenomen. Verder is inzichtelijk wat de risicoscore (kans x gevolg) is voor en na het implementeren van beheersmaatregelen. Om een risicoweging mogelijk te kunnen maken zijn alle risico's gewogen op kans van voorkomen en financieel gevolg. Voor de kans en het gevolg zijn scoreklassen gedefinieerd waardoor de uiteindelijke risicoscore ligt tussen de 0 (minimaal) en 25 (maximaal). De gemiddelde risicoscore voor de gemeente is 5,9.

Beheersmaatregelen

We vergelijken de gemiddelde risicoscore (kans x gevolg) voor en na de maatregelen, wat de invloed van de gedefinieerde beheersmaatregel laat zien. De getroffen maatregelen zijn bedoeld om óf de kans van een risico te verlagen óf de gevolgen te reduceren. Hierdoor neemt de risicoscore af en zal de totale impact van de risico's op de organisatie afnemen. Beheersmaatregelen zijn te onderscheiden in twee categorieën: financieringsmaatregelen en control-maatregelen.

Een financieringsmaatregel is een maatregel waarbij het risico niet gereduceerd wordt, maar dat er financieel gezien dekking voorhanden is als het risico zich daadwerkelijk voordoet. Om risicomanagement effectief te laten zijn is het daarnaast wenselijk om bij het benoemen van beheersmaatregelen ook te kijken naar 'control-maatregelen'. Dit zijn maatregelen die de kans van optreden of de directe gevolgen van een risico kunnen reduceren.

De risicokaart

Om meer inzicht te krijgen in de spreiding van de risico's naar kans, optreden en gevolg, gebruiken we de risicokaart (zie hieronder). De nummers gevende aantallen risico's weer die zich in het desbetreffende vak van de risicokaart bevinden. Dit maakt inzichtelijk hoe de risico's zijn verdeeld over het groene, oranje en rode gebied.

Financieel	Netto				
	10%	30%	50%	70%	90%
$x > € 500.000$	2	2	2	4	2
$€ 250.000 < x < € 500.000$	1	4	6	3	2
$€ 100.000 < x < € 250.000$	7	9	10	5	9
$€ 25.000 < x < € 100.000$	2	16	5	8	3
$x < € 25.000$	5	1	1	3	0
Geen financiële gevolgen	6				
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Een risicoscore in het groene gebied, vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de organisatie. Risico's die in het oranje gebied zitten vragen om aandacht. Ze vormen individueel nog geen reëel gevaar voor de continuïteit van de organisatie, maar naarmate de tijd vordert, kan het risico wel een bedreiging gaan vormen. Het is aan te raden niet te lang te wachten met het uitvoeren van beheersmaatregelen.

Uit de risicokaart blijkt dat er zich relatief veel risico's in de groen en oranje zone bevinden (onder/midden) in de risicokaart. Bij beheersing van deze risico's die veel voorkomen kunnen we op korte termijn kostenreductie realiseren. Op langere termijn kunnen we serieuze bedreigingen van de continuïteit van de bedrijfsvoering voorkomen. Een risico dat zich in het rode gebied bevindt, vereist directe aandacht om te voorkomen dat de continuïteit van de organisatie in gevaar komt.

Weerstandscapaciteit

Met het risicoprofiel van de gemeente Veere kunnen we bepalen hoeveel geld nodig is om alle risico's te kunnen financieren. De benodigde weerstandscapaciteit berekenen we met een risicosimulatie. Uitgangspunt hierbij is een statistische benadering die er van uit gaat dat nooit alle risico's zich én tegelijk, én in hun maximale omvang voordoen. Door deze benadering kunnen we op een verantwoorde manier minder vermogen aanhouden. De risico's geïdentificeerd en gekwantificeerd.

Als we rekening houden met de kans op voorkomen en verwacht geldelijk gevolg stellen we vast dat van de simulaties het totale risicobedrag ca. € 5,0 miljoen bedraagt.

Risico top 10

In de hiernavolgende tabel geven we de top 10 risico's van de gemeente Veere weer, gerangschikt naar financiële impact. Het percentage geeft in grote lijnen de weging van het betreffende risico aan t.o.v. het totaal aan risico's.

Risico	Toelichting	Invloed
1.	De algemene uitkering uit het gemeentefonds is onderhevig aan ontwikkelingen en loopt niet in de pas met de taken die we moeten uitvoeren. Taken en middelen zijn dus niet in balans en de meerjarenramingen laten een tekort zien. Verder loopt er een onderzoek naar de Overige Eigen Middelen dat nadelig kan uitpakken voor gemeenten met recreatie en toerisme. Het gevolg kan zijn een groter begrotingstekort.	4%
2.	Door een cyberaanval kan het computersysteem platgelegd worden. Dit kan gevolgen hebben voor de dienstverlening en moeten we kosten maken voor herstel en reconstructie.	4%
3.	Bij de Jeugdwet, WMO en Participatiewet is er sprake van open einde regelingen en sterk stijgende prijzen. Het jaarlijkse budget is ontoereikend om de voorzieningen en uitvoeringskosten te betalen.	4%
4.	Door de hogere inflatie (bij energie en grondstoffen) dreigt er bij de voorbereiding, aanbesteding en bouw van werken en projecten een kostenoverschrijding van het beschikbare budget en komen projecten niet van grond.	4%
5.	De gemeente is eigen risicodragers bij arbeidsongeschiktheid van personeel.	2%
6.	Belanghebbenden maken bezwaar met een juridisch risico voor bestemmingsplan en buitengebied.	2%
7.	Door groei van de organisatie bestaat er een risico op beëindiging van arbeidsrelaties. Hierin speelt de samenstelling van het personeel een rol.	1%
8.	Bij het uitbreken van een pandemie blijven de toeristen uit en is er sprake van derving van inkomsten (toeristenbelasting en parkeerbelasting). Ook maken we extra kosten in verband met preventie en de gevolgen van lokale en landelijke beperkende maatregelen.	1%
9.	Milieu-gerelateerde beperkingen (o.a. PFAS, stikstof en spuitzone) leveren vertraging op in verschillende ruimtelijke ontwikkelingen.	1%
10.	Op verschillende manieren proberen we grip te krijgen op gemeenschappelijke regelingen. Er kan sprake zijn van een overschrijding van de begroting met een hogere bijdrage voor de deelnemers. Gevolg hiervan kan zijn een begrotingstekort.	1%

Tabel: Top 10 risico's begroting 2027

Om de risico's te kunnen opvangen is het van belang dat de gemeente over een buffer beschikt die hiervoor voldoende is, de zogenaamde weerstandscapaciteit.

Onbenutte belastingcapaciteit

Hieronder verstaan we de mogelijkheid die de gemeente heeft om de belastingen te verhogen. Bij tarieven waar kostendekking een rol speelt is van onbenutte belastingcapaciteit sprake, als er nog geen volledige kostendekking is gerealiseerd. Aan de hoogte van de overige tarieven is theoretisch geen bovengrens gesteld; de gemeente kan deze echter niet tot in het oneindige verhogen. De onbenutte belastingcapaciteit maakt geen onderdeel uit van de berekening van de weerstandscapaciteit.

Onvoorziene uitgaven

Voor onvoorziene uitgaven zijn in de begroting jaarlijks bedragen opgenomen van € 100.000 voor eenmalige en jaarlijks € 25.000 voor structurele uitgaven.

Vrij besteedbare reserves

Als vrij besteedbare reserves beschouwen wij alleen de algemene reserve.

Stille reserves

Van stille reserves is sprake wanneer de marktwaarde van bepaalde activa hoger is dan de op de balans opgenomen boekwaarde. De aanwezigheid van dergelijke stille reserves is een onvermijdelijk gevolg van het voorschrift dat de boekwaarde van de activa gebaseerd moet zijn op de historische kostprijs. Voorzichtigheidshalve nemen wij deze stille reserves niet mee in de berekening van de weerstandscapaciteit.

De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt bepaald:

Weerstandscapaciteit per 31-12	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Algemene reserve	32.872	27.619	49.074	45.857	44.967	45.006
Onvoorzien	65	0	129	162	182	208
beschikbare weerstandscapaciteit	32.937	27.619	49.203	46.019	45.149	45.214

Tabel: weerstandscapaciteit (x € 1.000)

Weerstandsvermogen: koppeling weerstandscapaciteit en financiële risico's

In het voorgaande is zowel de benodigde als de beschikbare weerstandscapaciteit bepaald. In deze paragraaf leggen we een relatie tussen deze twee componenten om het weerstandsvermogen van de gemeente Veere te bepalen. De benodigde weerstands-capaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kunnen we afzetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Voor Veere betekent dit, gebaseerd op de gemiddelde weerstandscapaciteit in 2030, een ratio van € 45,2 / € 5,0 = 9,0. Als we de huidige omvang van het risicoprofiel afzetten tegen de gemiddelde weerstandscapaciteit in de komende jaren, zien we dat de ratio zich als volgt ontwikkelt:

Bron/Jaarschijf	2026	2027	2028	2029	2030
begroting 2025	5,5	5,2	5,0	0,0	0,0
jaarrekening 2024	6,1	5,8	5,5	0,0	0,0
Begroting 2026	5,5	4,9	4,5	4,3	0,0
jaarrekening 2025	5,6	4,6	4,1	4,1	0,0
Begroting 2027	5,5	9,7	9,1	8,9	9,0

Tabel: Ratio weerstandsvermogen

Beoordeling weerstandsvermogen

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen maken wij gebruik van de volgende waarderingstabel:

Beoordelingstabel klasse	Ratio	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Gelet op ratio van 9,0 in 2030 betekent dit dat het weerstandsvermogen nog uitstekend is en ligt boven de streefnorm (voor Veere 1,4 – 2,0).

Kengetallen

Het financieel beeld dat uit kengetallen naar voren komt is belangrijk voor het inzicht in de financiële positie.

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten zijn nu in totaal vijf financiële kengetallen opgenomen. De provinciale toezichthouders hebben een normering aangegeven. De normering categorie minst - en gemiddeld risicovol hebben wij in de onderstaande tabel weergegeven.

1. Netto-schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. We zien een stijging van het percentage wat mede verband houdt met voorgenomen investeringen. Het percentage blijft ruim binnen de norm.

2. De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De percentages worden als gemiddeld gezien.

3. Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. In 2016 heeft een stelselwijziging plaatsgevonden, waardoor de categorie niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) niet meer bestaat. De bedragen die voorheen onder NIEGG vielen zijn nu op de balans opgenomen als immateriële vaste activa of materiële vaste activa. De commissie BBV geeft aan dat in de berekening NIEGG op 0 gezet moet worden. Dit geeft een sterke daling van het kengetal grondexploitatie te zien ten opzichte van eerdere begrotingen.

4. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

5. Belastingcapaciteit

De definitie van het kengetal belastingcapaciteit is: Woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (het begrotingsjaar) ten opzichte van het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar) uitgedrukt in een percentage. Deze kengetallen zijn ook in de paragraaf Lokale heffingen opgenomen. Uit deze percentages blijkt dat we ook hier binnen de minst risicovolle norm van de toezichthouder blijven.

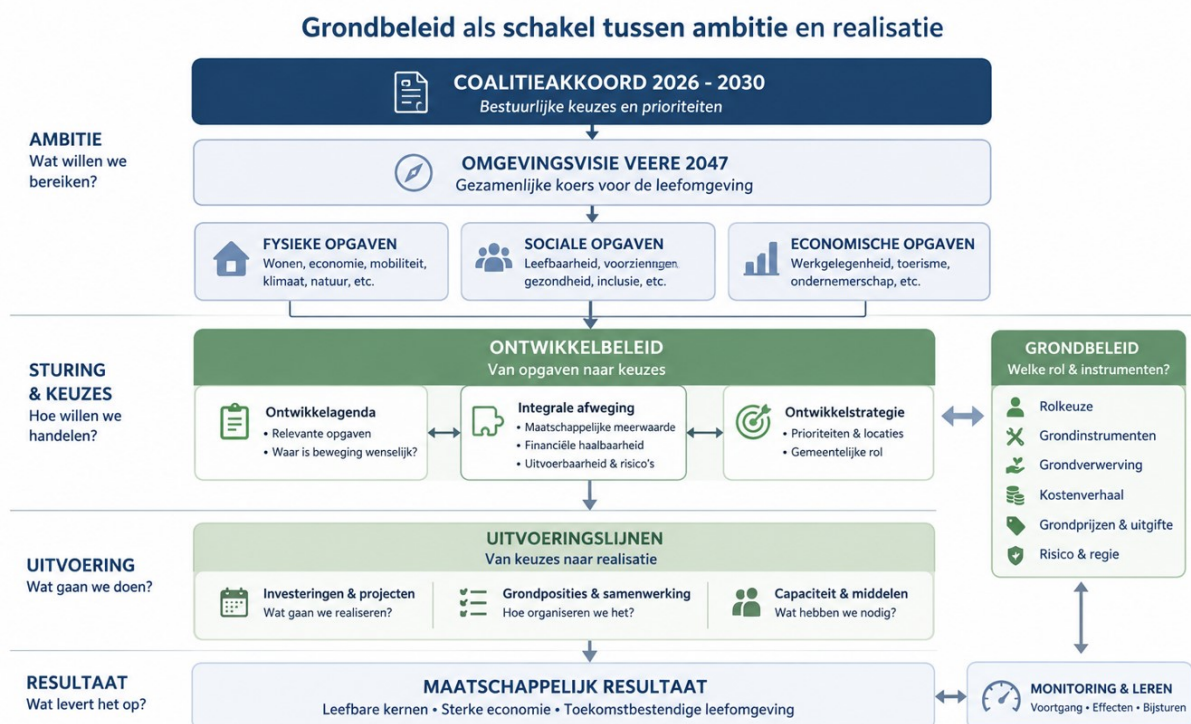
Kengetallen	Verloop van de kengetallen					
	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
netto-schuldquote	31%	57%	69%	103%	117%	116%
netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekke geldleningen	23%	49%	62%	94%	108%	107%
solvabiliteitsratio	43%	45%	46%	44%	41%	41%
structurele exploitatieruimte	0,80%	2,10%	1,32%	0,88%	0,47%	0,48%
grondexploitatie	2%	3%	3%	3%	3%	3%
belastingcapaciteit	82%	78%	80%	80%	80%	80%

Paragraaf grondbeleid

Algemene toelichting

In 2026 is gestart met het actualiseren van de nota grondbeleid die aansluit bij de opgaven van het coalitieprogramma 2026-2030. De grote opgaven bestaan uit:

- Voldoende woningen voor eigen inwoners
- Behoud leefbaarheid in kernen
- Balans tussen economie, toerisme en landschap
- Bereikbaarheid
- Klimaat en duurzaamheid

Met de nieuwe nota grondbeleid maken we een sterkere koppeling met maatschappelijke opgaven, ontwikkelbeleid (van opgaven naar keuzes) en de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen.

We kiezen situationeel welke rol het beste past en de gewenste mate van regie bepaalt de inzet van de instrumenten. Keuzes worden integraal afgewogen op maatschappelijke meerwaarde, financiële haalbaarheid en uitvoerbaarheid. En de nota stimuleert een bredere financiële blik op ruimtelijke ontwikkelingen dan alleen de grondexploitatie en het kostenverhaal.

Gemeentelijk voorkeursrecht

Om flexibel in te spelen op de veranderingen op de grondmarkt en de herontwikkeling van gronden in de gemeente Veere te regisseren wordt het vestigen van het gemeentelijk voorkeursrecht regelmatig ingezet voor beoogde woningbouw- en bedrijventerreinlocaties.

Grondprijzen

Algemeen uitgangspunt voor het Veerse grondbeleid is, dat de grondprijzen marktconform zijn.

Het college heeft het mandaat om per grondexploitatiecomplex de grondprijzen vast te stellen, zolang ze binnen onderstaande bandbreedte vallen:

Categorie	Bandbreedtes (excl. btw)
Sociale woningbouw	€ 125 - € 200
Sociale koopwoningen	€ 150 - € 500
Betaalbare woningen: V.O.N. prijs incl btw is € 470.000 (NHG grens prijspeil 2026)	€ 200 - € 500
Overig (boven NHG grens)	€ 300 - € 1.000
Bedrijventerreinen	€ 90 - € 200

Voor de sociale huurwoningen geldt in alle kernen een grondwaarde van € 154,- per m2.

Nota kostenverhaal

In 2024 is de nota kostenverhaal vastgesteld door de raad. Jaarlijks worden de bijdrages geïndexeerd. Vanaf 1 januari 2027 gelden de volgende categorieën en bijdrages per segment:

WONINGBOUW	Tarieven per eenheid	Bedrag per m2 BVO
Sociale huurwoningen	€ -	
Sociale koopwoningen	€ -	
Betaalbare woningen	€ -	
Overig (boven NHG grens)	€ 6.065	
RECREATIEF VASTGOED		
Hotelkamer	€ 1.055	
Recreatie appartement/woning tot 500 m2	€ 7.920	
Recreatie woning (vanaf 500 m2 perceelsoppervlak)	€ 13.200	
OVERIG VASTGOED		
Bedrijven / kantoren		€ 13,00

Gronduitgiftebeleid

- Bij gronduitgifte is grondverkoop het uitgangspunt. Het volledig eigendom wordt daarmee overgedragen.
- Bij uitgifte van vrije kavels en bedrijfskavels gebeurt dit op basis van inschrijving. Als er meerdere gegadigden zijn voor een kavel vindt loting plaats.
- Voor de selectie van marktpartijen is in mei 2026 de "beleidsnota selectieprocedure bij uitgifte, verkoop en ingebruikgeving van onroerende zaken" vastgesteld.
- Voor snippergroen geldt de in 2027 vast te stellen (geactualiseerde) notitie "uitvoeringsregels Groen- en reststroken".

Financiële positie

De verwachting is, dat het saldo van de reserve grondbedrijf per 1 januari 2027 € 0,3 mln. bedraagt. In meerjarig perspectief, rekening houdend met al geraamde verplichtingen en vastgestelde plannen en bijbehorende verkaveling, resulteert dit in een te verwachten positief saldo per 31-12-2030 van € 0,4 mln.

Specificatie winst(nemingen) per grondexploitatie:

Lopende grondexploitaties	Einde looptijd	Winst neming t/m 2025	Winst neming 2026	Winst neming 2027	Winst neming 2028	Winst neming 2029	Winst neming 2030	Totale winst over de hele looptijd
Bouwlust III Aagtekerke	2027	€ 375	€ 0	€ 151	€ 0	€ 0	€ 0	€ 526

Bedragen x € 1.000

Specificatie getroffen voorzieningen per grondexploitatie:

Lopende grondexploitaties	Einde looptijd	Verliesvoorziening t/m 2026
Singelproject Domburg	2027	€ 963.058
Fort den Haakweg Vrouwenpolder	2027	- 404.395
Serooskerke Oost	2034	- 332.037
Gebiedsontwikkeling MFA Aagtekerke	2027	- 360.966
Gebiedsontwikkeling Gapinge fase I	2029	- 51.794
Locatie Lichtboei en Torenlicht Wkp	2030	- 430.690
Locatie Lichtstraal Wkp	2030	- 402.338
TOTAAL GETROFFEN VOORZIENINGEN		€ 2.972.629

Tabel: voorzieningen per grondexploitatie

Hieronder zijn de verwachte resultaten verwerkt en is weergegeven wat dit betekent voor de reserve grondbedrijf:

	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per 1 januari	272	272	423	423	423
Toevoegingen	-	151	-	-	-
Onttrekkingen	-	-	-	-	-
Stand per 31 december	272	423	423	423	423

Tabel: verloop reserve grondbedrijf o.b.v. vastgestelde grondexploitaties (x € 1.000)

Exploitaties

Per 1 januari 2027 zijn de volgende woningbouwlocaties nog in exploitatie:

- Bouwlust III, Aagtekerke;
- Gebiedsontwikkeling MFA locatie, Aagtekerke;
- Singelgebied, Domburg;
- Nimmerdor I, Grijpskerke;
- Serooskerke Oost;
- Gebiedsontwikkeling Gapinge fase I;
- Fort den Haakweg, Vrouwenpolder;
- Locatie Lichtboei en Torenlicht, Westkapelle;
- Locatie Lichtstraal, Westkapelle.

Grondvoorraad (niet in exploitatie genomen gronden)

Ruilgronden

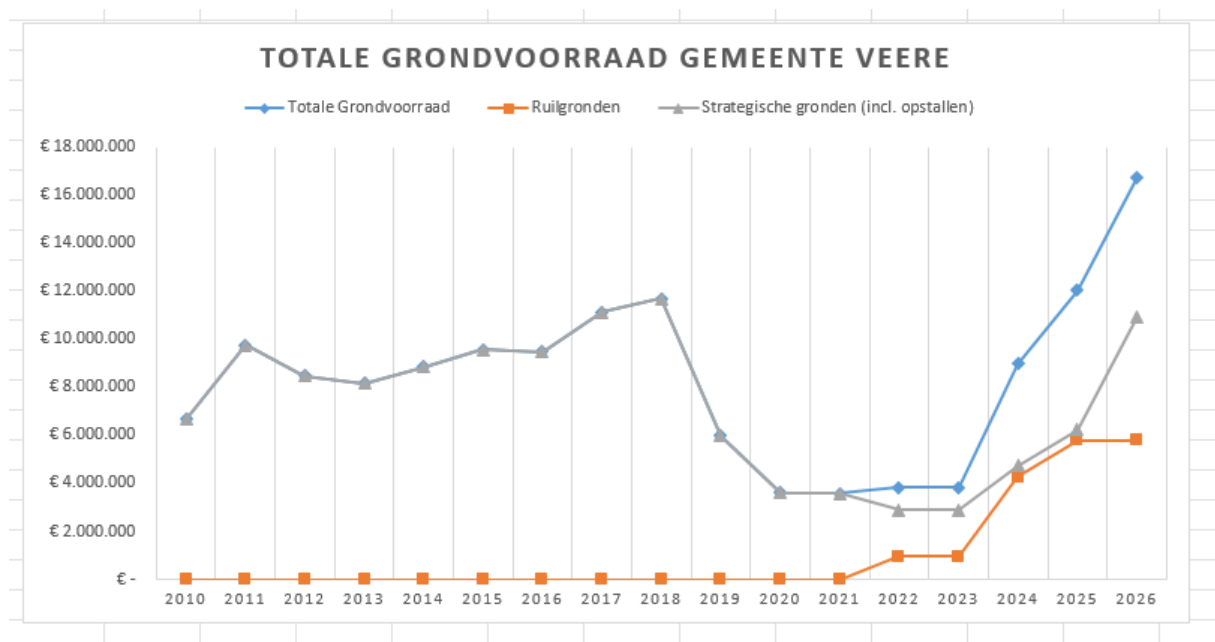
Om de ruimtelijke uitdagingen en doelstellingen te realiseren is het noodzakelijk om over voldoende ruilgrond te beschikken. Deze grond is in beginsel inzetbaar om onderhandelingen/verwervingen van andere percelen te bespoedigen en/of

ontwikkelingen in gang te zetten. In onderstaande grafiek is te zien dat er de afgelopen jaren diverse aankopen zijn gedaan.

Strategische gronden

Net als de afgelopen jaren gaan we in 2027 verder in gesprek met de grondeigenaren voor de realisatie van de diverse opgaves. De zogenaamde strategische gronden. In de grafiek is te zien dat er de afgelopen jaren met diverse grondeigenaren al overeenstemming is bereikt over het verwerven van de gronden.

In onderstaande grafiek is het verloop van de totale grondvoorraad weergegeven en de onderverdeling tussen de ruilgronden en de strategische gronden van de Gemeente Veere:

Grafiek: verloop grondvoorraad gemeente Veere

Per 1 september 2026 bedraagt de grondvoorraad (d.w.z. de gronden waarvoor nog géén grondexploitatie is vastgesteld) € 16,7 mln. Per 1 september 2025 was dit € 12 mln.

In de vertrouwelijke bijlage over het grondbeleid wordt dieper ingegaan op specifieke projecten per kern.

Paragraaf duurzaamheid

We werken aan een duurzaam en toekomstbestendig Veere, voor nu én later.

We willen dat Veere ook in de toekomst een fijne en veilige plek blijft om te wonen, werken en ontspannen. Daarom verminderen we de uitstoot van broeikasgassen, bereiden we onze leefomgeving voor op klimaatverandering en gaan we bewust om met grondstoffen, bodem en water.

Duurzaamheid raakt wonen, leefbaarheid, economie en ruimtelijke ontwikkeling. We beschermen wat waardevol is en verduurzamen waar dat praktisch en effectief kan. Daarbij houden we rekening met de gevolgen van klimaatverandering, zoals droogte, verzilting, wateroverlast en zeespiegelstijging.

De vijf pijlers vormen samen onze aanpak. Eerst beschrijven we wat we willen bereiken. Daarna beschrijven we wat het college in 2027 doet om de doelen te bereiken.

Wat willen we bereiken?

1. Leefomgeving

We behouden en verbeteren onze leefomgeving. Daarbij richten we ons op biodiversiteit, natuur, externe veiligheid en de kwaliteit van bodem, lucht, donkerte, stilte en zoetwater. Ook stikstof en PFAS blijven aandacht vragen.

2. Energietransitie

We werken toe naar 55% minder CO₂-uitstoot in 2030 en 95% minder in 2050 dan in 1990. We besparen energie en werken aan voldoende elektriciteit en energiesystemen die geschikt zijn voor de toekomst. Goede woningisolatie helpt om wonen betaalbaar te houden.

3. Klimaatadaptatie

We maken Veere klimaatbestendig en waterrobuust voor 2050. Water en bodem wegen mee in onze keuzes. We richten ons op het beperken van wateroverlast, hittestress, maatregelen rondom droogte, voldoende zoetwater, tegengaan van verzilting en het voorkomen van overstromingen.

4. Circulaire economie

We werken toe naar een circulaire economie in 2050. We hergebruiken grondstoffen en materialen in de bouw, openbare ruimte en consumptie. We stimuleren inwoners en bedrijven om dit ook te doen.

5. Duurzame mobiliteit

We stimuleren het gebruik van elektrische voertuigen en zorgen voor een goede laadinfrastructuur. Zo verlagen we de CO₂-uitstoot die bijdraagt aan de doelstelling voor de energietransitie.

Basis: samenwerking, communicatie en participatie

We werken samen met inwoners, ondernemers en publieke partners. We geven duidelijke informatie en praktische hulp, zodat zij weten wat zij kunnen doen en waar zij terecht kunnen.

Wat gaat het college daarvoor doen in 2027?

1. Leefomgeving

1.1 *Kwaliteit van de leefomgeving*

We houden bij beleid, beheer en ruimtelijke ontwikkelingen rekening met de kwaliteit van natuur, bodem, lucht, donkerte, stilte en zoetwater. Waar de gemeente invloed heeft, beschermen en versterken we deze kwaliteiten.

In 2027 toetsen we ruimtelijke plannen op de gevolgen voor de leefomgeving. In het Omgevingsplan nemen we regels op over donkerte als kwaliteit van onze leefomgeving. Ook verwerken we daarin het gebiedsspecifieke beleid uit de Nota Bodembeheer en het nieuwe beleid voor PFAS in de bodem. Via Terra Maris verzorgen we natuur- en milieueducatie en communicatie. Voor stiltegebieden volgen we de lijn van de provincie.

1.2 *Milieukwaliteit en veiligheid*

Ook stikstof, PFAS en externe veiligheid vragen aandacht. We volgen de ontwikkelingen op deze onderwerpen en betrekken ze waar nodig bij beleid, uitvoering en ruimtelijke keuzes.

We onderzoeken het PFAS-gehalte in alle volkstuincomplexen binnen de gemeente. Samen met de RUD stellen we maatwerkvoorschriften op voor nieuwe energieopslagsystemen (EOS). Voor stikstof volgen we de ontwikkelingen; de provincie coördineert de gebiedsaanpak.

2. Energietransitie

2.1 *Warmteprogramma*

We werken het Warmteprogramma verder uit en stellen dit in 2027 vast, na de vaststelling van de 3^e wijziging van de Omgevingsvisie Veere 2047.

2.2 *Lokale aanpak isolatie*

We voeren het Zeeuws Isolatieprogramma en de aanvullende Veerse subsidie voor een extra isolatiemaatregel uit. We ondersteunen eigenaar-bewoners met advies, subsidie en praktische hulp.

In Westkapelle zetten we de gebiedsgerichte isolatieaanpak voort. Daarnaast starten we deze aanpak in ten minste twee andere dorpen.

2.3 *Soortenmanagementplan*

We voeren ecologisch onderzoek uit en werken aan het soortenmanagementplan en de gebiedsgerichte omgevingsvergunning. Totdat deze omgevingsvergunning is verleend, werken we volgens de aanpak Natuurvriendelijk Isoleren (NVI). Daarna werken we met een tijdelijke omgevingsvergunning in de pre-SMP-fase.

2.4 *Energiearmoede*

We helpen huishoudens die moeite hebben met hun energielasten met energiecoaches, energiebesparende maatregelen en praktische hulp. Hiermee verlagen we het energieverbruik en de energiekosten en sluiten we aan bij de bredere aanpak voor woningisolatie.

2.5 *Regionale Energiestrategie*

We geven uitvoering aan de RES 2.0 en werken in Zeeuws verband samen aan de verdere ontwikkeling van het energiesysteem. Daarbij hebben we onder andere aandacht voor elektriciteit, netcongestie, de gebouwde omgeving en duurzame mobiliteit.

We laten een onderzoek uitvoeren naar de effecten van het beleid bij de gemeente Veere waarmee we de resultaten zo veel mogelijk meetbaar maken.

3. Klimaatadaptatie

3.1 *Klimaatadaptatie*

We verwerken klimaatadaptatie in de Omgevingsvisie. Waar nodig leggen we een vaste gedragslijn vast en nemen we regels op in het Omgevingsplan. Zo wordt klimaatbestendigheid een vast onderdeel van beleid, plannen en ontwikkelingen.

In 2027 werken we met de provincie Zeeland, Waterschap Scheldestromen en de andere Zeeuwse gemeenten aan de herijking van de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland (KasZ).

3.2 *Zoetwaterbeschikbaarheid*

We willen water zoveel mogelijk opvangen, vasthouden en opslaan, zodat het beschikbaar blijft in droge perioden. In 2027 bereiden we in Zeeuws verband zoetwaterpilots voor.

Via de gebiedsaanpak Walcheren onderzoeken we samen met inwoners, ondernemers, agrariërs, het waterschap en de provincie welke maatregelen nodig en haalbaar zijn.

3.3 *Bodem en water*

Water en bodem vormen de basis voor een gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Daarom geven we water en bodem een vaste plek in ruimtelijke keuzes en ontwikkelingen. In 2027 gebruiken we de Zeeuwse Signaalkaarten Water en Bodemsysteem om water en bodem steviger te verwerken in ons beleid.

3.4 *Waterkwaliteit en indirecte lozingen*

Voor de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water (KRW) bepalen we op basis van het uitgevoerde onderzoek welke vergunningen voor indirecte lozingen moeten worden beoordeeld en waar nodig aangepast. Dit gebeurt via vergunningverlening, toezicht en handhaving, in samenwerking met de RUD. Ook bij ruimtelijke ontwikkelingen en de inrichting van de openbare ruimte is waterkwaliteit een vast aandachtspunt. Ontwikkelingen mogen de waterkwaliteit niet verslechteren en moeten deze waar mogelijk verbeteren.

3.5 *Inwoners en klimaatadaptatie*

We informeren inwoners over hitte, droogte, hevige neerslag en overstromingen. We stimuleren hen om hun woning, tuin en directe leefomgeving klimaatbestendiger in te richten, bijvoorbeeld met meer groen, minder verharding en het opvangen van regenwater. Ook vergroten we hun bewustzijn en zelfredzaamheid bij extreem weer.

4. Circulaire economie

4.1 *Zeeuws beleid Circulaire Economie*

We geven uitvoering aan het Zeeuwse beleid Circulaire Economie 2025-2028 en de bijbehorende uitvoeringsagenda. De aandacht ligt op bouw en gebouwde omgeving, infrastructuur en openbare ruimte, afval en grondstoffen, inkoop en consumptie. In Zeeuws verband werken we aan het convenant Circulair bouwen en slopen. Daarin maken we met betrokken partijen afspraken over circulair bouwen en slopen in Zeeland. We streven ernaar het convenant in 2027 vast te stellen.

4.2 *Circulair en maatschappelijk verantwoord inkopen*

We passen circulair en maatschappelijk verantwoord inkopen verder toe en werken aan circulaire prestatie-eisen voor nieuwbouw en gebiedsontwikkelingen. Ook binnen onze eigen organisatie en gemeentelijke projecten passen we circulaire uitgangspunten waar mogelijk structureel toe.

4.3 *Omgevingsprogramma Grondstoffen*

We voeren het Omgevingsprogramma Grondstoffen 2026-2030 uit. In 2027 starten we met omgekeerd inzamelen van huishoudelijke grondstoffen. PMD, GFT en papier halen we aan huis of dichtbij huis op. Inwoners brengen restafval zelf naar een ondergrondse container. Zo zamelen we meer en schonere grondstoffen in en blijft minder restafval over. We geven daarnaast informatie over betere afvalscheiding en afvalpreventie.

5. Duurzame mobiliteit

5.1 *Openbare laadinfrastructuur*

We voeren het Programma openbare laadinfrastructuur uit en werken verder aan voldoende publieke laadmogelijkheden voor elektrische voertuigen. Netcongestie vormt daarbij een beperking. Daarom houden we bij de uitbreiding van laadinfrastructuur rekening met de beschikbare netcapaciteit en zoeken we samen met betrokken partijen naar passende oplossingen.

5.2 *Verduurzaming gemeentelijk wagenpark*

We zetten de verduurzaming van het gemeentelijke wagenpark en de bijbehorende laadvoorzieningen stap voor stap voort.

5.3 *Energieopgave binnen mobiliteitsbeleid*

Bij de verdere ontwikkeling van het mobiliteitsbeleid brengen we vanuit duurzaamheid de energieopgave in beeld. Daarbij gaat het om laadinfrastructuur, elektrificatie en de beschikbare netcapaciteit. De bredere verkeers- en mobiliteitsopgave valt onder het verkeersbeleid.

Basis: samenwerking, communicatie en participatie

Informeren en ondersteunen

We informeren inwoners en ondernemers over duurzame keuzes en helpen hen om duurzaamheidsmaatregelen uit te voeren.

Participatie en samenwerking

We betrekken inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners bij de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid. Hun ervaringen en signalen gebruiken we om onze uitvoering en communicatie waar nodig te verbeteren.

Innovatie

We volgen nieuwe ontwikkelingen en innovaties actief. Dat doen we zelf, op Zeeuws niveau en binnen de deelregio's Walcheren, Zeeuws-Vlaanderen, de Bevelanden en Tholen-Schouwen-Duiveland. We verzamelen en delen daar kennis en ervaringen. Als een innovatie kansrijk en haalbaar is én past bij de schaal en opgaven van Veere, pakken we deze zelfstandig of samen op. Niet iedere innovatie is geschikt voor Veere. Daarom maken we steeds een bewuste afweging.